VLAAMS NATIONAAL WEEKBLAD

WIJ

VRIJDAG 6 JULI '90

35e JAARGANG · NR. 27 · 33 fr.

VLAAMSE GOLF IN NEDERLAND

11 JULI 1990: VLAANDEREN BESTÁÁT

RESTAURANT
't Genoegen

Specialiteit: **VLEESFONDUE**
Salade + 5 sausjes.

Grillade: **Ribstuk aan 't been**
„ABERDEEN"
(van superieure
Schotse kwaliteit)

Dinsdag gesloten!

Stenedorpstraat 23
8400 OOSTENDE
059/70.34.17

Rustieke sfeer in een
landelijke omgeving op 2 km van Oostende-Centrum.

Café Zaal Hotel
"Cambrinus"
kloosterstraat 3 3690 Bree
011/46 28 97

RESTAURANT
Hasseltberg

NIEUWE LAAN 47 - 1860 MEISE

Op 5 km van de Heysel, baan Plantentuin.

LUNCH-MENU
— Proevertje
— Asperges met Sherrysaus
— Zalm met kreeftensausje
— Nagerecht
900 Fr.p.p.
Er is ook een marktmenu aan 1.400 fr. p.p.

BANKETTEN

Tel. 02/269.70.45

't boerenhof
CAFE-RESTAURANT-FRITUUR
Terras - Lunchroom -Coffeeshop
Altamira stone grill
Prijzen voor groepen
op aanvraag.
De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

RESTAURANT
KAPELLEKESHOEF

Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07

Maandag gesloten
Rustieke sfeer

Banketbakkerij
ANTWERPIA

JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat 38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

RESTAURANT-HOTEL
OVEREINDE
Salons Raymond
— banketzalen tot 300 personen
— specialteiten bruiloften en banketten
Overeinde 8 AS
011/65.73.05 - 65.89.40
Bij vertonen van VU-lidkaart: één aperitief gratis.

Het Palinghuis
Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER
Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december

De familiezaak met traditie

Brood- en banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2730 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

SPECIALITEIT VAN ALLE GELEGENHEIDSGEBAK

Hostellerie
Petrus

Oerenstraat 13 8190 Alveringem
tel. 058/288 007

Hotel — Restaurant — Feestzaal — Tea-Room

Een gastronomisch kompleks, gelegen op amper 15 min. van de kust, stelt U een zee voor van kalmte, komfort, keuken, rust, rustiek en romantiek.

Wij bieden U:
- 6 luxueuze hotelkamers met alle denkbare komfort
- Fijne Franse keuken, à la carte en 8 menu's van 695 fr. tot 1600 fr.
- Een hart voor de kinderen, eigen speelruimten en aangepaste menu's.
- Kamer (2 pers.) met uitgebreid ontbijt: vanaf 1750 fr.
- Eveneens pension en half-pension mogelijkheden.
- Week-end verblijf.

Voor gratis informatiepakket nopens onze mogelijkheden: **Tel. 058/28.80.07**

Hostellerie Petrus, Oerenstraat 13, 8190 Alveringem.

BEKRONING OF NEDERLAAG?

ZOALS een onaangekondigd onweer is de hemel boven de Wetstraat plots zwaar donker geworden. En dan meer bepaald boven de senaat waarvan de leden, naar men beweert, zich voltallig uitgesproken hebben tegen de drastische afslanking van hun kamer.

De senatoren nemen het niet dat hun politieke rol na de uitvoering van de derde faze van de staatshervorming zou uitgespeeld zijn.

In de gemengde parlementaire kommissie voor de hervorming van de Instellingen werd met de deuren gegooid.

De heibel was een beetje te verwachten, wie schaft er nu graag zichzelf af? Toen enkele jaren geleden plannen bestonden om de bevoegdheden van de provincies te beknotten ging een gelijkaardig gehuil op. Het senatoriaal gejank heeft echter een veel grotere draagwijdte.

Begrijpelijk maar onverantwoord. Nu beseffen wij best dat de meeste senatoren niet graag zien dat hun baan op de tocht komt, wie echter verwacht had dat de Wijzen van de senaat hun ongenoegen met wijsheid zouden verwoorden is bedrogen uitgekomen.

Het ongenoegen werd verwoord door *Frank Swaelen* (CVP) en met een struisheid die wij van hem niet gewoon zijn. De senaatsvoorzitter trad zelfs op als een soortement woordvoerder, wat de indruk gaf dat alle leden het met deze afwijzing eens zijn. Het leidde alvast binnen de PS, waar een teveel aan kroonprinsen voor ongerustheid zorgt, tot grote heibel. Maar wie durft beweren dat het onbehouwen standpunt ook in andere partijen geen wonden slaat?

De uitspraak heeft ook de politieke kommentatoren op een verkeerd been gezet en voor de meest uiteenlopende reakties gezorgd. De ene krant besluit er uit dat de staatshervorming nu maar dringend moet afgewerkt worden, de andere dat ze moet stil gelegd worden. De daarbij gebruikte argumenten staan zo haaks op mekaar dat ze belachelijk klinken, toch is het opletten geblazen.

Onze mening tegenover het incident moet klaar en duidelijk zijn.

Deze staatshervorming moet tot een goed einde gebracht worden. Niet omdat de VU in de regering zit en mee verantwoordelijkheid draagt ,,in goede en kwade dagen'' maar omdat deze staatshervorming de bekroning of de nederlaag zal zijn voor 150 jaar Vlaamse beweging.

In zijn 11 juli-boodschap verwijst voorzitter *Gabriëls* trouwens naar de toestand waarin onze gemeenschap zich thans bevindt. Gabriëls duidt daarin de uitdagingen aan waarmee de Vlamingen thans gekonfronteerd worden, zij zijn belangrijker dan ooit. Vlaanderen is op een punt gekomen waar het eigen bevoegdheden en middelen heeft verworven, het is nu in hoge mate zelf verantwoordelijk voor zijn eigen lot. Het moet nu verder aan zijn toekomst werken. De uitdagingen zijn bovendien grensoverschrijdend.

Europa gaat nieuwe tijden tegemoet, amper twee jaar scheiden ons nog van de grote Europese ruimte waarin onze gemeenschap als een dubbeltje op z'n kant van zijn- of- niet-zijn leeft. Er staat een schaalvergroting voor de deur die het individu en de kleine volksgemeenschap dreigt te verstikken. Dit kan slechts voorkomen worden wanneer de verkleining van de schaal een maat voor de mens en de gemeenschap wordt.

Nu deze staatshervorming op de helling zetten zou misdadig zijn, het zou het lamleggen betekenen van een moeilijk op gang gebrachte dinamiek. Met alle gevolgen vandien want de unitaristen zullen wat graag en met vernieuwde kracht orakelen: ziet ge wel, laten wij maar best terugkeren tot het veilige België...

Deze staatshervorming thans stilleggen zou betekenen dat de afschaffing van het dubbelmandaat er niet komt, dat de rechtstreekse verkiezing van een eigen Vlaams parlement mag vergeten worden, dat het internationaal verdragsrecht en de toekenning van de restbevoegheden vogels in de lucht zijn.

En zeg nu zelf, waarom hebben op 6 mei tienduizend Vlamingen in een sterk front door de straten van Brussel betoogd? Om terug te keren tot een halfslachtig unitarisme?

De mening van Frank Swaelen over de hervorming van de senaat kan de mening van de Vlaams-nationalisten niet zijn en het zou maar goed zijn moesten onze vertegenwoordigers in de senaat niet de minste onduidelijkheid over dit standpunt laten bestaan.

Wij rekenen er op dat de regering onmiddellijk haar verantwoordelijkheid neemt. Na de vakantie moeten al de knopen die de derde faze van de staatshervorming nog gehaakt houden doorgehakt worden. Wanneer in oktober het parlementair jaar van start gaat moet de faze van de wettteksten meteen beginnen.

Deze kordaatheid is niet enkel nodig in het belang van de staatshervorming maar ook in dat van het andere regeringswerk en niet in het minst van de gezondmaking van de overheidsfinanciën.

Reeds eerder schreven wij hier dat wanneer de unitaristen van de Wetstraat het spel vuil spelen de VU niet mag twijfelen dwars te gaan liggen. Ons interesseert de bevoegdheid van de senaat geen zier, wel het volledig en onverminkt afwerken van de staatshervorming met vooral een eigen volwaardig Vlaams parlement. Dat is de betekenis van 11 juli 1990.

Maurits Van Liedekerke

INHOUD

7 Frieda Brepoels zorgt ervoor dat de Vlaamse regering een Voercel gaat oprichten.

8 Vlaamse Raadsfraktieleider Van Grembergen vindt het hoog tijd dat het Vlaams buitenlands beleid wat meer aandacht krijgt voor Nederland. Het kultureel akkoord met de noorderburen dateert van 1946...

10 Lees mijn lippen: geen nieuwe belastingen, beloofde Bush voor hij president van de Verenigde Staten werd.

13 Johan Sauwens stelde deze week zijn verkeers- en vervoersplan Vlaanderen voor.

15 Loopt de grindwinning in Limburg op zijn laatste benen? Als het van De Batselier afhangt kan dat nog even duren. VU-Limburg stelde een eigen tienpuntenprogramma voor.

18 Clouseau, Bart Peeters, Urbanus, Tien voor Taal,... het sukses van Vlamingen in Nederland groeit. En de oprechte Nederlandse belangstelling voor Vlaanderen is eveneens opmerkelijk gestegen.

21 Woensdagavond 27 juni overleed Jet Jorssen.

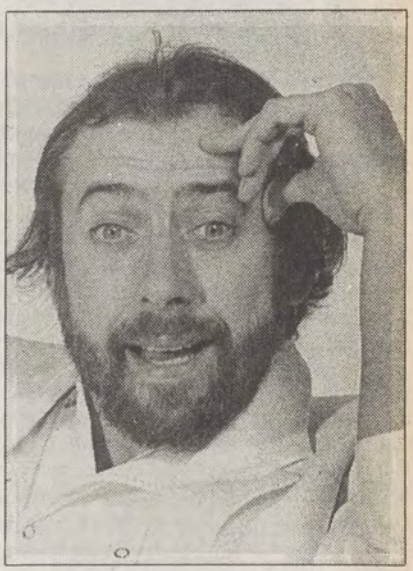

22 Aan de hand van de Herkenbald-legende, een tafereel uitgebeeld op het Brussels stadhuis, formuleert historikus Paul De Ridder enkele bedenkingen over het nationalisme.

24 De kolonisatie van de door Israël bezette gebieden wordt algemeen afgekeurd. Karel Jansegers vergelijkt met de Finnen en de Zweden in Finland en besluit dat de Finnen het beter deden.

34 Kameroen maakte de wereld duidelijk dat de eeuwige hegemonie van Europa en Zuid-Amerika op voetbalvlak doorbroken zal worden.

(omslagfoto Ronald Szommer)

WIJ

Vlaams-Nationaal Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredakteur:
Maurits Van Liedekerke

Redakteuren
Johan Artois
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit en redaktie op prk. 000-0171139-31 van „WIJ", Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Tel. 02/219.49.30). Telefax: 02/217.35.10.

Jaarabonnement	**1.200 fr.**
Halfjaarlijks	**700 fr.**
Driemaandelijks	**400 fr.**
Los nummer	**33 fr.**

Verantw. uitgever:
Jaak Gabriëls,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 19 ('s voormiddags) of privé, Alsembergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel. 02/380.04.78.

VERLOFREGELING

De in de Bondsrepubliek gekazerneerde dienstplichtige militairen voelen zich door defensieminister *Coëme* (PS) zwaar bedrogen. Die heeft een nieuw statuut voor de milicien uitgedokterd, waar enkele kleine verbeteringen voor de situatie van de dienstplichtige verdedigers van het vaderland aan vastkleefden.

Een van de grote positieve blikvangers uit dat statuut was een verdubbeling van de vakantiedagen voor onze soldaten. In plaats van één dag verlof per maand werden het er twee. Maar al gauw kwam de kater: de uitvoeringsbesluiten voorzagen inderdaad een verlofdag meer, maar tegelijkertijd werden de twee reisdagen voor de Bondsrepubliek afgeschaft. In feite hebben onze verdedigers in het buitenland nu dus één verlofdag minder. Sindsdien werd er door de miliciens aktie gevoerd.

De in Duitsland gelegerde dienstplichtigen zien met lede ogen hoe zij in vergelijking met de in Duitsland gelegerde beroepsmilitairen nog steeds benedenmaats behandeld worden. De beroepssoldaten wonen spotgoedkoop, kopen alles zonder BTW, tanken aan 11 fr. de liter, gaan gratis naar de dokter, eten goedkoop...

Misschien is dit allemaal terecht, zeggen de miliciens. Maar minder normaal is dat officieren zich voor privé-doeleinden laten rijden door miliciens, dat beroepssoldaten in het weekend feestjes organiseren waar miliciens mogen komen opdienen en afwassen, dat sommige verplegers-miliciens 12 uur per dag moeten werken, dat dezelfde personen bij konflikten aanklager en rechter zijn... Het is niet normaal dat miliciens met deze misbruiken nergens terecht kunnen, behalve in de lezersrubriek van de kranten.

VOORLOPIGE HECHTENIS

Een klein derde van onze gevangenisbevolking bestaat uit mensen die nog op hun proces wachten. Toch een beetje veel, vond de regering terecht. Daarom heeft minister van Justitie *Wathelet* een nieuw wetsontwerp klaargestoomd. Daarin gaat men ervan uit dat de voorlopige hechtenis een uitzondering moet blijven. De rechten van de verdedigìng worden beter gewaarborgd (o.m. wat betreft de op sekreet-stelling of volledige afzondering van verdachten en de toegang tot het dossier) en er worden alternatieven voorzien om zo weinig mogelijk mensen achter slot en grendel te stoppen.

De voorlopige hechtenis zal in de toekomst nog slechts toegepast worden indien de verdachte een straf riskeert van minstens een jaar. Nu is dat drie maanden. De bevoegdheden van de onderzoeksrechter worden door het wetsontwerp uitgebreid. Die zal bvb. niet meer gebonden zijn door aanhoudingen van rechtswege.

Zaterdag greep de laatste uitzending van het populaire radioprogramma Te Bed of Niet Te Bed plaats. Feestvarken Jos Ghysen werd na afloop onder de konfetti bedolven. VU-voorzitter Jaak Gabriëls en sekretaris Willy Kuijpers stuurden namens het VU-partijbestuur gelukwensen naar de presentator en zijn medewerkers. Ze noemden het programma een voorbeeld van goede en volkse radio, een perfekt huwelijk van ontspanning en informatie. Te Bed of Niet Te Bed getuigde steeds van goede (muzikale) smaak, was nooit platvloers, wist steeds te boeien, niet in het minst omdat de presentator niet meer dan nodig aan het woord was. Het VU-partijbestuur wees verder op de grote buitenlandse belangstelling uit Nederland en Duitsland. Het Bed was volgens de VU tenslotte een klankbord voor de vele Vlamingen overal in de wereld. Nooit werd een radioprogramma zo gretig in de vreemde beluisterd. (foto vum)

KERNGRANATEN

De Verenigde Staten hebben hun Navobondgenoten voorgesteld om alle nuklaire artilleriegranaten van de alliantie uit Europa weg te halen. Zowat 1.400 kerngranaten zouden uit West-Duitsland, België, Nederland en Italië weggehaald worden. Met dit plan tracht de VS de Sovjet-Unie gerust te stellen voor de eventuele gevolgen van het Navo-lidmaatschap van het verenigd Duitsland.

België, Nederland, West-Duitsland en Italië hebben zich in het verleden reeds op vergaderingen van de Nukleaire Planninggroep van de Navo uitgesproken voor het weghalen van de granaten alsook van de grond-grond-raketten. De nukleaire artillerie van de Navo (houwitzers van het type M109 en M110) heeft een reikwijdte van ongeveer dertig kilometer. De tuigen staan opgesteld in West-Duitsland. In het licht van de Duitse hereniging hebben ze echter geen bestaansreden meer.

Indien de 1.400 granaten uit Europa verdwijnen, zou de Navo nog zo'n 700 kernkoppen voor Lance-raketten overhouden en 1.400 atoombommen die door vliegtuigen kunnen worden gedropt. Bush zou de strategie van het „aangepaste antwoord" willen opgeven. Hierdoor wordt het mogelijk dat de Navo afziet van het als eerste inzetten van kernwapens. Dit weekend komt de Navo in Londen bijeen. De top wordt beschouwd als de belangrijkste sinds de oprichting van het westers bondgenootschap. Om de wereld duidelijk te maken dat het afgelopen is met de konfrontatiestrategie van de twee machtsblokken, zou Bush zelfs Gorbatsjov uitnodigen voor een bezoekje aan de Navo.

LITOUWEN

Het konflikt tussen de Sovjet-Unie en de voormalige Sovjet-republiek Litouwen lijkt naar een oplossing te evolueren. Het Litouwse parlement besloot verleden week om de onafhankelijkheidsverklaring van 11 maart jl. voor honderd dagen op te schorten. In ruil voor de opschorting van de onafhankelijkheid zal de USSR de ekonomische blokkade tegen Litouwen opjheffen.

Het parlement heeft dit besluit genomen op voorstel van president *Landsbergis*. Het besluit houdt in dat alle wettelijke akties die uit de onafhankelijkheidsverklaring voortvloeien, worden opgeschort. Toch zou de bevriezing niet slaan op al genomen besluiten zoals de vervanging van de Sovjetgrondwet door een Litouwse. Het moratorium gaat in van zodra de onderhandelingen met de regering in Moskou over de afscheiding van Litouwen beginnen.

Aan de vooravond van het kongres van de KP werd deze opschorting als een belangrijke overwinning van *Gorbatsjov* beschouwd. De Sovjet-president had de schorsing van de eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring steeds als voorwaarde gesteld voor onderhandelingen over de afscheiding van Litouwen. Of dit ruggesteuntje, en de riemen onder het hart van Bush (zie „Kerngranaten) Gorbie ook daadwerkelijk geholpen zullen hebben is twijfelachtig. Op het kongres werd konservatief *Ligatsjov* minutenlang toegejuichd, en kreeg Gorbatsjov nooit voorheen zoveel kritiek te slikken.

KOM NOU MARC

Iedere Vlaming die wat politieke belangstelling heeft weet dat de derde faze van de staatshervorming belangrijk is. Belangrijk voor het hele land, zeer belangrijk voor Vlaanderen. De federale hervorming halfweg laten steken is echt onverantwoordelijk. De afschaffing van het dubbelmandaat en vooral de rechtstreekse verkiezing van een eigen parlement moet iedere sluikse sabotage van het zelfbestuur de pas afsnijden en een eigen Vlaamse regering dwingen het inderdaad beter te doen.

Niet verwonderlijk dus dat de openlijke of verdoken unitaristen heimelijk hopen dat de derde faze zal vastlopen. Hun maneuvers kunnen maar verijdeld worden door een vastberaden optreden van de federalisten in regering en parlement. Hun positie is evenwel mee afhankelijk van de steun die zij vanuit de publieke opinie krijgen. En hier speelt de Vlaamse pers een niet onbelangrijke rol. Het verleden heeft bewezen dat de Vlaamse kranten een sterke politieke druk kunnen uitoefenen wanneer ze eensgezind en met kracht enkele duidelijke eisen formuleren.

Vandaar onze stomme verbazing bij het lezen van de jongste editorialen van *Marc Platel* in het *Belang*. Marc stelt zonder meer dat de regering maar best de derde faze zou laten rusten. Dus verder aanmodderen met dubbele mandaten, enz. Geen eigen Vlaams parlement!

Onze verbazing is des te groter omdat Marc Platel ongetwijfeld een solide Vlaamsgezinde is die niet van unitair heimwee kan verdacht worden. Maar of Vlaanderen gediend is met zijn erg originele stelling en met het verbreken van de Vlaamse eensgezindheid op één van de weinige punten waarop deze bestond durven wij toch betwijfelen.

PANIEK BIJ DE BLEEKGEZICHTEN

Neen, dit is niet de titel van een nieuw stripverhaal, al lijkt het er wel wat op. De Tweekerkenstraat was vrijdagochtend in alle staten, zo meldt ons onze nog niet ontmaskerde KGB-man ter plaatse. De reden voor de ontreddering was een column van oude persgoeroe *Manu Ruys* in de nog steeds gezaghebbende Standaard. De gewezen editorialist maakte er het proces van de hele politieke klasse. Maar dat was slechts de aanleiding om, en God weet wat Ruys bezield heeft, eventjes scherp de maat te nemen van de kristendemokratie in het algemeen en haar grote prominenten in het bijzonder. En voorwaar, de maat was kleintjes.

Zo lezen we: *Premier Martens zal ook in de komende verkiezingsstrijd het boegbeeld moeten zijn, bij gebrek aan andere leidersfiguren. Tindemans is verwasemd in de Straatsburgse hemel, Dehaene mist charisma en manieren, partijleider Herman van Rompuy slaat nog niet echt aan, Eyskens is té zichtbaar hoogbegaafd, en de jongeren zijn bleekgezichten.*

Volgens Ruys wekt de nieuwe ,,openheid'' bij de CVP de indruk dat de kristendemokratie gaat kiezen voor een vagere profilering op religieus gebied. En verder: *Van Rompuy bevestigt het vermoeden dat de CVP naar een passe-partout levensbeschouwing evolueert, waarvan vooral verwacht wordt dat zij de partij stemmenwinst oplevert.* De CVP is inderdaad een programmapartij. Ze heeft alleen slechts één programmapunt: stemmen ronselen.

Verleden zondag werd de Westduitse Mark ook het betaalmiddel in de DDR. De ekonomische en monetaire en sociale eenwording tussen West- en Oost-Duitsland is daarmee een feit. Met de vervanging van de Ostmark wordt ook de ekonomie één, en worden, op enkele overgangsmaatregelen na, ook de sociale wetten van de Bondsrepubliek van kracht in de DDR. De invoering gebeurde overal behalve in Berlijn, waar de Deutsche Bank om middernacht bestormd werd, vrij rustig. (foto ap)

KOSOVO

De etnisch-Albanese volksvertegenwoordigers in de autonome provincie Kosovo in de grootste Joegoslavische republiek Servië riepen de onafhankelijkheid uit. Kosovo is volgens hen voortaan een eigen Joegoslavische republiek. De beslissing werd genomen op de trappen van het parlement, want de Servische parlementsvoorzitter had de 114 etnisch-Albanezen laten buitensluiten.

Kosovo boycotte een referendum over de Servische grondwet, omdat gevreesd wordt dat het beetje autonomie dat de provincie nog rest dan wel helemaal zou verloren gaan. De bevolking in Kosovo bestaat voor ongeveer 90% uit Albanezen. Vorig jaar werd door de Servische kommunisten al flink geknabbeld aan de autonomie van Kosovo. In Kosovo vielen toen bij rellen 26 doden. Begin dit jaar herhaalde dit alles zich.

De leider van de Servische KP *Milosevic* wil zo snel mogelijk een punt zetten achter de aspiraties van de ,,separatisten'' (bijna iedereen in Kosovo dus). In Joegoslavië zijn er, na een reeks vrijlatingen, nog steeds 190 politieke gevangenen. Onder wie 160 Albanezen.

■ **Jan V.** uit Schepdaal zorgde voor heel wat beroering in politieke kringen. Jan zou KGB-spion zijn. Pikant detail was dat de spion een tijdje op het kabinet van (uitgerekend) Jef Valkeniers gewerkt hebben, toen die staatssekretaris voor Brussel was. Dit moet een vergissing zijn. Waarschijnlijk was Jan geen lid van de KGB, maar van de KWB.

■ Tijdens de plechtigheden n.a.v. 30 jaar **Zaïre** stelde Mobutu dat hij van een internationale onderzoekskommissie naar het bloedbad in Lubumbashi niets moet hebben. Spijtig voor de Zaïrese bevolking. Want ditmaal lijken de brokstukken helemaal niet meer te lijmen. En daar is vooral de Zaïrese Jan met de pet het slachtoffer van.

■ **Philips** verwacht dit jaar een nettoverlies van ongeveer 37 miljard frank. De multinational kondigde een herstruktureringsprogramma aan waarbij 10.000 banen zullen sneuvelen op een totaal van 290.000. Volgens de vakbonden zou dit evenwel geen gevolgen hebben voor de Vlaamse Philipsvestigingen.

■ Reeds voor de vierde opeenvolgende keer misbruikten de **luchtverkeersleiders** de grote vakantieuittocht om betere werkvoorwaarden af te dwingen. Hun chantage op de rug van de reiziger leverde nu een loonsverhoging op van 25%, gespreid over twee jaar.

■ Acht verantwoordelijken van de **ziekenfondsen**, onder wie gewezen premier Leburton, werden naar de korrektionele rechtbank verwezen.

■ Net in de tijd van de rituele slachtingen kwamen in **Mekka** ongeveer 1.500 pelgrims om. Ze kwamen vast te zitten in de tunnel die naar de Heilige Stad leidt. Er brak paniek uit en vele moslims stikten in het gedrum.

■ Dat de stad **Luik** zoveel schulden heeft, is met de manier waarop burgemeester Close ze beheert niet verwonderlijk. Close en zijn nijvere kabinetschef worden nu ook genoemd in een omkoopschandaal van bushokjes en reklamepanelen. Close was burgemeester van Luik sedert 1977.

■ Naast de 2% opslag die alle ambtenaren krijgen voor 1990, wordt aan de ambtenaren van de Vlaamse gemeentebesturen, OCMW's en provinciebesturen een bijkomende **opslag** van 14.000 frank in geld toegekend. De Vlaamse gemeenten worden niet verplicht, maar warm aanbevolen deze opslag uit te keren. Het wordt hen wel verboden indien ze er niet genoeg geld voor hebben of vrijmaken door bijkomende besparingen.

DE VOERCEL VAN FRIEDA

■ Tegen de zin van Gaston Geens bent u er toch in geslaagd een meerderheid te krijgen achter uw voorstel voor een Voercel. Hoe is dat in z'n werk gegaan?

,,In het Vlaams regeerakoord staat te lezen dat de Vlaamse regering in de gemeenten met een biezonder taalstatuut al haar bevoegdheden kordaat zal uitvoeren. Het akkoord zegt bovendien dat ,,konkrete initiatieven zullen genomen worden om het Vlaams karakter van deze gemeenten te beklemtonen en te versterken."

Na anderhalf jaar mocht er wel een balans opgemaakt worden, vond ik. Omdat een Vlaams beleid voor Voeren slechts optimaal kan renderen moet er door al de leden van de Vlaamse regering samen gewerkt worden. Elke verantwoordelijkheid moet gekoördineerd worden. Een heuse Voercel leek mij daartoe de beste oplossing."

■ Maar waarom kon uw voorstel Gaston Geens niet bekoren?

,,Gaston Geens heeft daar weinig of niets over gezegd, wel vond hij dat er geen enkele noodzaak is om een biezondere cel op te richten. Maar ook de Groenen hebben het laten afweten, de hele Voerense problematiek kan ze geen barst schelen."

■ Wat beoogt U eigenlijk met de Voercel?

,,Er zijn i.v.m. Voeren tal van dossiers hangende. Willen we deze tot een goed einde brengen dan moeten al deze initiatieven gekoördineerd worden. De Vlaamse ministers, het Limburgs provinciebestuur, de investeringsmaatschappijen en het gemeentebestuur moeten en kunnen er samen iets van maken. Als dat niet in overleg gebeurt blijven de mooie frazen in het regeerakkoord holle slogans."

■ Wat beschouwt u als van dringende aard?

,,Als hart van de Euregio is Voeren zeer aantrekkelijk, dicht gelegen bij Nederland, Duitsland, Luik en Antwerpen is het gemakkelijk te bereiken. Tal van jonge Vlamingen trekken er echter weg omdat er geen werk voor handen is. Een ambachtelijke zone, zoals gepland in Moelingen zou er voor zorgen dat jongeren werk in eigen streek kunnen vinden en niet meer moeten uitwijken. De keerzijde van de medalje is echter dat er ook voor woongelegenheid moet gezorgd worden, daartoe is er echter woongebiedsuitbreiding nodig. Wat dan weer invloed kan hebben op het inwonersaantal van Voeren.

Wil men deze woonuitbreiding vlug realizeren dan moet de overheid daar voor tussen komen. Hetzelfde geldt voor projekten van kultuur en onderwijs. De Gewestelijke Investeringsmaatschappij zou kunnen ingespannen worden voor de oprichting van een milieuvriendelijk rekreatieprojekt. Maar nogmaals, dit kan slechts wanneer alle instanties overleg plegen en samenwerken. Een alerte Voercel moet als motor optreden en toezien op de goede afwikkeling."

■ Je voorstel beoogt uiteindelijk de versteviging van de Vlaamse aanwezigheid in Voeren...

,,Inderdaad. Tot nu toe is de Vlaamse houding er een van verweer geweest. Ik ben ervan overtuigd dat repressief optreden geen oplossing brengt, maar dat een positief beleid moet gevoerd worden. Langs de weg staan schreeuwen hoe slecht het allemaal wel gaat brengt geen baat. Ik pleit voor een positieve aanpak die uiteindelijk moet leiden tot een Vlaamse meerderheid, want wie een beetje kan tellen weet dat in het dunbevolkte Voeren de stembusweegschaal snel in het voordeel van de Vlamingen kan omslaan."

■ Het nieuwe wegenkompleks dat vrijdag te Moelingen door Johan Sauwens geopend werd brengt Voeren dichter bij Limburg, zegt men...

,,... zo is het. Ik dicht deze verbetering vooral een simbolische waarde toe. Belangrijker zijn mij de mensgebonden initiatieven die onmiddellijk inspelen op de noden van de doorsnee Voerenaar, maar die nieuwe weg is zeker een verbetering."

■ En wat zou u denken van een cel voor Komen, een andere gemeente met een biezonder taalstatuut?

,,Daar zegt u mij wat! Vergeet echter niet dat Komen nu spijtig genoeg op Waals grondgebied ligt en de Vlaamse gemeenschap daar geen enkele bevoegdheid heeft, maar er valt wat voor te zeggen. Ik zal er eens met mijn Westvlaamse kollega's over praten..."

VLAANDEREN EN NEDERLAND: SAMEN IN EUROPA

De meeste aandacht vorige week ging wel naar de *,,Beleidsbrieven''* van de Vlaamse regering over het buitenlands beleid. Het werd een boeiende gedachtenwisseling, met gewoontegetrouw een frisse inbreng van de VU-fraktie. Deze werkte een eigen samenhangende stellingname uit, die prachtig werd verwoord door *Paul Van Grembergen* zelf.

Onomwonden poneerde hij dat de VU Vlaanderen niet wenst te zien als een afzonderlijk gegeven, maar wel te plaatsen en een duidelijke rol te geven in de huidige Europese situatie. *,,Het Europa van Wereldoorlog II, kunstmatig in mekaar gestampt naar de maat van de pseudo-overwinnaars, toont 45 jaar later opnieuw zijn waar gelaat. Het is het Europese lappendeken, verscheiden en resultaat van een duizendjarige geschiedenis van volkeren, talen, kultuur, tradities, karaktervol en tegelijkertijd een rijkdom en een gevaar.''* In dit lappendeken heeft Vlaanderen een eigen plaats.

DRIE LIJNEN

Hiertegenover staat dat het huidige Europa nog steeds overgeleverd is aan staatsegoïsmen. Vlaamse regering en Raad moeten evenwel beseffen dat Europa bestaat uit volkeren en regio's, staatsgrenzen en staatspolitiek kunnen dit gegeven tijdelijk verdoezelen maar niet uitwissen. De eerste lijn van een eigen Vlaams buitenlands beleid luidt volgens Van Grembergen dan ook, dat dit beleid gericht en gebouwd moet orden op de volkeren en de regio's.

In het verlengde hiervan ligt de tweede lijn: onze buitenlandse politiek moet afgestemd zijn op de erkenning van de volkeren en de regio's door de Europese Gemeenschap. *,,No Europea Community without European diversity.''* Rest dan de derde lijn: de samenwerking met Nederland. *,,De staatshervorming heeft de mogelijkheid gegeven reeds op heel wat terreinen op te treden. We kunnen als we willen ons havenbeleid volledig op mekaar afstemmen, onze tewerkstellingspolitiek, ons onderwijs, onze infrastruktuurwerken, onze kultuurpolitiek, ons taalbeleid, ons ekonomisch beleid.''* In die zin verheugde Van Grembergen zich over de verklaring van de Nederlandse en Vlaamse leden van het Europees Parlement. Deze gaat ervan uit dat *,,alleen een hechte smenwerking tussen Vlaanderen en Nederland de waarborg vormt voor toenemende kwaliteit en verrijking van de Nederlandse kultuur''*. In de *Nieuwe Rotterdamse Courant* ging *Paul Beugels* nog een stap verder: de Europese eenwording is gebaat bij krachtige kulturele entiteiten, en Vlaanderen en Nederland vormen samen de grootste van de kleine kultuurgemeenschappen.

Reeds meerdere malen beklemtoonden we de erg aktieve en vernieuwende inbreng van de VU-fraktie in de Vlaamse Raad. De discipelen van voorzitter Paul Van Grembergen slagen erin krachtig een stempel te drukken op de wetgevende en kontrolerende initiatieven van de Raad.
Om het bij wijze van voorbeeld tot de jongste zittingsweek te houden: *Frieda Brepoels* haalde ondanks *Gaston Geens* haar slag om Voeren thuis, *Luk Vanhorenbeek* sleepte een kommissie voor het Kunstonderwijs uit de brand, en in het dekreet op de basisedukatie zette *Hermans Lauwers* de ontzuiling op een goed spoor.

VONDELINSTITUUT

Heel konkreet bepleitte de fraktievoorzitter de dringende herziening en aanpassing van het kultureel akkoord met Nederland. Het huidige akkoord dateert van ... 1946! Verder is er de noodzaak om te Brussel een *,,Europees Instituut voor de Nederlandse Kultuur''* te vestigen, een *Vondelinstituut* dat meteen de waardige en inhoudelijke tegenhanger zou zijn van het *Goethe*-instituut of van de *Britisch Council*. *,,De opdracht zou erin bestaan de Nederlandse kulturele belangen in de Europese Gemeenschap te verzorgen, als dusdanig kontakt te hebben met de andere kulturele gemeenschappen, eenzelfde politiek te voeren in alle Vlaamse en Nederlandse huizen. Een ambitieuze opdracht, maar het lijkt de moeite.''*

In dit verband bleef Van Grembergen niet blind voor de struikelsteen van financiering en fondsen. Het is evenwel zijn overtuiging dat Vlaamse en Nederlandse staat maar ook provinciale staten en provincies, ook gemeenten het hunne kunnen bijdragen. En waarom zou het maecenaat onverschillig staan tegenover een groot *Fonds van de Nederlandse Kultuur?*

GEVRAAGD: BELEID

Tot besluit beklemtoonde Van Grembergen nogmaals het grote belang van het optreden van Vlaanderen in de wereld. *,,Vlaanderen erkenbaar en herkenbaar maken''*, zo luidde het in 1981. Ondertussen zagen reeds initiatieven zoals *Flanders Technology* en de Konferentie voor de regio's het licht. Maar al bij al werd er te fraktionair gehandeld. Het lijkt wel dat Vlaanderen sporadische internationale betrekkingen heeft, maar geen beleid van internationale betrekkingen. Vlaanderen mist een eigen projekt.

Hieraan moet dringend gewerkt worden. *,,Vlaanderen heeft ruime zelfstandigheid veroverd. Vlaanderen heeft het nationaliteitenkonflikt behoorlijk en vreedzaam opgelost. Vlaanderen wil nu, verlost van de energievretende politieke strijd van honderd jaar bevrijding en ontvoogding doelbewust zijn plaats innemen in het verenigde Europa van de volkeren en daar zijn wat we zijn. Internationaal-afhankelijk van allen maar in onderlinge samenhang en samenwerking.''*

P-SPROKKELS

■ Centraal op de agenda van de *Vlaamse Raad* stonden de vijf beleidsbrieven met betrekking tot het buitenlandse beleid. In tegenstelling tot beleidsnota's slaan beleidsbrieven op een gedeelte van het beleid. Zo gaven de ministers *Dewael, Sauwens, De Batselier, Coens* en *Kelchtermans* elk hun visie op het buitenlands beleid ten beste wat hun bevoegdheidsdomein betreft.

■ Tijdens het debat zelf werd wel gepoogd tot een globale kijk te komen op het eksterne beleid van de Vlaamse Gemeenschap. De inzichten van de VU-fraktie werden verwoord door voorzitter *Paul Van Grembergen*.

■ *André De Beul* drukte zijn bezorgdheid uit over de werking van de Brakke Grond, het Vlaams kultureel centrum te Amsterdam. Hij bepleitte dat het uitsluitend tot de bevoegdheid van de minister van Kultuur zou behoren.

■ *Walter Luyten* van zijn kant verzette zich tegen een Europees triomfalisme dat de regionale taal en kultuur van Vlaanderen bedreigt. Velen stellen vandaag dat we naar een Europa van de regio's, zelfs naar een Europa van de taalgemeenschappen evolueren. *„Op die evolutie moeten we anticiperen door nauw samen te werken met andere Nederlandstaligen".*

■ De Vlaamse Raad besprak verder het erg belangrijke dekreet op de basisedukatie voor volwassenen. Genuanceerd verklaarde *Herman Lauwers* de ja-stem van zijn fraktie.

■ Op een positieve houding mocht ook het dekreet op de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen rekenen. Volgens *Herman Candries* biedt het nieuwe kansen, die evenwel op het veld zullen moeten waargemaakt worden.

■ Tijdens het vragenuurtje zegde minister *Dewael* aan *Etienne Van Vaerenbergh* toe, te waken over de toepassing van het Kultuurpakt bij de samenstelling van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Basisedukatie.

■ Het groeiende probleem van de *glasophaling* werd aangekaart door *Bob Van Hooland*. De gemeenten wordt aangeraden zich te laten bijstaan door OVAM bij het opstellen van een kontrakt.

■ Op aandringen van *Luk Vanhorenbeek* beloofde Onderwijsminister *Coens* een begeleidings- en evaluatiekommissie op te richten voor de herstrukturering van het deeltijds kunstonderwijs.

■ Ondanks het weinig hoopvol antwoord van voorzitter *Geens* stemde de Vlaamse Raad in met de motie van aanbeveling, die de VU-fraktie neerlegde naar aanleiding van de interpellatie van *Frieda Brepoels* over de versterking van het Vlaams karakter van Voeren.

NIEUWE KANSEN VOOR GOM'S

Tot op vandaag hebben de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's) bewezen, over een groot aanpassingsvermogen te beschikken. Bovendien hebben zij stilaan een eigen *„know how"* opgebouwd, die best niet wordt afgebouwd.

Een nieuw dekreet moet de GOM's sterken, om suksesvol te kunnen inspelen op de enorme uitdagingen van morgen. Volgens *Herman Candries* komt het aan deze verwachting tegemoet.

ANTENNE

Zo laat het takenpakket toe, dat de GOM's inspelen op de grote *„schaalaanpassingsoperaties"* zoals Europa '92, multinationalisering en decentralisering. *„De GOM's zullen een bijdrage kunnen leveren tot een of andere brugfunktie tussen de noodzakelijke grootschaligheid en de even noodzakelijke hoogkwalitatieve en soepele kleinschaligheid"*. Vooral voor Vlaanderen wordt dit een uitdaging. Ons industrieel weefsel is nu eenmaal in grote mate op de kleine en middelgrote onderneming gebaseerd.

Een andere uitdaging is volgens Candries de technologische revolutie. In die zin is het verheugend dat technologietransfert en ondersteuning van toekomstgerichte technologische toepassingen speciale aandacht krijgen, met inbegrip van de milieuproblemen.

Tot slot zullen de GOM's op het vlak van de uitvoer kunnen optreden als antenne van en naar de bedrijven.

„De kans tot suksesvol inspelen op de noden van morgen is voorzien. Het is de taak van alle verantwoordelijken in Vlaanderen van deze kans ook een sukses te maken!"

ONTZUILDE BASISEDUKATIE

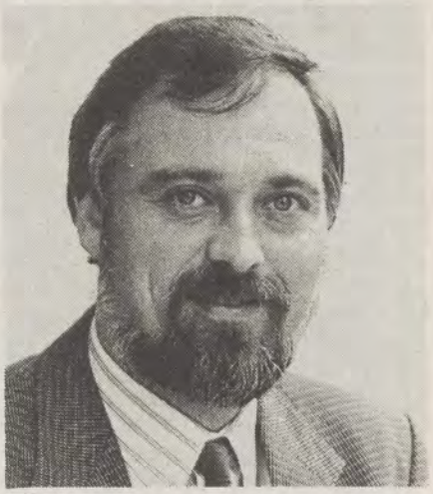

Kamerlid Herman Lauwers: dekreet op de basisedukatie is een goed dekreet.

Een tevreden *Herman Lauwers* kon in de Vlaamse Raad rustig verklaren dat het dekreet op de basisedukatie voor volwassenen een *„goed"* dekreet is. Het geeft een ruime interpretatie aan het begrip *„funktioneel analfabetisme"* (veel meer dan leren lezen en schrijven), geeft ruimte voor een eigen methodische aanpak los van het onderwijs, en voorziet een stevige financiële omkadering.

De grote verdienste van het dekreet is echter dat het een formule op poten zet, die de pluralistische samenwerking op vrijwillige basis bevordert en zelfs financieel beloont.

EEN TEST

Een en ander nam niet weg, dat het VU-kamerlid toch nog enkele kritische bedenkingen formuleerde. Zo blijft hij met vragen zitten bij de te beperkte planmatigheid in de spreiding en erkenning van *Centra*, waardoor lokale rivaliteiten niet uitgesloten zijn en het pluralisme niet gewaarborgd. *„Levensbeschouwelijke initiatieven kunnen nog, zeker via een politiek-rekenkundige kieskeurigheid in de samenstelling van de beheerraden van de vzw's."*

Toch wil Lauwers niet over een verzuilingsdekreet spreken. De normen, de verplichte betrokkenheid van OCMW en andere instellingen, en de pluralistische samenstelling van het Vlaams ondersteuningscentrum sporen aan tot samenwerking tussen groepen. *„Als de Raad die erkenningsadviezen moet uitbrengen en de betrokkenen zelf deze uitnodiging tot samenwerking aannemen, als m.a.w. de meerderheid van de Centra effektief pluralistisch wordt, dan is dit dekreet een belangrijke stap vooruit, en kan de „voluntaristische ontzuilingsformule" ook elders worden toegepast."*

Kortom: dit dekreet is een test voor de bereidheid tot ontzuiling vanwege de geledingen en de lokale overheden zelf.

LESSEN UIT AMERIKA

TIJDENS de Reagan-jaren werden de Amerikaanse overheidsuitgaven, in het bijzonder voor defensie, alsmaar opgevoerd. *Ronald Reagan* voerde bovendien een ware belastingshetze. De anti-belastingsbeweging haalde een vermindering van de, toch al erg lage, belastingen binnen. Het bezorgde Reagan een herverkiezing en ook zijn opvolger *Bush* speelde handig in op het thema. Zijn legendarische *,,Lees mijn lippen: geen nieuwe belastingen''* bezorgde hem een forse voorsprong op de demokraten die belastingsverhogingen niet uitsloten.

BOEMERANG

Bush' verkiezingsbelofte wordt hem nu echter als een boemerang teruggeslingerd. Alle waarnemers waren het er over eens dat enkel belastingsverhogingen en besparingen in de sociale zekerheidsvoordelen tot zinvolle begrotingsvoorstellen konden leiden. Tot voor kort wilde niemand echter het slechte nieuws brengen.

De demokraten worden nog steeds gekonfronteerd met het beeld van *Walter Mondale* die de partij naar haar grootste verkiezingsverlies van de eeuw leidde door nieuwe belastingen aan te kondigen om de federale begrotingsput te delven. De republikeinen van hun kant herinneren zich nog levendig het verlies van 26 zetels in het *House of Representatives*, nadat de demokraten erin slaagden hen het imago van vijanden van de sociale zekerheid en de ouderen op te pinnen. De voorbereidende begrotingsbesprekingen die, anders dan bij ons, niet binnen de regering maar in en met het parlement worden gevoerd hadden dan ook veel weg van een eierdans. De demokratische voorzitter van de Begrotingskommissie *Panetta* stelde het als volgt : *,,Elke partij heeft de andere voortdurend met belastingen en sociale zekerheid om de oren geslagen. Mijn probleem is dat ze er verdomd suksesvol in waren.''*

Tijdens de twee vorige begrotingsbesprekingen stelden de deelnemers, vaak over de partijgrenzen heen, regelmatig mogelijke besparingsopties voor. De regering kon hier dan dankbaar gebruik van maken om haar uiteindelijke begroting op papier te zetten. Ook dat zat er bij deze besprekingen niet in. *,,Teveel mensen wachten op de magische woorden''*, aldus Panetta. Eén van die woorden - belastingen - ligt zelfs zo gevoelig dat de begrotingsverantwoordelijke van het Witte Huis, *Richard Darman* op nerveus gelach werd onthaald toen hij het tijdens één van de

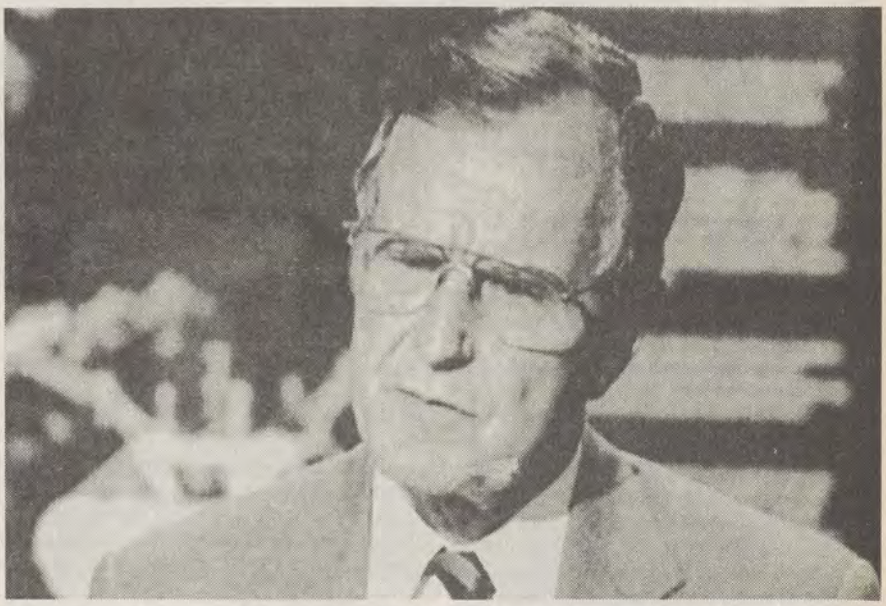

,,Lees mijn lippen: geen nieuwe belastingen'', beloofde Bush tijdens zijn presidentskampanje. Een leugentje om bestwil, zo blijkt nu. (foto Reuter)

Van bij aanvang van de diskussies was het dan ook duidelijk dat president Bush uit zijn tent moest komen, vooraleer ook maar iemand een goedkeuring aan nieuwe begrotingsvoorstellen zou geven. Vooral de demokraten meenden dat het tijd werd dat Bush zijn belastingsaureool afzette. De republikeinen gaven de aanleiding tot het begrotingsbesprekingen stamelend had over ,,inkomsten''. *,,Ik kan het zelfs niet uitspreken''*, grapte Darman.

Net zoals onze federale regering beleeft de Amerikaanse regering ook moeilijke begrotingsdagen. De begrotingstekorten waar de Bush-administratie tegenop tornt zijn torenhoog. Het Amerikaanse publiek verwacht een serieuze besparingsinspanning. Omdat de republikeinse regering gekonfronteerd wordt met een demokratische meerderheid in het parlement konden we ter plaatse getuige zijn van een boeiend politiek steekspel, waarbij volgens de Washington Post de onderhandelaars de besparingswaters trachtten te doorzwemmen zonder nat te worden. Vorige week dan hakte president Bush de knoop door.

tekort, dat ze de stal dan ook maar zelf mesten, zo leek de gedachtengang. Eind vorige week dan werd het verlossende woord gesproken. In een zeer voorzichte mededeling van het Witte Huis werd gesteld dat de regering eventuele belastingsverhogingen niet langer kon uitsluiten. Deze werden wel gekoppeld aan besparingen in de sociale zekerheid, een thema dat de demokraten moeilijker ligt.

Dat Bush voor deze aankondiging een moment koos waarop alle politieke aandacht op het *Mandela*-bezoek aan de Verenigde Staten gericht kon niet dienen. Bij de republikeinen werd ze op een storm van protesten onthaald. Zij zien het schrikbeeld van een nederlaag bij de parlementsverkiezingen van volgend jaar weer opduiken. De demokraten van hun kant waren er als de kippen bij om de republikeinse belastingsmythe helemaal neer te halen. *,,Bush won de presidentsverkiezingen met leugens, wij werden afgestraft omdat we de waarheid durfden zeggen''*, zo werd gesteld.

LESSEN

Ook in ons land zal de regering eerst de heilige huisjes moeten neerhalen, vooraleer nog enig zinvol begrotingswerk kan worden geleverd. De vooruitzichten voor het begrotingsjaar 1991 zien er niet rooskleurig uit. Verwacht wordt dat er bijkomende besparingen van 65 à 70 miljard moeten gevonden worden om de begrotingsnorm die in het

regeerakkoord werd vastgelegd te bereiken. Veel besparingsmogelijkheden blijven echter niet open. Een eventuele schuldherschikking is, in een periode dat de rentetarieven niet naar beneden gaan, niet direkt de aangewezen manier om het begrotingstekort weg te werken. Ook in de departementen zijn de potjes, na vijf besparingsjaren, leeggeschud. Enkel een inkrimping van het overheidspersoneelsbestand (vooral dan op lagere overheidsniveau's) kan heil brengen, mits het bedrijfsleven bijkomende tewerkstelling kreëert. De enige post waarop aanzienlijk kan worden bespaard is defensie. Een bundeling van de defensie-inspanningen op Europees niveau lijkt aangewezen. Anderzijds gaan stemmen op om ook in ontwikkelingssamenwerking te snoeien. Dit zou, gezien de schrijnende nood in de Derde Wereld en de gunstige welvaartsverwachtingen in het één-gemaakte Europa, van een moorddadig egoïsme getuigen.

SOCIALE ZEKERHEID

De uitgavensektor die tot hiertoe het best gespaard bleef van de bezuinigingsinspanningen is de sociale sektor. Het niet-saneren van de sociale uitkeringen heeft de mogelijkheden om het begrotingstekort weg te werken uiteraard beperkt. Indien deze uitkeringen in dezelfde mate als de andere uitgaven gedaald waren, dan zou het overheidstekort nu reeds tot het Europese gemiddelde zijn herleid. Rond de uitkeringen hangt evenwel eenzelfde taboe als hetgeen de Amerikaanse republikeinen rond belastingen hebben geschapen. Vooral de vakbonden beschouwen elke uitkering als onaantastbaar, ook deze die - zoals in sommige werkloosheidssituaties - niet meer op een werkelijke sociale nood berusten. Liever nog laten zij andere sociale sektoren zoals de gehandikaptensektor op droog zaad zitten. Ook de Vlaamse socialisten en de groenen beschouwen „hun" uitkeringsgerechtigden, in welke hoedanigheid deze zich ook bevinden, als onaantastbaar. Traditiegetrouw vinden we bij de christen-demokraten geen duidelijke standpunten.

Het ligt voor de hand dat de regering geen gemakkelijke kluif heeft aan het sociale thema. Een eventuele koppeling van sociale besparingen met een grotere selektiviteit in de fiskale aftrekmogelijkheden is zinvol. Belastingsverhogingen zijn, in een land dat kwa belastingsdruk hoge toppen skoort op de wereldranglijst, uit den boze. Het begrotingskonklaaf en de zomer zullen hiervoor wijsheid moeten brengen. Inbinden op de afspraken van het regeeraakkoord, of de ernst van de situatie verdoezelen zoals onlangs de CVP-studiedienst weer trachtte te doen, is onverantwoord. Wie een land wil regeren moet af en toe ook harde noten kraken. Het Amerikaanse voorbeeld zou sommige ekselenties tot nadenken moeten aansporen.

Stefan Ector

GEMEENSCHAPSINSPEKTIE BAZISONDERWIJS BEZORGD

Op hun algemene vergadering te Kruibeke op 30 mei j.l. schaarden inspekteurs voor het gemeenschapsbazisonderwijs zich achter een aantal standpunten. Daarin maakten ze zich ongerust over hun opdracht, de daartoe gestelde middelen maar ook over de mogelijke afslanking van hun kader. Dat „Kruibeke" niet zomaar een wilde vergadering was bewees de aanwezigheid van de inspekteur-generaal.

De Vlaamse Gemeenschap geeft bijna 50% van haar geldmiddelen uit aan onderwijs. Deze omvangrijke financiële middelen van de gemeenschap rechtvaardigen dan ook dat de gemeenschap verplichtingen oplegt aan de instanties die het onderwijs organizeren. Een doeltreffende inspektie is dan ook nodig.

DOELTREFFENDE INSPEKTIE

Tijdens een persontmoeting verleden week woensdag stelden leden van de gemeenschapsinspektie van het Vlaams bazisonderwijs hun standpunten voor. Daarin verwoordden zij hun kommentaar op het zgn rapport Monard, genoemd naar de sekretaris-generaal van het ministerie van Onderwijs. Deze had een advies uitgebracht omtrent rol en opdrachtomschrijving van de onderwijsinspektie. De inspekteurs konden zich gedeeltelijk met de inhoud van het rapport verzoenen, met andere delen waren zij het oneens. Zo willen zij betrokken worden bij de verdere ontwikkelingen waarvan zij hopen dat ze open en vrij kunnen besproken worden en niet in besloten kring.

KWALITEIT VERSTERKEN

Vertrekkend van het gezegde dat „ de inspektie in het bazisonderwijs een monument is" willen de inspektieleden geen restauratie maar een „renovatie nieuwe stijl" van het ambt. Zij bazeren zich daarvoor op internationale uitspraken die over het onderwijs zeggen dat de autonomie moet vergroot worden en de kwaliteit versterkt.

Biezonder groot belang hechten de inspekteurs van het Gemeenschapsonderwijs aan de kwaliteitsvereisten en verzoeken de overheid strenge normen te hanteren bij de aanwerving deze effektief via eksamens te laten gebeuren. Zij willen bovendien buiten en onafhankelijk van de onderwijsnetten staan. De inspekteurs zijn er ten slotte van overtuigd dat de overheid omwille van haar taak t.o.v. de gemeenschap verplicht is een volwaardige en operationele scholeninspektie te behouden.

In een tweede rapport willen zij verdere oplossingen voor het probleem omschrijven.

ADVERTENTIE

4.500 m² TOONZALEN

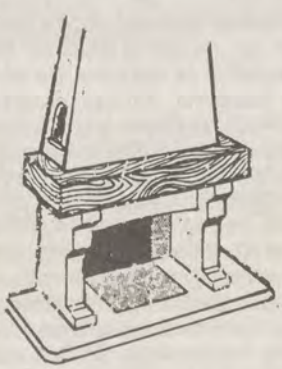

De grootste en meest gespecialiseerde sierschouwenzaak.

Terwijl U even wacht ontwerpen wij Uw schouw helemaal volgens Uw persoonlijke woonwensen.

Doe-het-zelvers ontvangen bij het materiaal een duidelijke werktekening.

Omdat het onder Vlamingen blijft, „10% extra korting op onze laagste prijs". Recent nummer van „WIJ" volstaat als bewijs.

OPEN HAARDENBOUW, Esserstraat 1, 3688 KINROOI.
Open van 9 tot 19 u. 's Zaterdags tot 18 u., 's Zondags 17 uur.

PERSSPIEGEL

Gerommel in de Parti Socialiste deed het rommelen in de kommissie van de Staatshervorming. Dit klonk door in de hoofdartikels. De makabere show van Mijnheer Moboetoe in de tragische plaats Loeboembashi is de andere hoofdlijn in de kommentaren van deze week bij de herdenking van dertig jaar onafhankelijkheid van Zaïre. En wat met de Vlaamse geschiedenis? Het voorstel-Gabriëls om na het federaliseren van het onderwijs de Vlaamse beweging uitdrukkeling in de geschiedenislessen naar voor te brengen geeft Brussels-frankofone oprispingen. (w.v.b.)

HET BELANG VAN LIMBURG

Het incident in de werkgroep voor de Staatshervorming geeft Marc Platel de gelegenheid om zijn mening te geven over het uitzicht van die nieuwe Senaat.

„In die „andere" Senaat moeten onze vele deelgebieden en de nationale overheid mekaar georganiseerd kunnen ontmoeten. Daar moet het federale België zichtbaar worden. Daar moeten Vlamingen, Walen, Brusselaars, Franstaligen, Duitstaligen, Nederlandssprekenden opnieuw met mekaar leren samenleven. Dat niet willen aanvaarden, betekent niets anders dan het afwijzen van het echt federale België. Dat niet willen, is toegeven dat de derde fase van de derde staatshervorming niet hoeft."

De Financieel Ekonomische TIJD

Ontleedt de spanningen binnen de Waalse socialistische partij die niet zo homogeen blijkt te zijn.

„De PS is niet het monolitisch blok, waarvoor het in Vlaanderen dikwijls aangezien wordt. Net als de CVP in Vlaanderen veel heterogener is dan in Wallonië voor mogelijk gehouden wordt. Binnen de PS bestaan verscheidene stromingen, die gemakshalve in twee kampen kunnen worden onderverdeeld. Enerzijds zijn er de Spitaels-getrouwen, die de lijn van de partijtop trouw volgen. Anderzijds zijn er, wat genoemd kan worden de rebellen, die aandringen op een radikalere links-regionalistische koers van de PS. Tot deze laatste groep behoren onder mer José Happart, de Karolingische burgemeester Van Cauwenberghe en de gewezen minister Dehousse."

LE PEUPLE

Valt in zeer scherpe termen citoyen Moboetoe aan bij de dertigste verjaardag van de zogenaamde onafhankelijkheid.

„Het moet gedaan zijn ons als een kruk te laten gebruiken door een sisteem dat de rechten van de mens vertrapt en dat het Zaïrese volk tot de meest dramatische ellende heeft gevoerd. Gedaan met te wijken voor Désiré Joseph Moboetoe die, als alle diktators, volledig wegzinkt in „paranoia". Hoe is het anders te begrijpen dat hij besloot de viering van 30 jaar onafhankelijkheid van Zaïre door een grote manifestatie te houden in... Loeboembashi; en dat hij het waagde — wat hem geweigerd werd — de logistieke steun van een Belgische militair vliegtuig te vragen?"

Knack

De Regering krijgt gelukwensen voor haar kordate houding tegenover Moboetoe.

„De voornaamste zwakheid van president Moboetoe in zijn nieuwe krachtproef met Brussel ligt echter in de Wetstraat. De toonaangevende Belgische politieke cenakels hebben nooit hoog opgelopen met een idealistische mensenrechtenpolitiek ten aanzien van Zaïre: dat kon slechts storend werken in een „geprivilegieerde" relatie met de voormalige kolonie, waaraan prestige en geld te verdienen was. De Belgische regering geeft dezer dagen echter blijk van een konsekwente, door weinig dubbelzinnigheden verstoorde houding en vindt daarvoor in ruime kring steun, ook bij de bevolking. Ze laat zich alvast niet chanteren met Belgische ekonomische belangen of het lot van landgenoten in Zaïre. De vorige krisis was er duidelijk teveel aan; het is welletjes geweest."

LE SOIR

Neemt Jaak Gabriëls op de korrel omdat onze partijvoorzitter meer Vlaams geschiedenisonderricht eist in ons gefederalizeerd onderwijs.

„En hij versterkt zijn argumentatie met de bewering dat na meer dan 150 jaar het unitaire België veranderd werd in een federale staat en dat de twee grote gemeenschappen van dit land gekozen hebben voor meer onafhankelijkheid. Een evolutie, zo meent hij, die daar invloed zal hebben op het leven van de komende generaties.

Besluit: met het oog op Europa 1992 wordt het hoog tijd dat wij onze eigen identiteit opnieuw leren ontdekken en waarderen. Voor een betere kennis dus van Vlaanderen, zowel in zijn Europese als internationale dimensie... is dat geen kontradiktie?"

De Standaard

Pol Van Den Driessche houdt een vurig pleidooi om onze waarden uit het verleden over te brengen op de toekomst met waardering voor ons mauseoleum in Diksmuide.

„Vlaanderen vormde een slagveld en ook de Vlamingen leverden het slachtvee. Binnen het internationale mausoleum dat de Westhoek is, heeft de IJzertoren nochtans een meer dan louter Vlaamse betekenis. Het universele verlangen naar vrede staat er in vier talen gebeiteld, als een bede in alle windrichtingen en voor alle wereldleiders."

GEZEGD... ...IS GEZEGD

„Het toekomstige Europa zal er nooit meer uitzien als vroeger. Welk gezicht het zal krijgen, zal mede van ons afhangen. Europa moet in elk geval meer zijn dan een eenheidsmarkt. Het moet ook een veelkleurige gemeenschap van vrije en eigenstandige volkeren en regio's zijn. De lage landen zijn goed geplaatst om in dit streven het voortouw te nemen."

Remi Piryns in de DS der Letteren, 30-31 juni 1990.

SAUWENS STELT VERKEERS- EN VERVOERSPLAN VOOR

IEDEREEN kent ze: de Wommelgems, Bertems, Affligems en Kennedytunnels. Iedereen ziet en ondervindt ook dat de drukte op de sekundaire wegen de jongste jaren enorm is toegenomen. Op basis van ekonomische groei en bij autonome ontwikkeling van het verplaatsingsgedrag zal de mobiliteit met ongeveer 40% stijgen tot het begin van de volgende eeuw. Dit heeft ook gevolgen voor de verkeersveiligheid: het aantal dodelijke verkeersslachtoffers per miljoen inwoners is in ons land onbeschaafd hoog en plaatst ons internationaal in een slecht daglicht: België heeft 198 verkeersdoden per miljoen inwoners. Vergeleken met Noorwegen (90), Groot-Brittannië (92), Nederland (92), Zweden (96), Duitsland (134) en Zwitserland (143) inderdaad beschamend hoog. Vergeleken met Frankrijk (206) en Luxemburg (223) valt het nog mee. Vlaanderen (202) doet het ook iets beter dan Wallonië (226), maar het hoofdstedelijk gewest lijkt nog het veiligst met 82.

MAAT HOUDEN!

Ook op andere vlakken stellen vervoer en verkeer grote problemen: kijk maar naar de deining die het strafpuntensysteem van het *Dehaene*-rijbewijs veroorzaakt, de protestreakties die een mogelijke verhoging van de taksen op diestel oproepen, de schrikbarende vervuiling die al die fossiele brandstoffen teweeg brengen. Kortom, een ding is wel duidelijk zijn: de mobiliteit is de jongste decennia een enorm belangrijk verschijnsel in onze samenleving geworden en ze heeft veel gezichten.

Het verkeers- en vervoersplan Vlaanderen (VVV) is dan ook een geïntegreerd plan, het bekijkt het mobiliteitsbeleid globaal, met aandacht voor vervoer, infrastruktuur, milieu en ruimtelijke ordening. Zowel het personenals het goederenvervoer worden behandeld. Minister Sauwens ging echter bewust een andere dan de traditionele weg op: *De benaderingswijze is echter niet louter de traditionele indeling volgens vervoerswijzen en hun infrastruktuur. Een integratie van vervoersmodi vraagt een globale aanpak volgens tema's als veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Het Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen kan na verder overleg geïntegreerd worden met andere overheidsplannen zoals het milieubeleidsplan, het ruimtelijke struktuurplan Vlaanderen, Star 21...* Sauwens legde er dan ook de nadruk op dat het VVV-plan een beleidsvoornemen is dat tot een regeringsbeslissing van de Vlaamse regering kan leiden. Afgevaardigden van verschillende gemeenschapsministers maakten trouwens deel uit van de stuurgroep. Er zal ook nog ruim advies gevraagd worden bij alle betrokken administraties, en bij de regionale en lokale beleidsnivo's. Het plan is voor Sauwens de basis voor een nog breder maatschappelijk debat. Daarom wordt het ter bespreking ingediend bij de Vlaamse raad.

Na de eerste en de tweede faze van de staatshervorming werden in de Vlaamse regering de bevoegdheden voor Openbare Werken en Verkeer gebundeld. De verantwoordelijke minister werd Johan Sauwens (VU), een van de weinige ministers in de Vlaamse regering die er niet alleen in slaagt het nieuwe Vlaanderen gestalte te geven, maar het ook met dinamisme uitdraagt. Sauwens stelde woensdag een eerste uitgebreide nota voor die het mobiliteitsbeleid in Vlaanderen in zijn totaliteit benadert.

Het VVV-plan tracht de aanzet te geven voor een termijnvisie over mobiliteit. Het algemeen advies is: maat houden. De verwachte stijging van de mobiliteit kan immers niet volledig omgezet worden in infrastruktuur. Dat is maatschappelijk noch financieel haalbaar. Sauwens nam daarom opnieuw de doelstellingen van het mobiliteitsbeleid onder de loep. Daarvoor trekt de gemeenschapsminister het eerste deel van het VVV-plan uit. De visie en beleidsdoelen van Sauwens kunnen samengevat worden door vijf aspekten die de mobiliteit als fenomeen in zich draagt. De visie is gericht op een *milieuvriendelijk, omgevingsveilig, ruimte-georiënteerd, ekonomisch verantwoord* en *sociaalbewust* mobiliteitsbeleid. Wie hiervan de eerste letters neemt bekomt het woordje *mores*. *Zonder samenhangend beleid zal ons verplaatsingsgedrag zelf ons mores leren*, aldus Sauwens.

Met deze termijnvisie voor ogen heb ik vervolgens opdracht gegeven tot het opstellen van een Indikatief Meerjarenprogramma

Minister van Openbare Werken en Verkeer Sauwens staat een geïntegreerde aanpak van het mobiliteitsvraagstuk voor. Dit wil zeggen dat vervoer en verkeer met meer te maken hebben dan auto's, treinen of de binnenvaart. Het mobiliteitsprobleem heeft ook te maken met het leefmilieu, de ruimtelijke ordening, de verkeersveiligheid en -leefbaarheid, de leefgewoonten,...

voor de periode 1990-1995. Het is de eerste faze van het verkeers- en vervoersplan. Het bevat aandachtspunten voor het beleid op korte termijn. De konklusies en beleidsaanbevelingen zijn weergegeven in deel 2. Deel 3 geeft uitvoerig toelichting bij het programma.

AUTO-ALTERNATIEVEN

Dit meerjarenprogramma is indikatief omdat voor verschillende beleidsonderdelen nog niet met konkrete gegevens kan gewerkt worden. De effekten van voorgestelde maatregelen kunnen ook nog niet volledig gesimuleerd worden. Het plan is gespreid over meerdere jaren om meer kontinuïteit in de beleidsvoering te bereiken. Het doel van het eerste meerjarenprogramma luidt volgens de gemeenschapsminister als volgt: *De mobiliteit in Vlaanderen optimaliseren door een beheersgericht, procesmatig beleid, dat de leefbaarheid in Vlaanderen in acht neemt, de bereikbaarheid van de gewenste bestemmingen garandeert, de mobiliteit betaalbaar houdt, en uitgaat van de individuele keuzevrijheid.*

Bekijken we even de belangrijkste tema's en krachtlijnen van het VVV-plan. De belangrijkste prioriteiten zijn stappen naar *auto-alternatieven*, zowel in infrastruktuur als in gebruik. Vooral in en rond de stedelijke centra kan het *openbaar vervoer* een volwassen alternatief worden voor de auto, mits er letterlijk en figuurlijk voorrang aan verleend wordt. Vandaar de slogan: *Bus, tram, trein: voorrangslijn*. Op bepaalde lijnen in het voorstedelijk vervoer wil Sauwens daardoor 20% meer reizigers bereiken.

Een belangrijke doelstelling wordt verder de verbetering van de verkeersveiligheid. In vijf jaar tijd wil Sauwens het aantal ongevallen met doden of ernstig gewonden met tien procent doen zakken. Ook het fietsverkeer zal gestimuleerd worden: een samenhangend pakket van wetgevende, cirkulatiebevorderende en infrastrukturele initiatieven staat op stapel. Zo kan in het voor- en natransport veel tijd en ruimte bespaard worden.

De leefbaarheid van het verkeer vormt een volgende prioriteit. Dit moet gebeuren met snelheidsverlaging tot minder dan 60 kilometer per uur, aangepast aan de plaatselijke situatie.

Dit alles zal natuurlijk geld kosten. Sauwens schat de minimale financiële weerslag per jaar op anderhalf miljard ekstra voor openbaar vervoer, één miljard ekstra voor verkeersveiligheid, 200 miljoen ekstra voor de verkeersleefbaarheid en nog eens 300 miljoen voor overige projekten. Samen dus (minimaal!) 3 miljard ekstra kosten. Teneinde minstens gedeeltelijk in de benodigde gelden te kunnen voorzien, stelt Sauwens de oprichting van een *mobiliteitsfonds* voor. Dit fonds zal o.m. geld moeten leveren voor tema-ondewerpen van de beleidsaksenten, voor toegepast wetenschappelijk onderzoek, voor het opstellen van gemeentelijke verkeerscirkulatieplannen, etc.

Met de nog steeds toenemende files op onze wegen wordt het voor minister Sauwens duidelijk dat auto-alternatieven een prioriteit horen te zijn in elk vervoers- en verkeersbeleid. (foto ap)

Tenslotte bevat het Indikatief Meerjarenprogramma een investeringsprogramma met een konkrete projektenlijst. Deze zijn gerangschikt per aandachtsgebied. Wat de verkeersveiligheid betreft omvatten deze projekten bvb. de aanpak van onveilige kruispunten, wegvakken, gemeenten of kwetsbare kategorieën verkeersdeelnemers. Bij de verkeersleefbaarheid staan projekten betreffende geluidhinder, luchtkwaliteit en de herinrichting van de verkeersruimte in bebouwde omgevingen. Projekten voor meer langzaam verkeer behandelen het fietsverkeer in bebouwd gebied, en de verbetering van de fietsvoorzieningen buiten de bebouwde kom.

TOCH NOG BETON?

Met belangstelling werd ook uitgekeken naar de voorstellen voor het openbaar vervoer. De blikvangers hier zijn de absolute voorrang van het voorstedelijk openbaar vervoer op de auto op een aantal geselekteerde lijnen, pilootprojekten rond tema's als verbetering van de dienstverlening, imagoverbetering, de taxi als openbaar vervoermiddel, de toetsing van het STAR 21-plan aan het VVV-plan, en spoorprojekten ter verbetering van vlotte lange afstandsverbindingen in Vlaanderen.

Hoewel het duidelijk geen absolute prioriteit meer vormt, dient er toch nog wat beton gestort in Vlaanderen: wat de voltooiing van het hoofdwegennet betreft voorziet Sauwens o.m. de A 12 (Antwerpen-Bergen Op Zoom), A 18 (Veurne- Franse grens), A 11 (ombouw van de N49 Antwerpen-Zelzate-Brugge tot autosnelweg), A 12 (Antwerpen-Boom-Brussel, ombouw tot autoweg) en de R 4 (Kennedylaan, ombouw tot autoweg). Verder wil Sauwens nog de kapaciteit verruimen op enkele zeer specifieke knelpunten in de omgeving van Antwerpen en Brussel.

Al bij al toch een hele aksentverschuiving. De mobiliteit vormt de jongste jaren in toenemende mate een probleem dat zich uitstrekt over verschillende beleidsdomeinen. De geïntegreerde aanpak van Sauwens op het mobiliteitsdepartement bij uitstek geeft blijk van dit nieuw bewustzijn. Leg maar eens uit dat het toenemend autogebruik uiteindelijk te maken heeft met mondiale milieuproblemen als het broeikaseffekt, maar ook met kontinentale als de verzuring of regionale als de fotochemische luchtverontreiniging. Sauwens probeert dit. Of hij zal lukken, zal in grote mate ook afhangen van de rest van de Vlaamse regering.

(pdj)

AFBOUW GRINDSEKTOR IN HET LIMBURGSE

IN de grindnota die gemeenschapsminister De Batselier voorlegde deed hij een aantal opgemerkte uitspraken zodat een definitieve halt van de grindeksploitatie in Limburg verwacht kon worden.

Bij de eigenlijke bespreking bleek evenwel dat hij een verdere uitbreiding van de ontgrinding op het oog had. Hij opteerde namelijk voor een gedeeltelijke vrijgave van het gebied *Armenbos-De Wateringen* (Kempens plateau) een maksimale eksploitatie van de in het gewestplan voorziene winzones, een vrijgave van de kleizones en reservezone *Boterakker-Meerheuvel* en als klap op de vuurpijl vrijgave van de *Dornerheide* (Kempens plateau).

Dit alles zou — nog volgens De Batselier — betekenen dat de grindeksploitatie tegen 2005 zou moeten worden beëindigd. Zijn voorstel houdt zelfs de noodzaak van een gewestplanswijziging in.

In werkelijkheid ligt de waarheid anders. Waar De Batslier spreekt over de beëindiging van de ,,grindontginning'' in het jaar 2000 bedoelt hij dat enkel de ontginning in het Maasdal zal gestopt worden. Over het winnen van grind op het Kempens plateau zwijgt hij in alle talen. Bijgevolg betekent zijn voorstel enkel de verschuiving van de grindwinning van het Maasland naar het Kempens plateau, of in andere woorden, van de winning van valleigrind naar de winning van berggrind.

ONDUIDELIJKE STANDPUNTEN

Ook de standpunten van andere partijen en belangengroepen blinken niet uit door duidelijkheid. Zo verwoorden de Maaslandse socialisten eind 1989 hun standpunt met betrekking tot de grindwinning in hun ,,Richtlijn 1992''. Hierin staat te lezen dat de ontgrinding uiterlijk tegen 2000 dient afgebouwd te zijn. Met dit standpunt gaan ze bijgevolg in tegen het voorstel van hun partijgenoot De Batselier.

Toen VU-provincieraadslid *Jos Truyen* in de provincieraad voorstelde een grindmotie goed te keuren waarin de beëindiging van het ontgrinden tegen 2000 werd voorgesteld, nochtans haar eigen standpunt, verwierp de SP dit. Onduidelijkheid troef dus.

De CVP van haar kant neemt t.a.v. dit dossier geen standpunt in en kijkt de kat uit de boom. Wel werden individuele verklaringen afgelegd door o.a. minister van Leefmilieu Kelchtermans die wel te vinden is voor een gewestplanruil.

Een andere belanghebbende partij uit dezelfde hoek is de Boerenbond die onder de slogan ,,Landbouw is toekomst, ontgrinding bijna verleden'' haar standpunt verwoordt.

Op vrijdag 24 oktober 1989 deed VU-Limburg nogmaals een oproep naar alle beleidsverantwoordelijken om in het grinddossier eindelijk een definitief en overwogen besluit te nemen. Om de beslissing van de Vlaamse Eksekutieve voor te bereiden, riep gemeenschapsminister voor Ekonomie en Energie *De Batselier* een rondetafelkonferentie bij elkaar. In een voorbereidende nota deed hij een aantal belangrijke uitspraken die een spoedig einde van de grindwinning in het Limburgse voorzag. Algemene verbazing toen later bleek dat hij enkel het stopzetten van de winning in de Maasvallei bedoelde en het Kempens plateau vogelvrij verklaarde.
Een onverzoenbaar standpunt voor VU-Limburg die de eerder geformuleerde standpunten aktualiseerde tot een tienpuntenprogramma voor de afbouw van de grindeksploitatie dat bij monde van kamerlid Frieda Brepoels, provincieraadslid Jos Truyen en gemeenteraadslid Jaak Cuppens aan de verzamelde pers voorgesteld werd.

Voor de Boerenbond staan landbouw en natuurbescherming garant voor het behoud van het landelijk karakter van het Maasland. Wat de Boerenbond met natuurbescherming bedoelt blijft evenwel een raadsel; ze pleit immers voor het vrijgeven van het ekologische zeer waardevolle gebied Armenbos-De Wateringen en is zelfs voorstander van de verhuis van grindmaatschappijen naar het Kempens plateau. Kortom, ontginnen mag zolang van landbouwgronden wordt afgeleven.

De Volksunie kan niet akkoord gaan met de doorschuifoperatie naar het Kempens plateau. Ook hier worden waardevolle gebieden en landschappen ernstig bedreigd. Verder kan er geen sprake zijn van een verdere uitbreiding naar de op het gewestplan voorziene uitbreidings- en reservegebieden. Enkel de bestaande en wettelijke uitbatingen mogen in het toegewezen ontginningsgebied tot een einde gebracht worden.

Toen de Volksunie op 24 oktober 1989 dit standpunt met betrekking tot de grindproblematiek in het Maasland en het Kempens plateau duidelijk uit de doeken deed, besefte ze dat enkel *,,neen''* zeggen tegen verdere ontgrinding niet voldoende was. De beëindiging van de grondontginning tegen het jaar 2000 dient immers op een degelijk begeleide manier te gebeuren. De VU stelde daarom in aanvuling van het gekende basisstandpunt een tienpuntenprogramma voor.

Naast de gekende standpunten wordt hierin gepleit voor een onderzoek naar alternatieven voor het grind, het opstarten voor een recyclageprogramma en het opstellen van een plan voor de sociale begeleiding van de werknemers uit de grindsektor.

Verder wil de VU vechten voor een *Park der Hoge Kempen* om op deze manier de ekologische en landschappelijke waarden voor de toekomst te kunnen behouden. Hiertoe zal een voorstel uitgewerkt worden.

Om toestanden zoals bij de grindeksploitatie in de toekomst te vermijden, dient het *Dekreet op de ontgrondingen* (grind, klei, mergel) van Jaak Gabriëls opnieuw behandeld te worden in de betreffende kommissie. Hierin wordt immers gepleit voor een beperking van winning en verbruik van oppervlaktedelfstoffen. Tenslotte dient het eksploitatiebeleid nauwkeurig te worden omschreven in een landelijke beleidsvizie. Na breed overleg met alle betrokkenen moet deze vizie overgebracht worden in een struktuurschets die moet uitmonden in een struktuurschema, waarbij alle ruimtelijke gevolgen moeten worden onderzocht.

(p.h.)

— De persmap Basisprogramma voor de afbouw van de grindsektor in het Maasland en het Kempens plateau kan gratis besteld worden bij de VU-studiedienst, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel.

11 JULI 1990

DE herdenking van de Guldensporenslag die bijna 700 jaar geleden plaats vond, biedt de gelegenheid om het punt waarop het Vlaamse volk zich thans bevindt te meten op de lijn van vele eeuwen. De natuurlijke en intuïtieve band die Nederlandstalige gewesten voor een ogenblik op de Groeningenkouter bijeenbracht om het land te beschermen, is door de latere geschiedenis versterkt en door de Vlaamse beweging omgevormd in een politieke band.

Na het dieptepunt van de 19de eeuw, waarin het Vlaamse volk niet alleen zijn taal maar zelfs zijn fizisch bestaan dreigde te verliezen, heeft Vlaanderen zijn eigenheid weten te beveiligen en vooral in de tweede helft van de 20ste eeuw zijn rol in de geopolitieke ruimte heroverd. Het Vlaamse volk dankt dat aan zichzelf. Het kreeg geen enkel geschenk. Het heeft zijn huidige staat zelf veroverd door zijn politieke en sociale ontvoogding, door zijn kulturele bewustwording en vooral door zijn vlijt en zin voor initiatief.

☆ ☆ ☆

Nooit in de voorbije eeuwen leefden binnen de grenzen van Vlaanderen zoveel Vlamingen als vandaag. Nooit waren deze grenzen kultureel en materieel veiliger dan vandaag. Nooit in het verleden waren de mensen in de Vlaamse ruimte beter geschoold en gevormd dan vandaag; nooit waren zij in bredere geledingen dan vandaag deelachtig aan welvaart. De generaties die thans in Vlaanderen leven, hebben de hoogste produktie per hoofd uit gans onze geschiedenis, voeren per hoofd méér uit en in dan in alle eeuwen voordien, scheppen méér meerwaarde per hoofd dan ooit tevoren.

UNIEKE PRESTATIE

Gemeten aan een geschiedenis waarin het Vlaamse volk herhaaldelijk met vernietiging en verdwijning werd bedreigd, is dit een unieke prestatie waarop de Vlamingen terecht trots mogen zijn.

Tegenover deze uitzonderlijk positieve ontwikkeling staan een aantal uitzonderlijk zware uitdagingen. Nog nooit in de geschiedenis waren de ruimte waarin wij leven, de lucht die wij ademen en het water dat uit de hemel valt of in onze rivieren stroomt zo sterk bedreigd en verontreinigd. Sinds we onze kulturele eigenheid hervonden werd ze nooit sterker bedreigd dan door de banalisering van de media. Het vraagstuk van oorlog en vrede was in de eeuwen die achter ons liggen nooit zo prangend dan in ons atoomtijdperk. Armoede, achterstand en onderontwikkeling aan het andere einde van de wereld lagen nooit zo dicht bij onze deur dan thans.

☆ ☆ ☆

De aantasting van de ekosistemen, het vraagstuk van oorlog of vrede, de bedreiging die op de kleinere kulturen en op de kultuur in het algemeen weegt, de problemen van onderontwikkeling en van de menselijke rechten zijn zo grensoverschrijdend dat zij een bredere aanpak vergen dan de nationale : de dimensie van de Europese gemeenschap die echter te langzaam en te eenzijdig groeit, de ruimere dimensie van gans Europa en zelfs de mundiale dimensie.

SCHAALVERGROTING

De schaalvergroting van de besluitvorming die noodzakelijk is, dreigt echter de beslissingsmacht zo ver te verwijderen van de individuele mens, van de natuurlijke groepen en gemeenschappen, dat inspraak onmogelijk is en de demokratie een illusie vormt. De schaalvergroting, hoe wenselijk ook, dreigt een monsterachtige mislukking te worden indien zij niet gepaard gaat en aangevuld wordt door een verkleining van de schaal naar de afmetingen die nog kunnen beheerst worden door de enkeling en de gemeenschappen.

Op de plaats van de wereld waar wij leven betekent dit, dat de natuurlijke en menselijk omvatbare Vlaamse gemeenschap de schaal is waarop de eigen demokratische besluitvorming autonoom en onbevoogd tot stand moet kunnen komen. De vraag naar autonomie is, ruimer dan alleen maar de uiting van een vanzelfsprekende eigenstandigheid, de vraag naar de inpassing van Vlaanderen in de ruimere dimensie van Europa en de wereld. Helpen aan de vervolmaking van de Vlaamse zelfstandigheid is helpen aan vervolmaking van de Europese harmonie, van de mundiale samenleving en van de demokratische besluitvorming daarin.

☆ ☆ ☆

In de maanden die achter ons liggen heeft Vlaanderen zijn bijdrage tot dit nieuwe wereldbeeld geleverd door grote bevoegdheden zélf ter hand te nemen en door de geldmiddelen daarvoor zélf bijeen te brengen, te beheren en te besteden.

Vlaanderen bestáát nu, ook politiek en staatkundig. Het is thans reeds in hoge mate zélf verantwoordelijk voor zijn eigen lot en toekomst. Het is thans reeds sterk genoeg om zijn grenzen onaantastbaar en zijn rol te Brussel onaanvechtbaar te maken.

EIGEN PARLEMENT

In de maanden die voor ons liggen moet het zijn eigenstandige rol in Europa en de wereld bekronen met een demokratisch gekozen volksvertegenwoordiging in een Vlaams parlement en met het recht om zijn plaats op te nemen in de Europese en mundiale besluitvorming door zélf internationale en interregionale verdragen te kunnen sluiten.

☆ ☆ ☆

Vlaanderen bestààt. Het groeide uit een eeuwenlange geschiedenis van menselijke samenhorigheid. Dit is onomkeerbaar.

Dit willen we voor ogen houden als we nadenken over de toekomst van Vlaanderen. We willen deze evolutie bevestigen en verderzetten door Vlaanderen een eigen demokratisch parlement te geven, door haar bevoegdheden te beschermen en verder uit te breiden, door Vlaanderen een eigen gelaat in Europa en in de wereld te geven.

OPROEP

Daarom doet de Volksunie een beroep op al wie in Vlaanderen leeft en woont en werkt om het bestaan van Vlaanderen deze demokratische bekroning en de Europese en mundiale betekenis te geven. Daarom roept de Volksunie alle Vlaamse politieke en andere verantwoordelijken op om te helpen bij het volledig en onverminkt afwerken van de staatshervorming.

Jaak Gabriëls
VU-voorzitter

DAAR KOMEN ZE... DE VLAMINGEN

SCHOOLVOORBEELD van de groeiende waardering van het Noorden voor het Zuiden is natuurlijk het fenomenale sukses van de muziekgroep *Clouseau*, die recentelijk nog in Ljouwert in een uitverkochte Frieslandhal stond.

Naast de muzikale waardering moet, eerlijk is eerlijk, worden gezegd dat de toenemende noordelijke liefde voor de zuidelijke Nederlanden voor een belangrijk deel door de maag gaat.

STATIEGELD

Van Groningen — Brussels Lof — tot Tilburg en van Amersfoort tot Amsterdam schieten overal in Nederland Vlaamse friethuizen, herbergen en restaurants als eetbare paddestoelen uit de grond. Noodgedwongen gaan Nederlandse café's er toe over om niet alleen Vlaams bier in flesjes te verkopen, maar het ook te tappen. Dat dit in een aantal gevallen leidde tot het opzeggen van het kontrakt met de firma H(eineken), heeft bij Neerlands grootste bierbrouwer al tot een omvangrijke afslankingsoperatie en de daarbij horende arbeidsonrust geleid.

Het Vlaamse etiket en de smakelijke bieren hebben helaas nog niet overal geleid tot de juiste opvattingen over gastheerschap. Een Gentenaar zal zich denkelijk beledigd weten in een ,,Vlaams volkskafee'', waar de kroegbaas de klanten statiegeld berekent voor het gebruik van een ,,echt Belgisch'' bierglas in plaats van de gebruikelijke Hollandse *ranjebeker*. ,,'k Weet ut menier, ut noort nyt'', zegt de eksploitant de V. uit Utrecht. ,,Maar de studente benne so gek op dy glaze dat se se allemaal meeneme...''

DROOGZWIERDER

En met dit plat Utregts zijn we aangeland bij een ander voorwerp van groeinde bewondering: het Zuid-Nederlands. Een woord als *droogzwierder* is bij machte om taalarme yuppie's uit Mokum — die zich vooral van afkortingen of afko's bedienen — in staat van ekstase te brengen. Het is zeer wel mogelijk dat binnen enkele jaren alle Nederlanders het hebben over droogzwierder en *kuisen*, nadat eerder begrippen als ,,afzien'' en ,,goesting'' al een indrukwekkende geografische opmars voltooiden. Dit is behalve aan het uitstekende BRT-kommentaar bij wielerwedstrijden te danken aan de populariteit van de Zuidnederlandse literatuur.

Opvallender en van meer recente datum is de nadrukkelijke aanwezigheid van Vlaamse televizie-persoonlijkheden in Hilversum. De omroepen KRO en VARA gebruiken zelfs bekende Vlamingen als Carl Huybrechts en Bart Peeters als wapen in de strijd om de kijkcijfers.

„Ze wonen ruimer, ze lachen meer, ze eten goed en het bier is er veel beter. Ze leven gewoon beter, nee ik haal altijd opgelucht adem als ik bij Wuustwezel de grens over ben."
Dit citaat komt niet van een naar boven de grote rivieren verbannen Vlaming. Nee, het is een regelrechte liefdesverklaring van een rasechte Amsterdamse die veel en graag naar Vlaanderen reist. Dat laatste deden de afgelopen weken ook een aantal Nederlandse programma-makers in hun niet aflatende speurtocht naar de verschillen tussen de noordelijke en de zuidelijke Nederlanden. Hollandse eigendunk en aftandse Belgenmoppen zijn daarbij naar de achtergrond gedrongen door een groeiende genegenheid en bewondering voor Vlaanderen en haar bewoners.

Konkurrenten die niet over zo'n ,,huis-Vlaming'' beschikken nodigen steeds vaker een Zuid-Nederlander (Urbanus bijvoorbeeld) naar de studio, of sturen desnoods een verslaggever voor een interview naar Louis Tobback, die immers zoveel beter gebekt is dan de Hollandse socialist Wim Kok.

Datzelfde Hilversum dat zo graag Vlamingen op de buis laat zien, kreeg het echter Spaans benauwd toen het Vlaamse weekblad Humo in de kiosk verscheen.

Ook in Nederland volle zalen voor Clouseau Koen Wauters.

INHAALBEWEGING

Omdat Humo de uitgesproken kleurloosheid en geeuwende voorspelbaarheid van de acht nederlandse omroepbladen ten enen male ontbeert besloten de Nederlandse omroepbazen uit wraak de nieuwe konkurrent voortaan de openbare programma-gegevens te onthouden.

Op de toneelplanken zou het kultuuraanbod in het noorden maar armoedig zijn zonder een aantal voortreffelijke gezelschappen uit het Zuiden, die met geduld en een konstante kwaliteit in Nederland een vaste aanhang hebben veroverd. Het *Mechels Miniatuur Teater* en het *Koninklijk Ballet van Vlaanderen* zijn maar twee van de vele voorbeelden. Het Friestalige beroepsgezelschap *Tryater* oogstte de afgelopen jaren veel sukses onder de artistieke leiding van de Voerenaar *Guido Wevers*, die daarover op de Nederlandse televisie werd ondervraagd door Carl Huybrechts.

Nee, met al het goede wat er van Vlaanderen komt, heeft de Vlaamse golf nog het meeste van een inhaalbeweging waar Vlaanderen en Nederland wel bij varen.

OPF

VLAAMSE GOLF WERKT VERFRISSEND OP HILVERSUM

De Friese chansonnier *Douwe Heeringa*, zelf bijna wekelijks op de Nederlandse televizie te zien, noemt het optreden van Vlamingen als Carl Huybrechts en Bart Peeters in Nederland ,,verfrissend''. ,,Ze hebben beide een innemende, charmante aanpak. Het zijn tenminste niet van die hoekige, Hollandse werkpaarden.'' Heeringa ziet vaak Nederlandse presentatoren aan het werk en is van mening dat *de Vlaamse Golf* een positieve invloed heeft op de Hilversumse televiziekultuur. ,,De Vlamingen nemen hun eigen sfeer mee en die is vaak minder calvinistisch, minder stijf. Zelf ben ik een fan van Huybrechts, dat is echt een vakman.''

MASSAHISTERIE

De groep Clouseau moet volgens Heeringa oppassen dat ze onder de druk van het grote publiek niet te veel koncessies doet. ,,Het repertoire is even eenvoudig als origineel. Ik hoop dat ze in ieder geval zichzelf blijft en niet toegeeft aan massahisterie, zoals de Nederlandse groep *Doe Maar*, want dan is het vaak snel afgelopen.'' Heeringa denkt dat Clouseau het zeer goed zou doen in het meer intieme teater- en klubcircuit...

Voorzitter *Henk Waltmans* van het Algemeen Nederlands Verbond noemt het veelvuldig optreden van Vlamingen op de Nederlandse TV ,,volkomen vanzelfsprekend''. ,,Het feit dat de Vlamingen dat zo nadrukkelijk registreren bewijst dat ze nog altijd niet volledig geëmancipeerd zijn.'' Waltmans is dan ook niet gelukkig met de term ,,Vlaamse golf''. ,,Het woord golf duidt op iets voorbijgaands en daar zit een bepaald risiko in.''

Henk Waltmans: ,,Urbanus lijkt mij niet zo gewenst...''

Douwe Heeringa (hier gekiekt met Euro-parlementslid Jaak Vandemeulebroucke): ,,Vlaamse golf heeft positieve invloed op Hilversum...''

De burgemeester van Landsmeer bij Amsterdam vindt de opmars van Zuid-Nederlanders op de Nederlanse TV evenals Heeringa ,,verfrissend'', maar hij heeft ook kritiek. ,,Urbanus bevestigt in Nederland het beeld van de achterlijke Vlaming en dat lijkt me niet zo gewenst'', aldus Waltmans.

De kulturele integratie van Vlaanderen en Nederland op televiziegebied onderstreept de mening van Waltmans dat Nederland en Vlaanderen wel degelijk een kultuurgemeenschap vormen, ook al denkt minister d'Ancona daar anders over. ,,Haar in Brussel voorgelezen toespraak eerder dit jaar vond ik inhoudelijk zeer mager. Haar definitie van kultuur is in mijn ogen Hollandistisch en enigszins separatistisch. Er bestaan uiteraard regionale verschillen, maar die zou ik *couleur locale* willen noemen. Het lijkt mij juist gewenst dat Nederland en Vlaanderen op kultureel gebied nauwer samenwerken.''

(OPF)

BRAKKE GROND WAKKERT GOLF AAN

Volgens *Guido Vereecke*, direkteur van het Vlaams Kultureel Centrum in Amsterdam, dook de term ,,Vlaamse golf'' een tiental jaren geleden al op in de Nederlandse teatermilieus, maar is ze hooguit twee jaar mondgemeen. Net zoals Henk Waltmans weigert Vereecke te spreken van een ,,golf'' omdat dat begrip duidt op een verschijnsel van voorbijgaande aard, een modeverschijnsel. De Vlaamse invloed en inbreng zijn integendeel volgens hem een konstante. Vooral jonge regisseurs spelen daarin een belangrijke rol en dragen sterk bij tot de teatervernieuwing die alom merkbaar is.

In dat verband noemt hij onder anderen *Yvo Van Hove*, thans regisseur van het in Eindhoven gevestigde *Zuidelijk Toneel*. Ook iemand als *Lukas Vandervost* is een trendsetter in de Noordnederlandse toneelwereld.

Wat de podiumkunsten betreft moet hij wel wijzen op het volgens hem voorbeeldige, professionele kunstbeleid in Nederland.

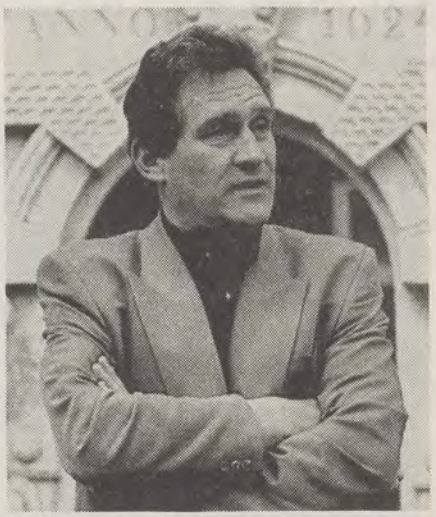

Guido Vereecke: ,,Vlaamse invloed niet voorbijgaand, maar vaste waarde.''

Daarvan zouden ook Vlaamse kunstenaars profiteren. Vereecke zegt dat met name Amsterdam daarbij een belangrijke positie inneemt. Overigens noemt hij de belangstelling van de Nederlandse media voor wat dan de ,,Vlaamse golf'' wordt genoemd, slechts ,,matig''. Optimistisch voorspelt hij dat dat binnen enkele jaren wel heel anders zal zijn!

Het Amsterdamse Vlaams Kultureel Centrum laat in het komend seizoen verschillende vooraanstaande Vlaamse gezelschappen optreden. Voor het toneelstuk *Julius Caesar* zijn al drie weken gereserveerd. Het centrum gaat onverpoosd verder met het opsporen van representatieve gezelschappen en akteurs om ze in het eigen teater ,,De Brakke Grond'' kansen te geven.

,,Zo scheppen wij voor hen de voorwaarden om zich beter te ontplooien'', aldus Vereecke.

(jeeveedee)

ADVERTENTIE

ÄLTESTE RÖMERQUELLE · DEUTSCHLANDS

Tönissteiner

is vooral een gezondheidswater!

Eeuwen geleden spraken de Romeinen reeds van de buitengewone gezondheidseigenschappen van « Tönissteiner Sprudel ».

In latere tijden vestigde de toenmalige mineralenkenners herhaaldelijk de aandacht op het bronwater van Tönissteiner. Ze prezen het niet alleen aan als een heerlijk dorstlessend middel, maar ook en vooral om zijn samenstelling met magnesium en calcium. Hun lovende rapporten werden zelfs teruggevonden tot in... vierhonderd jaar oude oorkonden.

Bij de bron vindt men oude schriften als « fons sanitatis, effectu mirabilis » (= gezondheidsbron, wonderbaar in haar inwerking en « de beroemdste bron onzer tijdrekening ».

Tönissteiner Sprudel is speciaal geschikt voor :

1. ziekten der urine-afvoerkanalen.
   a) reinigen der nieren, urinewegen, blaas- en voorstanderklier (prostatis).
   b) reinigen bij nierstenen ; ook fosfaat- en karbonaatstenen.
2. chronische maagslijmvliesontsteking. Herstellen na darmontsteking. Zenuw- en funktionele storingen.
3. chronische ontsteking der luchtpijpen (pharyngitis tracheltis, chronische spastische bronchitis, allergische huidaffectie).
4. ziekteverschijnselen bij de stofwisseling. Urinezuur diathese met haar gevolgen. Jicht.

Import ABTS - Tiense steenweg 63 - 3040 Bierbeek Korbeek-Lo - Tel. 016/46 03 11

SCHRIJFSTER VAN SIEMENISKINDEREN OVERLEDEN

Jet Jorssen is woensdagavond 27 juni op 71-jarige leeftijd van ons heengegaan. Moedig in het sterven dat zij bewust en met sereniteit tegemoet trad, zoals ze ook moedig geweest is in het leven, spijts alle leed dat haar niet spaarde...

Zoals ze ook moedig geweest is in haar schrijven: kompromisloos en radikaal getuigend voor haar nationalistisch geloof zoals ze ook kompromisloos getuigde voor haar katolicisme, dat geen oppervlakkige woordliturgie was maar diepbeleefde religiositeit.

„Toot weerzien in de eeuwigheid, in het hiernamaals" wenste ze ons nog toe, tijdens een laatste gesprek.

Jet Jorssen beschreef met de trilogie „Oche Siemeniskinderen" een eeuw sociale en nationalistische bewustwording van een handvol Antwerpse families, haar wellicht bekendste werk.

BEWOGEN LEVEN

We gaan haar bio- en bibliografie hier niet herhalen — *Willy de Bleser* deed het in een uiterst-sereen en waardevol boekje — maar willen toch enkele belangrijke momenten in het leven van deze merkwaardige vrouw en schrijfster even aanhalen. Lerares, na studies aan de Stedelijke Normaalschool te Antwerpen, werd ze lid van de *Dietse Opvoedkundige Beweging*, leidster bij de *Vlaamse Jeugd* tijdens de oorlog, werkte voor KLV (Kinderlandverschickung), ontmoette in 1944 in Duitsland *Karel de Cat* die er kampleider was bij KLV. Een zware slag trof haar, toen haar broer op het einde van de oorlog aan het Oostfront sneuvelde. Na de gebruikelijke repressie-perikelen (beschreven in *Vlucht en repressie*) trof een tweede zware slag haar en haar man: hun tienjarig dochtertje werd gedood bij een brutaal ongeval. Vanaf 1956 was ze, naar eerherstel terug in het (vrij) onderwijs. Ze heeft ook geestelijk toen een loutering ondergaan, volgde kursussen en behaalde het katechistendiploma. Gedurende vijf jaar verzorgde ze voor het weekblad *Zie* de rubriek *Moderne Problemen*, opstellen die later in boekvorm verschenen.

SIEMENIS...

Vanaf 1971 ging het echtpaar de Cat-Jorssen in Heide-Kalmthout wonen. In 1972 werd zij Ridder in de Leopoldsorde en in 1984 werd ze ereburger van de gemeente, samen met Maria Rosseels en Willy Vandersteen.

Jet Jorssen schreef een twintigtal romans en verhalen, de meeste sterk-autobiografisch en tematisch kringend rond oorlog en repressie, gezien van uit de kant der verslagenen, met de blik op het oude adagium: „De goden zijn met de overwinnaar. God is met de overwonnenen..."

Literair heeft zij het, wat de romanopvatting betreft, steeds gehouden met Walschap: een roman is een verhaal. In haar verhalend proza staat de Antwerpen-trilogie *Och, Siemeniskinderen* als een sterk episch gewrocht vooraan. Alleen dit werk al zou haar in onze literatuur een belangrijke plaats verschaffen, het is trouwens voor deze trilogie dat ze de *Dr. F. Snellaertprijs* van de Vereniging van Vlaams-nationale Auteurs kreeg.

Laten we tot slot van dit herdenkingsartikel dat een *in piam memoriam* wil zijn voor deze oprechte nationaliste, deze talentvolle schrijfster en oprechte en eerlijke vrouw, haarzelf citeren:

„Ik kan en wil mijn overleden broer en alle mensen die — letterlijk en figuurlijk — hun leven gaven voor Vlaanderen niet verloochenen. Daarom blijf ik romans en verhalen schrijven over onze strijd in de Vlaamse beweging, ons lijden in en na de twee wereldoorlogen. Ik kan niet anders, ik ben er te zeer door bewogen. Hoewel ik zeer goed besef dat ik mezelf daardoor de pas afsnijdt op de weg die naar het sukses leidt en het nooit „ver zal brengen" in de ogen van de zogenaamde officiële literaire kritiek. Ik kies de „verkeerde" onderwerpen, ben bovendien een vrouw en praktikerend katoliek.

MOED EN TROUW

Mijn grootste fout is echter dat ik de moderne trends niet naloop. Germaans-Nederlands stambewustzijn en volksnationalisme zijn vieze begrippen in de ogen van velen en bijgevolg uit den boze. Men geraakt er nergens mee en haalt zich heel wat vijandschap op de hals. Maar ik kan niet anders dan trouw blijven aan mijn idealen..."

* * *

„Ik had zo graag nog wat gewerkt" zei ze ons. En met dit werk bedoelde ze dan: het „dagwerk voor Vlaanderen" dat ze zovele jaren lang en in zovele bladzijden heeft volbracht...

We leggen een bloem op haar graf tussen de bloeiende heide... Een bloem van weemoed en van bewondering om haar moed en haar trouw...

(j.v.)

DE MASSA IS NIET DE MAAT VAN DE MENS

GRUWELIJK is het tafereel alleszins. Liggend op een bed heeft de stervende *Herkenbald* zijn neef stevig bij de haren gegrepen. Haast onbewogen en met vast hand snijdt hij de keel over van zijn bloedverwant die zich aan verkrachting had schuldig gemaakt.

Bij het begin van de dertiende eeuw werd de Herkenbaldlegende, opgetekend door de Keulse, cisterciënzermonnik *Caesarius von Heisterbach* (1180).

GERECHTIGHEID...

Dit verhaal was destijds zeer populair bij de Brusselaars die — net als de andere Brabanders trouwens — intense relaties onderhielden met het Rijnland. Deze sage werd dan ook meermaals afgebeeld, zowel op te Brussel geweven wandtapijten als op de kapitelen van het stadhuis. Voor het bombardement van Brussel door de Fransen (1695) hingen in de schepenzaal panelen waarop niemand minder dan *Rogier Vander Weyden* het verhaal van Herkenbald had geschilderd.

Herkenbald wordt traditioneel beschouwd als het toonbeeld van de onkreukbare rechter die — zonder aanzien des persoons — recht laat wedervaren. Daarom ook was dit *gerechtigheidstafereel* aangebracht in de zaal waar de Brusselse wethouders hun vonnissen moesten vellen. Van de rechters werd verwacht dat zij zich aan dit voorbeeld zouden spiegelen. Toch rijst de vraag of de boodschap van Herkenbald enkel voor rechters is bestemd. Heeft deze middeleeuwse sage geen ruimere draagwijdte? Kunnen ook nationalisten er iets uit leren?

In onze vorige bijdrage werd het nationalisme omschreven als de politieke ideologie die vertrekt van de fundamentele realiteit dat de mensheid geen uniforme en gelijkgeschakelde anonieme massa is maar integendeel uiteenvalt in diverse volkeren en kulturen.

Deze hebben een waarde op zich. Zonder volkeren en kulturen zou de mensheid gestandardizeerd zijn. De Nederlanden en China, Italië en IJsland, Rusland en Spanje zouden dan éénzelfde grijze eentonigheid, één grote saaie bedoening vormen.

Bovendien — en dit is nog veel belangrijker — verschaft het volk aan de enkeling een konkrete en herkenbare gemeenschap waarvoor hij zich verantwoordelijk voelt. Hij kan er zich voor inzetten en precies daardoor zelf meer mens kan worden. Indien er enkel maar de massa zou zijn dan ware het voor het individu vrijwel onmogelijk zichzelf te realiseren. De massa is immers niet alleen onherkenbaar en anoniem. Zij is daarenboven ook nog ongrijpbaar omwille van haar grootschaligheid. Kortom de massa is niet naar de maat van de mens. Voor de massa voelt niemand zich nog verantwoordelijk. Dit voert fataal tot een mensonwaardige ,,samenleving''. Omdat de inzet voor het volk aan de enkeling de mogelijkheid verschaft om meer mens te worden, vormt het nationalisme dan ook de konkrete belichaming van het humanisme.

In een vorige uitgave van WIJ (15 september '89) probeerde *Paul De Ridder* een antwoord te geven op de vraag *Nationalisme: vloek of zegen?*
Heel wat lezers hebben toen gereageerd op het artikel. Deze week – in onze 11 juli-uitgave – brengen wij een tweede deel bedenkingen omtrent het nationalisme. Historikus De Ridder vertrekt daarbij van de Herkenbald-legende, een gerechtigheidstafereel uitgebeeld op de linkervleugel van het Brusselse stadhuis.
Wij bieden deze interessante bijdrage onze lezers ter diskussie aan.

Dat een individu in een volk leeft volstaat echter allerminst. Dat volk moet immers ook nog als dusdanig worden erkend en de mogelijkheid hebben om zichzelf te zijn. Wanneer een volk opgesloten zit in een of andere struktuur die de eigenheid van dat volk miskent, wordt het voor de enkeling uiteraard heel wat moeilijker om zichzelf te ontplooien. Mensen die enkel maar uit zijn op het bevredigen van materiële behoeften hebben daarvan misschien minder last. Heel anders echter is het gesteld met mensen die verder kijken en meer willen. Kunstenaars en letterkundigen zijn dan ook vaak de eersten die reageren tegen de onderdrukking van het eigen volk en zijn kultuur. In een eerste faze zullen zij eisen dat de miskende eigen taal en kultuur opnieuw gerespekteerd zouden worden. De zo op gang gebrachte geestelijke ontplooiing blijft niet beperkt tot een kleine kring van intellektuelen. Heel het volk moet daaraan deelachtig worden.

Wanneer deze geestelijke en materiële verheffing zich voldoende heeft doorgezet, wordt een tweede stadium bereikt, dat van het eigenlijke nationalisme. Steeds meer mensen gaan inzien dat ,,kulturele verheffing'' — hoe noodzakelijk en verdienstelijk ook — niet volstaat om de eigenheid van het volk te vrijwaren. Deze herkenbare gemeenschap — het noodzakelijk milieu waarin de enkeling zijn menszijn kan konkretiseren — moet immers kunnen beschikken over een maatschappelijk kader. Enkel in dit kader is het individu in staat zijn verantwoordelijkheid op te nemen voor zijn volk en langs die weg voor de mensheid in haar geheel.

MENSELIJK, AL TE MENSELIJK

Verantwoordelijkheid en *inzet*, essentieel voor het nationalisme, zijn ongetwijfeld op zichzelf positieve houdingen. Zij houden echter ook risiko's en gevaren in. Net als alle andere edele drijfveren die de mens bezielen kan ook het nationalisme zeer gemakkelijk ontsporen en leiden tot ergerlijke wandaden en misbruiken. Dit gebeurt wanneer de verantwoordelijkheid en de inzet voor het eigen volk dermate *verabsoluteerd* worden dat ook immorele middelen worden ingeschakeld om het zogezegde welzijn van het eigen volk te behartigen: *,,Right or wrong, my country!''*. Het goedpraten van wandaden door het eigen volk gepleegd, vormt de negatie zelf van het nationalisme. Het getuigt immers van een totale onverantwoordelijkheid ten aanzien van de konkrete gemeenschap.

Precies omdat zij zich bewust zijn van hun verantwoordelijkehid ten aanzien van hun volk moeten uitgerekend de nationalisten de eersten zijn om wandaden van eigen mensen te veroordelen. Net als Herkenbald is het hun plicht — desnoods onverbiddelijk — op te treden tegen diegenen die hen dierbaar zijn. Veel meer dan zich te koesteren in

De Herkenbaldlegende of hoe nationalisten hun broeders hoeder zijn...
(foto DANN)

zelfvoldaanheid over de grootste daden van het eigen volk moeten nationalisten er telkens weer naar streven de eigen onvolkomenheden te verbeteren om zo te werken aan een meer menswaardige samenleving.

Voor opvattingen als zou het eigen volk „beter", „superieur" of „uitverkoren" zijn en daardoor geroepen om anderen te overheersen is in het nationalisme geen plaats. Het lijdt echter niet de minste twijfel dat nationalisme zeer gemakkelijk kan ontaarden tot dergelijk chauvinisme, racisme en imperialisme. Net als alle andere wereldse dingen kan ook het nationalisme ten goede of ten kwade worden aangewend. De risiko's zijn hierbij des te groter daar het nationalisme een enorme kracht vertegenwoordigt.

MULTINATIONALS

In 1966 verklaarde voormalige sekretarisgeneraal van de Verenigde Naties *Oe Thant*, dan ook zeer terecht: *„Er valt een les te trekken uit de huidige wereldsituatie, namelijk dat het nationalisme nog steeds de machtigste kracht is in het leven van de volkeren."*

Dit zet sommigen ertoe aan een banvloek uit te spreken over deze diepmenselijke drijfveer. Indien men hen zou geloven zou het nationalisme de bron van alle kwaad zijn. Vermoedelijk was het de Prins der Duisternis zelf die deze gesel op het aardrijk heeft laten neerkomen.

Traditioneel wordt — en dit met de grootste vanzelfsprekendheid — verkondigd dat het nationalisme ten grondslag zou liggen aan alle oorlogen. Recent echter wordt nog een andere kwaal op rekening van het nationalisme geschreven: de milieuvervuiling. Nu is dit laatste wel een bijzonder merkwaardige bewering. Een zeer groot deel van die verloedering wordt immers veroorzaakt door het blinde winstbejag van een aantal ondernemers niet zelden verenigd in *multinationals*. Welnu als er een soort mensen bestaat die niet aan volkeren en niet aan staten gebonden zijn, dan toch wel die!

Maar wat dient er dan geantwoord op de opwerping dat het nationalisme de oorzaak van geweld en oorlog zou zijn. Dat er in naam van *„Het Volk"* en meer nog in naam van *„De Staat"* duizendvoudig gemoord werd, lijdt geen twijfel. Maar moet net hetzelfde niet gezegd worden van andere politieke ideologieën als het socialisme en het liberalisme. Recente onthullingen — n.a.v. de ontwikkelingen in Oost-Europa — hebben andermaal aangetoond welke mensonwaardige wreedheden werden begaan in naam van het socialisme. Is dit een reden om het socialisme te verwerpen?

En hoevelen zijn niet om het leven gekomen in naam van de vrijheid? Dit nobele beginsel heeft vaak geleid tot verslaving en uitbuiting van brede lagen van de samenleving ten profijte van een beperkte geprivilegieerde minderheid. Gaat men daarom het liberalisme verketteren? En, van ketters gesproken, hoevelen werden in de loop der eeuwen (en worden nog steeds!) niet omgebracht in de naam van God zelf. Moet daarom de godsdienst uit dit aardrijk verbannen worden?

IN GALOP

Elke politieke ideologie en zelfs elke levensbeschouwing — hoe edel haar doelstellingen ook moge zijn — loopt telkens weer het gevaar te vervallen in ergerlijke misbruiken. Een en ander schijnt nu eenmaal wezenlijk deel uit te maken van ons menszijn. Niets is echter gevaarlijker dan het negeren, verketteren of onderdrukken van deze diepmenselijke drijfveren: *„Chassez le naturel et il revient au galop"*. Integendeel deze krachten moeten worden aanvaard en in goede banen geleid.

Dit geldt ook voor het nationalisme. Nationalisme is als vuur. Dit natuurelement kan zeer gevaarlijk zijn, enorme vernielingen aanrichten en ettelijke slachtoffers maken. Zo was het vroeger, zo is het nu en zo zal het ook in de toekomst zijn. Wie echter zal hierom durven beweren dat vuur slecht is en uit de wereld moet worden gebannen? Dat laatste — in zover het overigens mogelijk zou zijn — zou in de kortste keren de wereld onleefbaar maken. *Franciskus van Assisi* (+ 1226), een door en door vredelievend man, innig verbonden met de natuur, schreef dan ook in zijn Zonnelied: *„Geprezen zijt Gij mijn Heer, om onze broeder Vuur waardoor Gij de nachten verlicht en dat sterk en machtig, ons heilig en dierbaar is."*

In de jaren na het einde van de Tweede Wereldoorlog scheen het nationalisme in Europa voorgoed dood te zijn. Wie zal durven beweren dat de Europese samenleving daardoor vredelievender geworden was? Met de regelmaat van een klok worden wij gekonfronteerd met uitbarstingen van geweld, waarvan het *hooliganisme* één van de meest bekende maar lang niet de enige uiting is.

EVENWICHT

Veeleer dan het uitbannen van ideologische stromingen (als het nationalisme) is het valoriseren van hun gedachtengoed de aangewezen weg om tot een harmonische ontwikkeling te komen. Dit voert tot een samenleving waarin gewetensvolle mensen er over waken dat iedereen de mogelijkheid krijgt om zich vrij en naar eigen inzicht te ontplooien ten dienste van een konkrete en herkenbare volksgemeenschap. Rezultaat is een maatschappij waarin sociale rechtvaardigheid, persoonlijke vrijheid en erkenning van de volkse identiteit gegarandeerd zijn en waarin het pluralistische samenspel van socialisme, liberalisme en nationalisme erover waakt dat geen enkele stroming zou vervallen in misbruiken. Op die manier komt het dinamisch evenwicht tot stand dat wij *demokratie* noemen.

Paul De Ridder

FINNEN DOEN DAT BETER

IN de door Israël bezette gebieden wonen tot nu toe hoofdzakelijk Palestijnse Arabieren. Toch bevinden zich daar al een aantal volksplantingen van zionistische Joden, die zich als pioniers in het Beloofde Land gedragen. Voor hen (en ook officieel) heten de Gaza-strook en de westelijke Jordaanoever *Galilea en Judea*. Zij zijn voorstanders van *Eritz Israël*, het Beloofde Land zover als het zich volgens de Bijbel uitstrekt(e).

„OPSCHUIVEN"

Dat het sedertdien al meer dan duizend jaren hoofdzakelijk door Arabieren bewoond wordt, legt geen gewicht in hun schaal. Die moeten dan maar *opschuiven*, zoals Jahwe zelf het in het Oude Testament tot Abraham en anderen zou gezegd hebben.

In feite vrezen de Joden de aangroei van het Arabische volksdeel, zelfs binnen Israël, en zijn zij zeer gelukkig met de inwijking van Joden uit de Sovjetunie omdat deze „het demografisch evenwicht" komen herstellen.

Dat de vrees van de Arabieren niet ongegrond is, moge blijken uit verklaringen van sommige ministers, volgens wie „slechts 11 %" van de inwijkelingen naar de bezette gebieden zouden gebracht worden. Berichten spraken dat eerder tegen, maar deze werden herroepen. De overgekomen Sojvetjoden mogen nu wel naar de bezette gebieden.

EEN OUDE METODE

Het is een metode die zo oud is als er veroveringen bestaan: onwillige volksgroepen of volksgroepen die om welke reden dan ook niet versmelten met de heersende groep, verplaatsen ofwel — dit is een subtieler, schijnheiliger handelswijze — overspoelen door inwijkelingen. „Inwijkelingen" worden zij alleen door de onderliggende groep genoemd. Zij behoren immers tot de groep die het voor het zeggen heeft. Zij zijn immers „thuis" in „hun land" en dus officieel niet eens inwijkelingen. Zijn de Fransen misschien niet „chez eux" in de Elzas? Wat is er tegen de aanvoer van Fransen uit het binnenland naar grensgebieden? Of behoort de Elzas niet tot Frankrijk?

Op dezelfde wijze vinden Italianen dat zij in Zuid-Tirol en in de Aosta-vallei „in Italië" zijn. Zij zien dan ook niet in waarom hun leven daar niet in het Italiaans zou verlopen, meer nog, waarom zij daar lastig gevallen worden met tweetaligheid en met aanwervingsbeperkingen voor openbare ambten.

Heerst trouwens niet eenzelfde mentaliteit nog steedss bij heel wat Walen en verfransten die geen taalgrenzen, laat staan inwijkingsgrenzen, aanvaarden rond Brussel? „Want wij zijn daar toch in België".

TWEE VLIEGEN IN EEN SLAG

Het geval van groepen, behorende tot hetzelfde volk als dat wat baas is in een staat en dat in deze staat als vluchtelingen, verdrevenen of uitwijkelingen terecht komt, is bijzonder kies. Het is tevens verhelderend voor de mentaliteit van het staatsdragende volk, wanneer binnen diens staatsgrenzen ook vreemde volksgroepen leven. De vraag is of de heersende groep zich beperkt tot solidariteit met de ontheemde verwanten door ze in haar midden op te nemen, dan wel of ze de gelegenheid misbruikt door die ontheemden onder te brengen buiten haar eigenlijk woongebied. Hierdoor verplaatst ze het sociale gewicht van de verrichting naar een groep die ze, spijts alle patriotische retoriek, nog steeds als vreemd beschouwt. Wat meer is, zodoende breekt of verzwakt zij het kultureel verschillende karakter van het woongebied der aangehechte volksgroep: twee vliegen in één slag!

Er is in de Arabische wereld heel wat beroering ontstaan rond de inwijking van Joden uit de Sovjetunie naar Israël. Gevreesd wordt dat de Israëlische regering de kans zal aangrijpen om de toevloed van Joden te kanalizeren naar de bezette gebieden.
Maar Israël staat met deze „manier van doen" niet alleen, andere staten deden of doen het al even schaamteloos. Karel Jansegers probeert parallellen te trekken en komt tot het besluit dat de Finnen het anders én beter deden.

SLECHTE VOORBEELDEN

Toen, na de oorlog, *Italianen* uit het schiereiland *Istrië* wegvluchtten uit of verdreven werden door het Joegoslavische Tito-regime, vond de Italiaanse regering niets beters dan hen onder te brengen even over de grens, precies in de vrij smalle strook waar Slovenen thuis zijn. Officieel genieten de Slovenen in Italië al zeer weinig rechten. Men dient wel niet in zo'n bedreigd gebied te wonen om zich voor te stellen wat het betekent, daar als Slovenen een toevloed van Italianen te moeten verwerken.

Frankrijk heeft niet anders gehandeld. Toen het uit *Algerije* moest wegtrekken bracht het zijn „pieds noirs" (in Algerije geboren Fransen) naar het moederland over. En waar was dat dan precies ? In de (eigenlijk Oksitaanse) *Provence* en in het toch alles behalve Franse *Korsika*. Daar ging, voor alle zekerheid, ook nog het „Légion étrangère" voor anker.

EEN GOED VOORBEELD

Dat het ook anders kan heeft *Finland* bewezen. Na de tweede wereldoorlog moest het aan Sovjet-Rusland drie gebieden afstaan: twee in *Lapland*, een in *Karelië*. Uit de eerste twee vloeiden 18.500 mensen weg, uit Karelië, het oude kerngebied van de Finse kultuur, 406.000. Liever weg dan onder Stalin. Waar moest het arme, door oorlog en nederlaag geteisterde Finland dit bijna half miljoen havelozen onderbrengen? Indien het met dezelfde machiavellistische geest bezield was als Frankrijk en Italië, dan had het deze omstandigheden als voorwendsel benut om zijn Zweedse volksgroep voor altijd te versmachten. Langs de west- en zuidkust van Finland wonen inderdaad 33.000 Zweden, die zelfs in hun eigen gebied nog slechts een minderheid zijn. De Finnen hadden de nieuwkomers op hun dak kunnen schuiven. Dan waren ze van de verdreven Finnen en meteen van die Zweden verlost.

Het tegenovergestelde is gebeurd. De Finse regering heeft er zorg voor gedrage dat de verdrevenen *buiten* die zone terecht kwamen. Zij heeft de vrede tussen Zweden en Finnen, precies op het terrein waar zij samenwonen, niet willen in het gedrang brengen.

Men kan de Finnen nochtans geen tekort aan volksbewustzijn toeschrijven. Zij verwarren echter nationalisme niet met imperialisme. De Finnen zijn een bescheiden volk. Maar op dit punt kunnen grotere volkeren of volkeren die zich op het internationaal toneel veel laten voorstaan, er een lesje aan nemen.

Karel Jansegers

BRUSSEL VIERT GULDENSPOREN

Op 11 juli vanaf 19 u is de wereldvermaarde Grote Markt van Brussel het trefpunt voor alle Vlamingen. Het Guldensporenkomitee organizeert er dan de 11 juliviering, die reeds vele jaren duizenden Vlamingen naar de hoofdstad lokt.

Het Guldensporenkomitee koos dit jaar als tema **,, Brussel, Hart van de Nederlanden''**.

Marc Van Caelenberg, auteur van de bindteksten voor de viering, verduidelijkt dit tema:*,,Niets is zo taai als een lichaam. Je kan best een orgaan of ledemaat missen maar een hoofd en hart blijven onontbeerlijk. Behalve een lichaam is niets zo taai als een volk. Een volk kan veel missen: het hoeft niet uitverkoren te zijn, het hoeft niet uit volmaakt identieke individuen te bestaan, het hoeft zelfs niet samen te vallen met politieke grenzen. Zelfs over drie staten verbrokkeld blijft het een volk. Met een hoofd en een hart.*

Het Noorden - en dan vooral de Randstad - op vele gebieden toonaangevend, houdt het hoofd koel. Té koel soms.

Het Zuiden, en dan vooral Brussel - dat de Europese pletwals in toom probeert te houden - houdt het hart warm. Ingebed in Boergondische uitbundigheid en Brabantse levenskunst moet het hart van de Brusselse vijfhoek levendig en gul genoeg zijn om ook de perifere vezels van ons gebied van levenskracht te voorzien, niet alleen tot in Voeren en Komen, maar ook tot in Vloesberg en Godewaarsvelde.

Wanneer het brein niet in de war raakt en de motor niet van slag, dan vormen zij een harmonisch tweespan binnen het weliswaar verminkte lichaam van de Nederlanden, dat echter hier en daar hoopvolle tekenen van herstel vertoont.

Wat er ook gebeure, de stad waar Vincent Van Gogh in de Zuidstraat naar de akademie liep; de stad waar Erasmus, Marnix van Sint-Aldegonde en De Zwijger vertoefden; de stad van reus Rolle, Toone, Pitje Schramouille en Manneke Pis; die stad zal steeds blijven wat ze was en wat ze is: het warme hart der Nederlanden,'' vertelt Van Caelenberg.

PROGRAMMA

Voor de regie van deze Guldensporenviering tekent Herman Slagmulder die hiermee voor de achtste keer het roer op de Brusselse Grote Markt in handen heeft. Elk jaar is hij op zoek naar vernieuwing zonder echter de vaste elementen te vergeten en een perfekte plaats toe te wijzen.

Vernieuwend is dit jaar het voorprogramma met beiaardmuziek. Vanaf 19 u zal beiaardier Jos D'Hollander een beiaard uit Nederland bespelen. Hij wordt bijgestaan door de Thebaanse trompetten van Hanske De Krijger van KSA Oudenaarde. Nieuw is tevens het optreden van de drumband St.Cecilia uit Hamont.

FEEST VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De teksten van Marc Van Caelenberg worden naar voor gebracht door Francis Verdoodt en Geert Segers. De bindteksten zelf geven tevens een boodschap mee. D'Oude Kapel brengt Vlaams-Boergondische dansen terwijl ook de kunstgroep Alkuone uit Aalst van de partij is. Wannes Van de Velde staat in voor de gitaarbegeleiding van een optreden van de Antwerpse Balletschool.

Voor de koorzang wordt een beroep gedaan op het Arenbergkoor en het Leuvens Universitair koor. Dit laatste bestaat uitsluitend uit studenten en koncerteerde reeds in het ganse land. Beiden staan tijdens de Guldensporenviering onder de leiding van Juliaan Wilmots, die ook de samenzang zal leiden. De Vlaamse troebadoer Miel Cools brengt enkele nieuwe nummers en nodigt ook uit tot samenzang. Voor muziek zorgt ook het fanfare-orkest ensemble Kreato uit Halle.

Het ganse programma wordt gratis aangeboden aan de vele Vlamingen. Ekstra financiële steun is echter welkom. Dit kan door toe te treden tot de groep van steunende leden voor 500 fr. Lid worden van het erekomitee kost 2.000 fr. Tijdens de Guldensporenviering wordt ook een programmaboekje aangeboden met de teksten en muziek van de viering tegen de prijs van 100 fr.

De Vlamingen worden massaal op de Brusselse Grote Markt verwacht.

REMBRANDT BUGATTI EN DE DIERSKULPTUUR

EEN pluspunt van de tentoonstelling is de uitgave van een fraai verzorgde katalogus, waarin naast een uitvoerig en uitstekend gedokumenteerd tekstgedeelte alle getoonde werken, sommige in kleur, afgebeeld worden. De prijs van 640 frank is voor dit boek, met de allure van een naslagwerk én een kunstboek, dan ook geenszins overdreven. De toegang tot de tenstoonstelling zelf is gratis (tot 29 juli, elke dag van 10 tot 17 uur, op maandag gesloten). Het op zich al merkwaardige, 16de eeuwse Hessenhuis ligt tussen stad en haven aan de Falconrui.

De afbeelding van dieren heeft een lange geschiedenis achter de rug. Denken we maar aan de grottekeningen in *Lascaux*, de Assirische half-verheven jachttaferelen, de Egiptische katten, de laat-middeleeuwse heiligenbeelden die soms dieren als attribuut meekregen, enz. Maar al deze afbeeldingen hadden een bezwerende, religieuze of maatschappelijke funktie. Een autonome dierskulptuur ontstond pas in de vorige eeuw in Frankrijk en het is dan ook geen toeval dat de internationaal aanvaarde term om dierenbeeldhouwers aan te duiden een Franse is: „animalier".

Als grondlegger van het genre geldt *Antoine-Louis Barye* (1796-1875), de talentrijke zoon van een Parijse goudsmid die in de Jardin des Plantes van zijn vaderstad (die nog steeds bestaat en het midden houdt tussen een botanische tuin en een kleine zoo) schetsen maakte en voorontwerpen boetseerde voor zijn veelgevraagde siervoorwerpen en juwelen. Maar pas rond 1830 komt hij tot zelfstandige dierskulpturen, vooral van leeuwen, tijgers, buffels en reptielen. Door anatomische perfektie met een romantische dramatiek te kombineren, kwam hij tot een aangrijpend realisme dat onmiddellijk waardering kende... en navolgers. De eigenlijke dierskulptuur was geboren.

REMBRANDT BUGATTI EN ANTWERPEN

Hoewel de diertematiek in de Vlaamse schilder- en tapijtweefkunst reeds eeuwenlang aan bod kwam en de bekwaamheid van de meesters daarin internationale faam genoot (Vlaamse dierenschilders werden vaak in het buitenland uitgenodigd), moesten wij op de Antwerpenaar *Josuë Dupon* (1864-1935) wachten om onze eerste echte „animalier" te kunnen begroeten. Antwerpen zou trouwens een centrum van het genre blijven. Als grote haven was de stad ook een draaischijf van de handel in dieren en met het toenmalige Kongo als onuitputtelijk uitvoergebied van eksotische dieren werd de Antwerpse zoo rond de eeuwwisseling als de belangrijkste dierentuin ter wereld beschouwd (en als veelzijdige inspiratiebron voor beeldende kunstenaars). Voeg daarbij dat de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde steeds ook een aktieve artistieke belangstelling aan de dag legde en de cirkel is rond.

In Antwerpen spreekt men nogal eens vlug over uniek, maar het is inderdaad de eerste maal dat er in Europa een ekspositie van dergelijke omvang aan dit zeer specifieke genre in de beeldhouwkunst gewijd wordt. Er worden namelijk 150 bronzen beelden getoond die alle dieren voorstellen. Ze werden tussen 1850 en 1940 gemaakt door beeldhouwers van bij ons met als uitzondering de 20 uiterst kostbare bronzen van de legendarische kunstenaar *Rembrandt Bugatti* (1885-1916), die uit binnen- en buitenlandse kollekties moeizaam bij elkaar gebracht (wat op zich ook een prestatie is) werden. De Bugattis vormen niet alleen de kern van de mooi opgestelde tentoonstelling, maar zijn er ook het absolute hoogtepunt van. Nic Van Bruggen vertelt ons over leven en werk van deze talentrijke Italiaanse Antwerpenaar.

Rembrandt werd in 1885 geboren in een wat eksentrieke Milanese kunstenaarsfamilie, waarvan het talent en de vindingrijkheid tot hoogtepunten in de kunst en in de techniek zouden leiden. Vader *Carlo Bugatti* (1856-1940) was tegelijk beeldhouwer en

Walter Vaes, Getekende portretstudie van Rembrandt Bugatti.

schilder, ingenieur en architekt, designer en bouwer van muziekinstrumenten... vooral ontwerper van meubelen in een eigenzinnige, oriëntalistisch geïnspireerde Jugendstil en vervaardigd in kostbare houtsoorten, ivoor, parelmoer, zelfs perkament. Vaste bezoeker aan huis waren o.a. Puccini, Leoncavallo, Tolstoi en de Russische beeldhouwer prins Troubetzkoy. De oudste zoon *Ettore* werd naar de kunstakademie gestuurd, Rembrandt voorbestemd om ingenieur te worden. Het lot besliste evenwel anders. Ettore ontpopte zich tot konstrukteur van de nog steeds tot de verbeelding sprekende Bugatti *limousines* en alle Grand Prix winnende race-wagens die nu fortuinen waard zijn. Troubetskoy zag per toeval een boetseerwerk van de jonge Rembrandt en was zo onder de indruk dat hij de knaap aanspoorde om beeldhouwer te worden, wat dus gebeurde.

In 1900 ontwierp Carlo het Italiaanse paviljoen op de Wereldtentoonstelling van Parijs, waar vele andere opdrachten toestroomden. In 1904 verhuisde de familie naar de Franse hoofdstad. De 19-jarige Rembrandt was toen reeds een erkend kunstenaar, die met vier

gipsen in de *Salons van de Société Nationale des Beaux Arts* de aandacht trok van *Adrien Hébrard*. Het werd voor Rembrandt een levenslange samenwerking met deze uitmuntende bronsgieter. Deze was echter ook galerijhouder, wat grotendeels verklaart waarom slechts enkele werken van het oeuvre van Rembrandt, dat nochtans voor het overgrote merendeel in Antwerpen gemaakt werd, zich in ons land bevinden.

In Parijs ging Rembrandt naar levend model boetseren in de Jardin des Plantes. Tot in 1907 een vriend hem vertelde over de uitzonderlijke rijkdom van de Antwerpse zoo. Meteen trok hij naar de Scheldestad, waar hij tot een jaar voor zijn dood verbleef en er in de toenmalige kunstenaarskolonie onmiddellijk gastvrij aanvaard werd. Tot zijn vrienden in Antwerpen behoorden o.a. de animaliers Josuë Dupon, Albéric Collin, de beeldhouwer Oscar Jespers en Walter Vaes, die enkele mooie portretten van hem tekende en etste.

Rembrandt was een gevoelige, maar introverte en wat melancholische man, met een mild en doorgoed karakter. Hij maakte furore in de iets sjiekere Antwerpse kafees door zijn elegante kleding en zijn fijnzinnig gevoel voor humor. Zijn intense dierenliefde blijkt uit anekdotes, brieven en natuurlijk uit zijn werk.

GASKRAAN...

Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog stond het Bugatti als Italiaan vrij om naar zijn vaderland terug te keren, maar hij verkoos in Antwerpen te blijven, waar hij samen met zijn vriend Walter Vaes als brankardier dienst nam bij het Rode Kruis dat een verpleegzaal had ingericht in de Marmeren Zaal van de dierentuin. Hij was diep geschokt door het leed en de gruwel waarvan hij getuige was. Tegelijk kreeg hij ook te kampen met financiële problemen door de schuld van de Galerie Hébrard. Hij leed steeds meer aan innerlijke vertwijfeling en depressies. Aan Ettore schreef hij nog: „Ma consolation, c'est le jardin zooölogique où je passe toute ma journée". Uiteindelijk ontvluchtte hij het oorlogsgeweld en trok als een gebroken en wanhopig man weer naar Parijs.

Op 8 januar 1916 woonde hij de mis bij in de Madeleine, kocht een tuiltje viooltjes, schreef nog een brief naar zijn moeder en de politie en, met naast zich de bloemen en het voor artistieke verdiensten verkregen Croix de la légion d'Honneur, legde hij zich te bed... na eerst de gaskraan geopend te hebben. Hij stierf tijdens de overbrenging naar het hospitaal... dertig jaar oud, een indrukkend oeuvre nalatend, nu verpreid over de hele wereld. Bij ons leeft zijn naam nog voort in de in 1947 gestichte 2-jaarlijkse *Prijs Rembrandt Bugatti*, ter aanmoediging van het beeldhouwen van dieren door de Antwerpse akademieleerlingen.

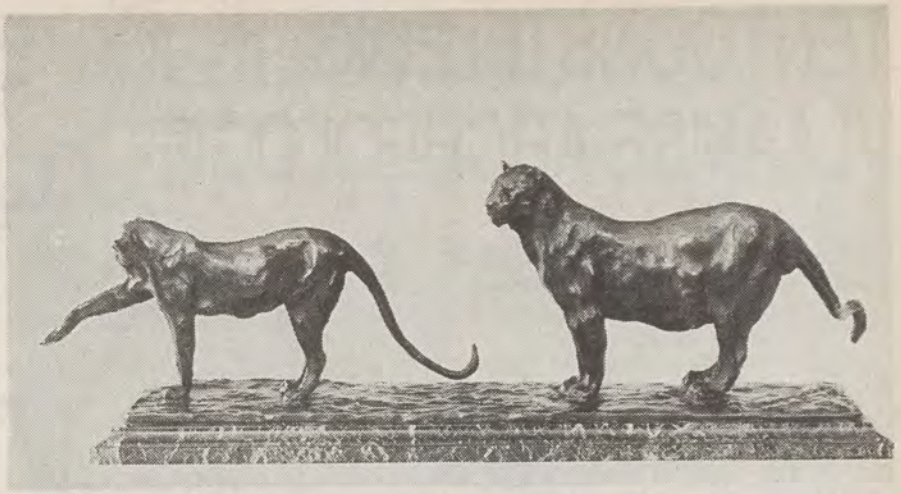

Rembrandt Bugatti, Twee panters, brons, 1905.

Tijger een adder vertrappelend, brons, het laatste beeld dat Rembrandt maakte, door zijn broer Ettore gedateerd 1916.

KUNST, GENIE & LIEFDE

We hoeven de beelden van Rembrandt Bugatti maar te bekijken: plastisch volmaakt en een aandachtig realisme uitstralend. Als autodidakt zonder enige klassieke scholing betekenden de gangbare vormentalen in hun steriele beperktheid niets voor hem. Zijn aangeboren genie en intens liefdevolle observatie waren zijn enige talenten en troeven, genoeg om een unieke en onvervangbare plaats in de universele beeldhouwkunst in te nemen.

De spontaniteit van de houdingen van de dieren kende Rembrandt als geen ander, ook hun speelsheid, instinkten en ellende. Welk ander kunstenaar van zijn tijd zou zich verwaardigd hebben (of het gewaagd hebben) in de kooien van de dieren zelf te gaan werken? Foto's bewijzen dat Rembrandt het wel deed. Hij was niet een van hen, maar voelde zich wellicht wel één met hen. Hij boetseerde ook steeds met gips, omdat dit sneller ging dan met klei en dus geen bewegingsdetail hem kon ontsnappen.

Van zijn liefde voor het dier getuigen geschriften van de meester, ook het feit dat hij weigerde dieren in monumenten of voor andere kitsch te gebruiken en om dieren in strijd met de mens af te beelden. Zijn sokkels zijn geen baarlijke schoorsteenmonsters maar eenvoudige bodemplaten. Hij was nooit hooghartig tegenover zijn onderwerp. Integendeel, zijn instelling getuigt van begrip, eerbied en waardering voor de intrinsieke schoonheid van elk dier. Zijn beelden verrassen vaak op een verkwikkende manier, maar doen nooit pijn. Voor wie van grootse, edele, intelligente kunst wil genieten of zijn mens-dier relatie wil toetsen, is een attente kennismaking met de twintig beelden van Rembrandt Bugatti, nu in het Hessenhuis, een uitstekende gelegenheid.

Nic van Bruggen

— Rembrandt Bugatti en de dierskulptuur, in het Hessenhuis, Falconrui te Antwerpen. Tot zondag 29 juli '90. Elke dag van 10 tot 17u. Maandag gesloten.

TENTOONSTELLING VLAAMSE ARCHEOLOGIE

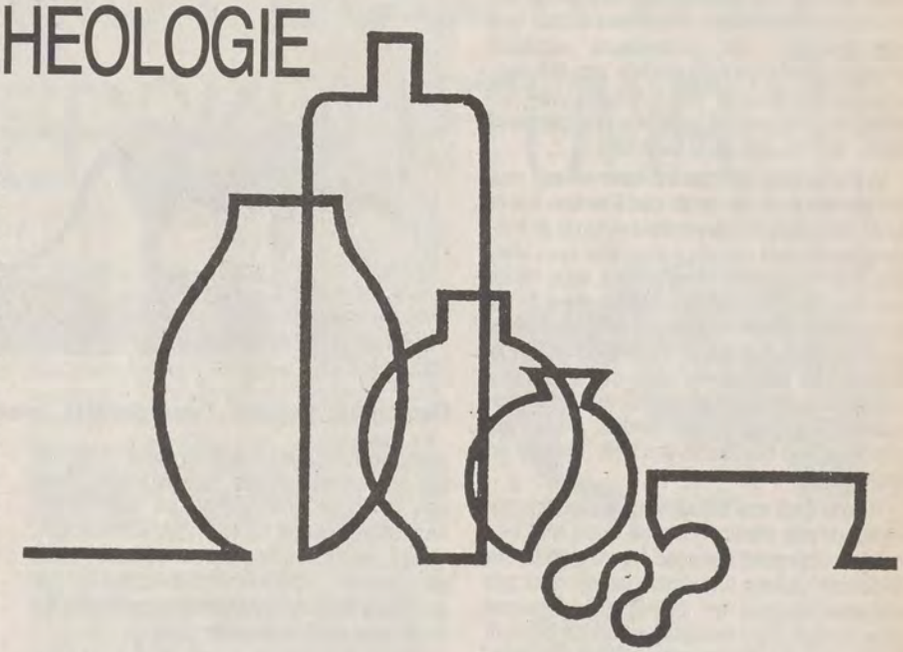

De komende maanden wordt het West-vlaamse Oudenburg omgetoverd tot het mekka van de Vlaamse archeologie. Van 7 juli tot en met 4 november loopt in het voormalige Abtsgebouw van de Sint-Pieters-abdij een groots opgevatte tentoonstelling *„Vlaamse Archeologie. Opgravingen in binnen- en buitenland"*.

De tentoonstelling brengt een overzicht van wat Vlaamse archeologen in Vlaanderen en in het buitenland (Griekenland, Italië, Egypte, Turkije, Irak, Mexico, Afrika, Cyprus, ...) aan onderzoek verrichten. Naast een inleiding over „wat is archeologie", brengt de tentonstelling een overzicht aan de hand van voorwerpen, foto's, plannen, edukatieve panelen en maquettes.

ROMEINSE VESTIGING

Ter gelegenheid van de tentoonstelling verschijnt een uitvoerige en rijk geillustreerde katalogus, uitgegeven als biezonder dubbelnummer van het tijdschrift „Vlaanderen". Dit keer geen saaie opsomming van de tentoongestelde voorwerpen, maar een vlot geschreven overzicht van het Vlaams archeologisch onderzoek. De bijna dertig bijdragen tekenen allen voor kwaliteit.

In de rand van genoemde tentoonstelling vindt in de gerestaureerde Romaanse Kerk van het fusiedorp Ettelgem een overzichtstentoonstelling plaats over „Oudenburg als Romeinse nederzetting". De bezoeker krijgt een duidelijke kijk op een der voornaamste vestigingsplaatsen van de Romeinen in West-Europa. Vooral de vondsten uit het laat-Romeins grafveld (vierde eeuw) zijn even indrukwekkend als uniek.

Daarnaast grijpen er nog tal van kulturele aktiviteiten plaats, waaronder een voordrachtenreeks, studiereis, koncerten en archeologisch kongres (17 tot 21 september).

Het polderdorp Oudenburg ligt op nauwelijks enkele kilometers van badstad Oostende en provinciehoofdstad Brugge. Wie wil ontsnappen aan de traditionele zomerdrukte vindt er vast en zeker een voldoende alternatief.

(n.m.)

— Vlaamse Archeologie. Abtsgebouw, Marktstraat Oudenburg. Van 7 juli tot 4 november, dagelijks van 10 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur. Geleide bezoeken mogelijk. Info: Dienst voor Kultuur en Toerisme, Weststraat 24 te 8230 Oudenburg, tel.: 059/26.60.27.

ADVERTENTIE

Bij ons bent u thuis.

meubelcentrale heylen

Leuvensesteenweg 781, **KORTENBERG (Erps-Kwerps)** - 02/759.89.91
Baan naar Bree 123, **PEER (meubelboulevard peer)** - 011/63.39.39.
Zondag open van 10.30 tot 18 uur. - Dinsdag gesloten. - Andere dagen open van 9.30 tot 19 uur.

N.V. ZAKENKANTOOR HERMAN STEENHOUDT
1 STATIONSPLEIN, 9500 GERAARDSBERGEN
Tel. (054) 41 30 44

Woonkrediet steeds iets beter!

BEAUVOORDES POEZIEFESTIVAL

De 17de eeuwse Driekoningenschuur te Beauvoorde wordt voor de zestiende keer een muze-schuur. Het begon in 1975. Sindsdien volgden jaar na jaar alle Vlaamse dichters-met-naam elkaar op in de dagen rond de zomerzitting van de Koninklijke Akademie voor Nederlandse Taal en Letterkunde in het domein van het Beauvoorde-kasteel.

Tine Ruysschaert op maandag 16 juli '90 om 20u. Het eeuwig-jonge *Reinaert-epos*, hertaald door *van Altena*, wordt in soberheid, maar met stijl op een gouden schoteltje gepresenteerd.

Maurits Van Liedekerke op woensdag 18 juli '90 om 20u. *„Ik schrijf poëzie, verder ben ik normaal"* is de titel waarmee deze 45-jarige Brabantse dichter het publiek in Beauvoorde tegemoet treedt. Voordrachtkunstenaar Hugo Van Der Cruyssen brengt er op een doorvoelde manier het woord van de dichter tot leven.

Hendrik Carette op vrijdag 20 juli '90 om 20u. *„Een luie letterkundige of een poète maudit?"* koos deze 44-jarige poëet als uithangbord voor zijn optreden. De woordkunstenares Marieken Van Damme staat mee op het podium en ondersteunt met haar akteertalenten het dichterlijke woord.

Frank Degruyter op maandag 23 juli '90 om 20u. Met *„De Oever"* komt de poëet Degruyter naar voren als een zoeker in een nieuwe, eindeloze en onbekende wereld. Teater van het chanson — waaronder een tiental eigen liedjes! — kabaret en spel verraden de veelzijdigheid van de artiest.

Alhoewel Beauvoorde reeds een gedicht op zich is, wordt het verzameldorp elk jaar het toneel van een heuse poëziehappening. (foto VUM)

Anton van Wilderode op woensdag 25 juli '90 om 20u. *„Humor in de Nederlandse Letterkunde"* staat als opschrift voor een ontdekkingstocht naar de vele vormen van humor opgeborgen in de rijke schat van onze Nederlandse letteren.

Genummerde kombinatie- en andere kaarten kunnen besteld worden bij het Bureau voor Toerisme, Grote Markt Veurne, tel. 058/31.21.54.

SCHILDERS VAN DE STAD

Traditiegetrouw — en dit voor de 16de keer — wordt de zomertentoonstelling georganiseerd in de Sint-Audomaruskerk (Vinkem-kerk) te Beauvoorde (Veurne), van 14 juli tot 19 augustus, onder de titel *Schilders van de stad*.

Een 70-tal beeldende kunstenaars zullen deze specifieke ekspositie stofferen met schilderijen, tekeningen en gravures. Het stadsbeeld en de stadssfeer worden getoond in de meest diverse vormen, gaande van het Oud-Antwerpen van Charles Tschaggeny (1815-1894) tot de soevenier van Parijs van Werner Hauters (Wilrijk 1961).

Oostende wordt vertegenwoordigd door Leon Spilliaert, James Ensor (met etsen) en Constant Permeke. Frits Van Den Berghe is er met zijn „Bloemen over de stad".

Jules De Bruycker, Baertsoen en Sijs stellen *Gent* te kijk.

Met Paul Leduc is er de herinnering aan *Venetië*, met Evenepoel die van *Parijs* en Wolvens is *Zuid-Frankrijk* aan de beurt.

Alfred Ost evokeert *Mechelen*, Saverijs *Deinze*, Modest Huys *Waregem*, Joe English *Veurne*.

Zadkine is er, naast Van Dongen en Foujita.

Hedendaagse aksenten ontbreken niet: Berlijn met Guido De Graeve, de Slopers met Michel Bracke, de milieuvervuiling met René Bekaert, de bouwpromotors met Koenraad, de verstedelijkte industrie met Paul Vereecke, het buurtprobleem met Anne-Marie Van Hoorick, de bedreigde voetgangers met Marc Gijsels en de stadsdrukte met Hugo Heyrman. Er zijn naïeven zoals Tytgat en Tonet Timmermans, ekspressionistische grafici zoals Masereel, de gebroeders Cantré en Van Straten. Kortom er is in de Vinkemkerk een ruim overzicht samengebracht: meer dan 80 werken.

Openingsuren: van 14 tot 19 uur. Op zon- en feestdagen van 10 tot 12 en van 14 tot 19 uur.

ADVERTENTIE

BROUWERIJ
MOORTGAT
Breendonk

Voor "AL" Uw bieren
en frisdranken

Bijhuizen: Vosveld 8a
2110 Wijnegem
Tel. 03-353.08.77

Karel Bogaerdstraat 21
1020 Laken
Tel. 02-478.07.50

Duvel

EUROPEES DIALOOGCENTRUM OOST-WEST

Op voorstel van de Tsjechische dichter-immunoloog Miroslav Holub heeft de raad van bestuur van de Europese Vereniging ter Bevordering van de Poëzie, bijeengekomen op 16 juni j.l., beslist tot de oprichting van een Europees Dialoogcentrum tussen Oost- en West-Europa.

Miroslav Holub is momenteel algemeen voorzitter van voornoemde vereniging.

Het Dialoogcentrum zal zijn aktiviteiten ontplooien in het kader van het Europees Poëziecentrum te Leuven en zal zich toeleggen op het uitbreiden van de kollektie boeken en dokumenten van de Europese Poëziebiblioteek, het publiceren van tweetalige poëzieuitgaven en het organiseren van kollokwia over de literaire en kulturele relaties tussen alle landen van Europa, o.m. naar aanleiding van de jaarlijkse Europese Poëziefestivals.

Belangrijke dichters uit Polen, Tsjechoslowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije hebben reeds hun medewerking toegezegd.

Als eerste publikatie van het Dialoogcentrum is in de Europese reeks van de Leuvense Cahiers het boek *Freiheit* (Cahier 94) verschenen.

Freiheit is een speciaal nummer van het poëzietijdschrift II (PI) en is volledig gewijd aan de hedendaagse poëzie uit Midden- en Oost-Europa met gedichtten van o.m. Grete Gartler, Daniela Crasnaru, Don Ion Nasta, Jan Twardovski, Czeslaw Milosz, Zbigniew Herbert, Milan Mladenovic, de Luzice, Maja Panajotova, Oleg Chlebnikov, Szabolcs Varady en Miroslav Holub.

Voor meer inlichtingen: Europese Vereniging ter Bevordering van de Poëzie, Blijde Inkomststraat 9 te 3000 Leuven (016/23.53.51).

VLAAMSE SCHILDER IN DE VENDEE

Wie deze zomer met vakantie is in de Vendée raden wij aan eens een bezoek te brengen aan de tentoonstelling van kunstschilder Marc Gysels.

Van donderdag 5 juli tot en met zondag 29 juli a.s. stelt hij zijn werk ten toon te 85200 Mervent wat gelegen is ten zuidoosten van Nantes en ten noordoosten van La Rochelle. De tentoonstellingsruimte bevindt zich in het kasteel *La Citardière*.

Atelier M. Gysels: Fr. Luckxstraat 51 te 1680 St.-Kwintens-Lennik, 02/532.45.36

LAGE LANDEN NU OOK IN HET SPAANS

Sinds enkele jaren publiceert de Vlaams-Nederlandse „Stichting Ons Erfdeel" brochures over de *Lage Landen, Geschiedenis van de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden*. Op dit ogenblik bestaat deze reeks uit vier boekjes, respektievelijk in het Nederlands, het Frans, het Engels en het Duits. Deze boekjes kennen een ruime verspreiding in anderstalige gebieden.

Geschreven door de bekende historici dr. J.A. Kossmann-Putto en prof. dr. E.H. Kossmann brengen deze brochures, aangepast per taalgebied, een zeer leesbaar en helder beeld van de eenheid en de verscheidenheid in de geschiedenis van Vlaanderen en Nederland.

Thans verscheen de Spaanse versie: *Los Paises Bajos, Historia de Los Paises Bajos del Norte y del Sur*.

Deze brochure telt 64 bladzijden en is uitvoerig geïllustreerd. De prijs bedraagt 300 fr. Misschien een informatief geschenkje voor Spaanssprekende vakantievrienden?

De boekjes zijn te verkrijgen bij Stichting Ons Erfdeel, Murissonstraat 260 te 8530 Rekkem, 056/41.12.01.

WE ZINGEN ZE WEER!

„Rij maar an, Ossewa" staat als CD of musikassette voor een uur lang bekende en minder bekende Zuidafrikaanse liedjes, gezongen door Paul Van Hoeydonck, Jef Elbers, Nadia, het Tonadissimo-koor met eigentijdse moderne begeleiding door Paul Vermeulen en Willy Janssens.

Deze produktie met 27 Zuidafrikaanse volksliedjes voldoet beslist aan een bestaande behoefte, want die frisse, volkse en vlotte meezingertjes werden sedert meer dan 20 jaar niet meer uitgebracht.

„Rij maar an, Ossewa" zal voor de jongeren een ware revelatie betekenen want naast het respekt voor de traditionele eigenheid van deze liedjes, wordt er ook al eens gedurfd uit de hoek gekomen met een bluesversie van het anders zo stukgezongen „Sarie Marais"... Bij de iets ouderen onder ons zullen de liedjes ongetwijfeld bepaald jeugdsentimenten naar boven brengen.

„Rij maar an, Ossewa", één uur lang de mooiste Zuidafrikaanse liedjes, kost 550 fr. (handelsprijs 650 fr.) voor de CD of 450 fr. (handelsprijs 550 fr.) voor de Musikassette.

„Rij maar an, Ossewa" is de nieuwste produktie van Vlaams Audiofonds, Aartshertogstraat 4 te 8400 Oostende. Bestellingen kunnen gebeuren door storting op rekeningnummer 979-3678886-69.

„ZO SPRAK MIJN LIEF MIJ TOE"

Het Arcateater nodigt uit tot een reeks van 9 poëtische aperitieven gebracht door Hugo Van der Cruyssen. De data zijn: zondag 15 juli, maandag 16 juli, dinsdag 17 juli, woensdag 18 juli, donderdag 19 juli, vrijdag 20 juli, zaterdag 21 juli, zondag 22 juli en maandag 23 juli, telkens om 12u. stipt. Toegang (apero inbegrepen) 200 fr.

Van der Cruyssen leest voor uit werk van zo'n 35 Vlaamse en Nederlandse dichters. Zeg maar van Bertus Aafjes over Mischa de Vreede, Lodeizen tot Weremeus Buning. Een hele pleïade dus!

Het Arcateater, achter het Gravensteen in de St.-Widostraat te Gent, vraagt wel om te reserveren: 091/25.18.60.

GROTE BALLETPRODUKTIES

Het Koninklijk Ballet van Vlaanderen is alleszins op tijd met de aankondiging van zijn programmatie voor het seizoen 1990-91. Dat start pas in oktober, maar de fraaie promotiebrochure is nu reeds klaar... en wij raden u aan ze meteen aan te vragen (KBvV, Keizerstraat 14, 2000 Antwerpen, 03/234.34.38). Immers, het boekje bevat alle programma's van de ballet- en musical-afdelingen, kompleet met data, prijzen, voorwaarden voor groepen en bestelkaarten. Door nu reeds een abonnement te bestellen bent u het hele seizoen zeker van voorbehouden zetels, waarbij u zelf data en rang bepaalt. Wij berichten hier al over de balletten, later komen we dan op de musicals terug.

De programma's bieden een veelzijdige uit het wereldrepertoire en omvatten naast klassieke balletwerken ook moderne koreografieën.

AFWISSELING

Het seizoen vangt aan met een balletavond vol verscheidenheid. De titel van de avond *The Four Temperaments*, is ontleend aan het slotstuk van het programma en wijst er tegelijk op dat er 4 zeer verschillende werken, elk met een eigen temperament gedanst worden.

De voorstelling begint met het *Napoli Divertissement* van August Bournonville, het meest geliefde ballet uit het klassiek Deense repertoire. Daarna volgt een keuze uit 3 kreaties: *Petite Lune* van Thierry Malandain is een poëtisch modern dansstuk; *Roodkapje* van Marc Bogaert wordt een zeer persoonlijke, eigentijdse versie van het sprookje (dus met nadruk op een Freudiaanse, erotische kontekst); Danny Rosseel kreëert *Solid Ground* een boeiend werk op muziek van Arvo Pärt. De voorstelling wordt besloten met *The Four Temperaments* van George Balanchine, een monument van een virtuoos klassiek ballet.

AVONDVULLEND

De liefhebbers van grote avondvullende balletten krijgen volop hun gading. In de eerste plaats wordt *Camelot* van Stuart Sebastian hernomen, het grote verhaal-ballet over Koning Arthur en de Ridders van de Ronde Tafel, dat verleden jaar gekreëerd werd ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van het KBvV. Als klapstuk van het seizoen wordt ons *Cinderella* beloofd, het ontroerende sprookje van Assepoester en haar droomprins, nu in danstaal verteld door Stuart Sebastian.

(N.v.B)

Het Koninklijk Ballet van Vlaanderen biedt een veelzijdig programma aan uit het wereldrepertoire.

ADVERTENTIE

'Succesvol zijn laat men zien...'

C.N.CO.
Clausen Collection

— Inrichting van direktiekantoren
— Systeemmeubelen
— Ergonomisch zitkomfort
— Totaalinrichtingen

ANTWERPEN: ANTWERPSESTEENWEG 363 - 2500 LIER — TEL. 03/480.22.51
BRUSSEL: TOLLAAN - PLANET I - 101 B - 1940 SINT-STEVENS-WOLUWE — TEL. 02/725.20.35

HELENDE HUMOR

Pijn, ziekte, lijden, afscheid, ... Situaties waar de huisarts dagdagelijks mee wordt gekonfronteerd. Hier het thema „humor" ten berde brengen, wordt ervaren als ongepast, als cynisch sarcasme. Patiënt en hulpverlener lijken het lachen te hebben verleerd.

Hugo Stuer, huisarts in Sint-Gillis-Waas, is alvast de overtuiging toegedaan dat hij met humor een vaccin kan aanbieden. In de bundel „*Denk eens niet aan roze olifanten*" biedt hij een entstof aan tegen de pijn van het verlies, tegen het verdriet om de ziekte, kortom je vindt er humor als therapie.

KRITISCH

De bundel bevat niet alleen maar grapjes. Stuer's keuze verraadt een milde kritische visie op geneeskunde en gezondheid. Het werkje lijkt dan ook in de eerste plaats voorbestemd voor de kollegae huisartsen en andere professionele hulpverleners. Niettemin is het ook voor de medische leek best toegankelijk. Plattelandsgeneesheer Stuer, bevoorrecht getuige van het alledaagse leven, blijft mild, relativeert, en verraadt een, weliswaar wat verborgen, maar toch duidelijke en tegelijk positieve kijk op „mens en natuur".

De verzamelde anekdoten bevatten vaak ongewilde versprekingen, uitspraken van kinderen of onbewaakte momenten van zowel artsen als patiënten.

Dr. Stuer: „Denk nu eens niet aan roze olifanten!"

Verhalen over mannen, vrouwen, kinderen, maar ook anekdotes over de artsenopleiding en de kollegae, dit alles gespreid over een kleine honderd bladzijden. Daarenboven mooi in de hand liggend, knap ingevormd en geïllustreerd.

ZANDKORRELS

Hoewel we het Latijnse spreekwoord dat stelt dat over smaken niet wordt geredetwist, tenvolle onderkennen, toch twee 'citaten':

„Ruimtelijke Ordening: Het is een bekend fenomeen dat universitairen onderling nogal wat rivaliteit kennen. Sommige academici zijn zelfs bepaald jaloers op de artsen. Voor architekten heeft die afgunst alvast een reden. Hun stommiteiten blijven immers voor eeuwig boven de grond."

„Seksuele revolutie: dat van dat voorspel en van dat naspel, telt dat alleen maar bij overspel, dokter?"

Totdaar, twee voorbeelden van de argeloze, onschuldige humor van Stuer. Na lezing kunnen de de tekst van de achterflap van het boek enkel beamen. „*De lach van Stuer is de lach van iemand die weet dat hij straks met de realiteit gekonfronteerd zal worden en die zich daartegen verdedigt om zijn eigen kwetsbare, menselijke manier.*"

Nico Moyaert

— Denk eens niet aan roze olifanten. Humor in de geneeskunde. Hugo Stuer. 95 blz., 495 fr. Bestellen bij: Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse huisartsen, Sint Hubertusstraat 58 te 2600 Antwerpen.

ADVERTENTIE

VERENIGING VLAAMSE ZIEKENFONDSEN

U, ALS VLAMING BENT U REEDS AANGESLOTEN BIJ EEN VVZ — ZIEKENFONDS VAN UW STREEK?

SEKRETARIATEN VVZ-ZIEKENFONDSEN:

PROVINCIE ANTWERPEN:
MECHELEN, Hoogstratenplein 1 tel. 015/20.36.40
HEIST OP DEN BERG, Bergstraat 89 tel. 015/24.73.85
MOL, Turnhoutsebaan 15 tel. 014/31.27.16
ANTWERPEN, Amerikalei 21 tel. 03/237.32.10
BORNEM, Kraanweg 21 tel. 03/889.16.19
LIER, Antwerpsestraat 145 tel. 03/480.89.81

PROVINCIE BRABANT:
OVERIJSE, Schapenweg 2 tel. 02/687.95.42
KORTENBERG, Parkstraat 42 tel. 02/759.71.49
GOOIK, Groeningenveld 15 tel. 02/532.03.29
ANDERLECHT, Ninoofsesteenweg 228 tel. 02/523.87.77
LEUVEN, Blijde Inkomststraat 6 tel. 016/23.90.85
LEUVEN, (Kessel-Lo), Martelarenlaan 139 tel. 016/26.11.11
LENNIK, Markt 15 tel. 02/532.01.72

PROVINCIE LIMBURG:
GENK, Nieuwstraat 35 tel. 011/35.67.53
BREE, Nieuwstadstraat 10 tel. 011/47.23.03

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN:
GENT, Holstraat 21 tel. 091/23.52.27
AALTER, Ter Walle 12 tel. 091/74.25.00
EKE, Steenweg 249 tel. 091/85.50.10
MERELBEKE, Poelstraat 40 tel. 091/30.79.09
MELLE, Brusselsesteenweg 359 tel. 091/52.39.38
EEKLO, Leopoldlaan 40 tel. 091/77.23.51
AALST, Stationsplein 12 tel. 053/78.52.75
NINOVE, Onderwijsstraat 5 tel. 054/32.21.54
ZELE, Lokerenbaan 16 tel. 052/44.83.03
BRAKEL, Markt 19 tel. 055/42.51.88
BEVEREN, Oude Zandstraat 14 tel. 03/775.66.66
SINT NIKLAAS, Kalkstraat 64 tel. 03/776.51.12

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN:
BRUGGE, Katelijnestraat 115 tel. 050/33.22.24
KORTRIJK, Gr. Gwijde van Namenstraat 7 tel. 056/22.56.98
MENEN, Ieperstraat 65 tel. 056/51.06.91
ROESELARE, Sint Michielstraat 23 tel. 051/20.83.45
IZEGEM, Nieuwstraat 29 tel. 051/20.83.45

VVZ-doelstellingen:
— Uitbouw van een Vlaams, niet-partij-politiek gebonden, ziekenfondswezen.
— Vlaamse autonomie in de ziekteverzekering en de gezondheidszorg.
— Medewerking aan de uitbouw van een Vlaams sociaal kultureel front.

Vereniging van VZ Ziekenfondsen V.V.Z. sekretariaat: Graaf Gwijde van Namenstraat 7, 8500 Kortrijk (tel. 056/ 22.56.98)

INGEBORG'S „VOOR EEN SECONDE": EEN SPRANKELENDE DEBUUTELPEE

INGEBORG: HET BETERE CHANSON

Een paar weken geleden maakten wij in Wolvertem (Meise) het laatste optreden van Ingeborg haar eerste muziekteater, „Schimmen" mee. Deze toer kende mede danzij de de Federatie van Vlaamse Culturele Centra (FEVECO) een suksesvol verloop. In tegenstelling tot vele andere Vlaamse zangers en podiumkunstenaars gelooft Ingeborg in het betere chanson. Het is met dit chanson dat zij haar publiek wil bereiken, de „suksessen" laat ze zoveel mogelijk terzijde. Het programma bevat steengoede romantisch-poëtische teksten van Stef Bos. De muziek is van Stef en Ingeborg, maar vooral van duivel-doet-al Jan Van Looy. Met z'n klavieren en synthesiser vormt hij een orkest op z'n eentje, hij is de schalkse tegenspeler van de sprankelende en dinamische Ingeborg. Sprankelend en dinamisch is ook haar eerste elpee „Voor een sekonde", een produktie van (alweer) Hans Kusters. De plaat bevat een uitgelezen keuze van liedjes, met als inzet, uiteraard voor de fans, haar „Door de wind", waarmee ze vorig jaar op het Eurovisiesongfestival een niet onaardige plaats behaalde. Ook haar recente, rockende „Ga niet weg", waarmee ze een vijfde plaats in de Vlaamse Top-Tien skoorde staat op de plaat, in de teatershow zingt ze dit liedje evenwel niet. In het intieme „Ik wil geluk" ontdek je de elpeetitel „Voor een sekonde". Het stevige „Niemand", eveneens op een zeer degelijke tekst, wordt wellicht een volgende suksessingle De Groenplaats is het dekor van „Alles gaat voorbij" waarin een ouder koppel tevreden terugblikt over een halve eeuw samenzijn. Op de ommekant vallen vooral het speelse „Toilet", "Te weinig kracht" en de gevoelsvolle afsluiter „Slaapliedje" (nummers uit „Schimmen", op de planken dé toppers) op. „We hebben ze wel wat bewerkt voor deze opname" vertelt Ingeborg ons tussen twee fotosessies door, „net als het nummer voor de Baccarabeker, dat we wat hedendaagser hebben aangepakt." De nummertjes „Zomer" en „Verlangen", twee vorige hitsingles, vormen op elk vlak een tweeluik. „Eeuwen geleden" is een liefdesliedje van het beste soort waar heelwat Vlaamse zangers een voorbeeld aan kunnen nemen. Met deze elpee lost Ingeborg meer dan onze verwachtingen in, en samen met haar (Baccara-) vrienden Clouseau, rockrally laureaten Noordkaap, en andere Mama's Jasjes vormt zij de nieuwe generatie waar Vlaanderen al zolang op wacht.

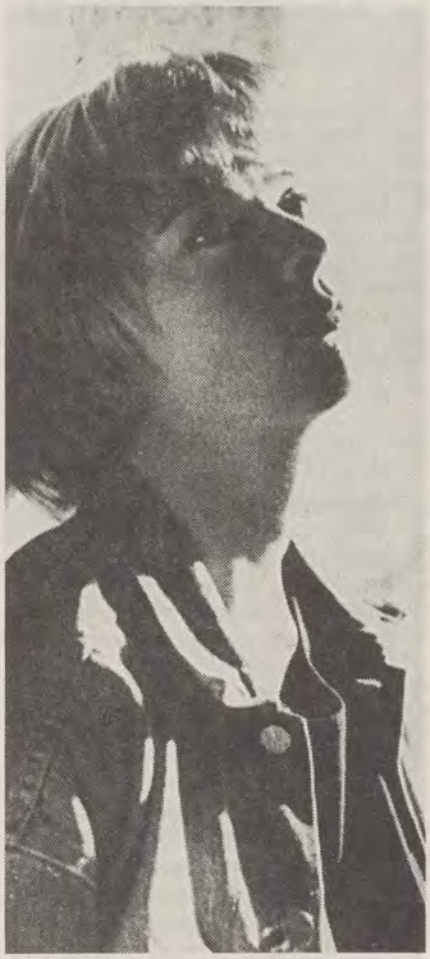

Ingeborg: verwachtingen meer dan ingelost!

ERIK VAN NEYGEN EN SANNE: NUMMER EEN!

Het is te mooi om waar te zijn, en toch is Erik Van Neygen er, samen met het 17-jarige zangeresje Sanne, in gelukt een eerste plaats te bereiken in de Vlaamse Top-Tien. Na jarenlang zwoegen is dit voor van Neygen een welverdiende bekroning. De romantisch ogende Sandra Denotté uit Bornem, Sanne op de plaat, heeft een overtuigend en aandoenlijk stemgeluid, twee troeven waarmee ze in het Vlaamse chanson ongetwijfeld een mooie toekomst tegemoet kan gaan.

Nu reeds te noteren: in april '91 viert Erik Van Neygen zijn 15 jaar solo-artiest met een groots opgezette showavond in het kultureel centrum van Dilbeek.

JOE COCKER (20 JAAR) IIVE!

Zopas verscheen (bij EMI) een prachtige dubbelplaat van de onverwoestbare Joe Cocker (weet je nog wel, Woodstock in de zomer van '69). De schijf brengt een klankbeeld van de man zoals hij écht is: een brok dinamiek, met een bluesy schrapende stem.

Meteen van in de Dave Mason-song „Feeling alright" wordt duidelijk dat Cocker niets van zijn slagkracht is verloren, dat bewees hij vorig jaar eveneens met zijn optreden te Leuven, de plaat is dan ook een aanrader voor diegenen die hem daar aan het werk zagen. De eerste drie nummers (uit zijn recenter wrek) zijn bedoeld als sfeerscheppers, waarna hij de aandachtige toehoorders in het Memorial Auditorium te Lowell, Massachusetts (5 oktober 1989) verrast met een sterk soulgetinte versie van zijn grootste hit „Up where we belong". In 1982 stond Cocker, in duet met Jennifer Warnes, met dit lied, vier weken lang nummer één in de hitparade. „Up where we belong" werd ook de titelsong van de film „An officer an a gentleman". Op de ommekant krijg je meteen Randy Newman's „Guilty", waarover Joe in een interviewtje vertelde dat Randy het nummer voor hem geduldig op de piano speelde, net zolang tot hij de sfeer beet had: „Het feit dat hij de moeite deed om „Guilty" bij me thuis te komen spelen dééd het, het was iets heel sfeervol, iets wat je maar zelden meemaakt!" Met de bekende Ray Charles-hit „Unchain my hart" wéét je dat Joe Cocker in zijn stijl alles aan kan. De tweede schijf van de dubbelelpee zou je een „Best of..." kunnen, omdat ze (behalve voornoemde hits) een overzicht geeft van zijn versatiele loopbaan, die door een aantal merkwaardige toppers is gekenmerkt. Van de Beatlessong „With a little help" (die hem in Woodstock dé grote start gaf) gaat het langs het Billy Prestonnummer „You are so beautifull" en een lekkere wat up-tempoversie van „The letter" een tweede keer langs de Beatles met „Bathroom window", naar zijn schitterend zelfgepende „High time we went". Als toemaatje krijg je twee nieuwe studio-opnamen waarmee hij vroegere prestaties wil evenaren: Dianne Warren's „With a fool like me", een gelvolle ballade, en „Living in a promised land", een intimistische afsluiter waarin Cocker zich laat kennen als een zachtmoedige volhouder...

S.D.

ZWARTE LENTE OP MONDIALE

HET wereldkampioenschap voetbal sleurt zich moeizaam naar zijn einde: het duurt te lang. Vier weken en drie dagen nagenoeg onafgebroken voetbal is van het goede teveel.

Naarmate de slijtageslag vordert bekoelt de geestdrift. Natuurlijk blijft Italië voetbalgek. Alhoewel het zeer de vraag is hoe het calcio de onverwachte uitschakeling door het spijkerhard en nagenoeg fantazieloos — natuurlijk blijft Maradonna een monument — voetballend Argentinië zal verteren.

Het Apenijns schiereiland maakte zich al op voor het vieren van de vierde wereldtitel. In het jaar waarin al de Europacups door Italië werden gewonnen, mocht de ultieme bekroning niet uitblijven... Maar voetbal laat zich niets opleggen. Ook door goedwillende scheidsrechters van het slag Vautrot... Overigens is het niet onmogelijk dat titelverdediger Argentinië zijn kroon behoudt zonder een echt grote match gespeeld te hebben, bijna zonder een enkele match „gewonnen" te hebben. De wetten van het hedendaags voetbal hebben nu eenmaal maar weinig meer met sport te maken. Argentinië speelt anders wel eigentijds: met velen achter de bal.

Engeland is een ander geval. Bobby Robson, de gentleman onder de trainers, kan niet veel talent de wei insturen. Zijn ploeg moet het hebben van ervaring, toewijding, moed, wilskracht. De eeuwige deugden van het Britse voetbal dus. Gascoigne is een heerlijk talent. Hij heeft zijn plaats in het wereldelftal maar voor de meeste van zijn ploegmaats biedt enkel „zwoegen" uitkomst. Een lonende bezigheid natuurlijk want het heeft Engeland ondanks alles toch een halve finaleplaats opgeleverd.

MEESLEPEND

Schijnbaar is er dus niets aan de hand. De grootmachten houden stand. De hiërarchie blijft gehandhaafd. En toch zal Italië '90 de herinnering ingaan als het wereldkampioenschap van de *Afrikaanse doorbraak*. Voor het eerst speelde een landenploeg van dat „machtig voetbalreservoir" een achtste finale, een kwartfinale en ei zo na ook nog een halve finale. Kameroen schonk de Mondiale kleur en verbeelding. De Afrikanen voetbalden *vrij en vrolijk, spontaan en meeslepend*. Ze veegden hun voeten aan de reputatie van hun tegenstanders. Ze dreven op hun onwaarschijnlijke aanleg, op hun improvisatietalent, op hun natuurlijk atletisch vermogen. Afrikanen zijn geboren voetballers. Hun talent is veelzijdig. Hopelijk laten zij zich niet besmetten door realistische voetbalwaarden die het spelletje al zoveel van zijn aantrekkelijkheid hebben ontnomen.

De Mondiale loopt naar zijn einde. Twintig van de vierentwintig ploegen werden inmiddels uitgeschakeld. De laatste vier heten Italië, West-Duitsland, Engeland en Argentinië. De logika werd dus gerespekteerd. De grote en aangename verrassing van dit wereldkampioenschap heet evenwel Kameroen. De Afrikaanse voetbalkampioenen hebben de wereld duidelijk gemaakt dat we voor een tijd van grote veranderingen staan. De eeuwige hegemonie van Europa en Zuid-Amerika kan op de half lange termijn doorbroken worden: zoveel is zeker.

Kameroen verraste negentig (en desnoods ook honderdtwintig) minuten lang de toeschouwers, de tegenstanders en zichzelf. Het bracht verademing en blijheid in de overgeorganiseerde voetbaltempels. Het was vermoedelijk de boodschapper van een nieuw tijdperk. Het kondigde de zwarte lente aan. Afrika zal in het wereldvoetbal van morgen gegarandeerd meer plaats en waardering opeisen.

RECHT VAN DE BRON

Europa telt echter ook nog Afrikanen. Ze wonen in *Ierland* en ze zijn blank. Wat het elftal van de onverbeterlijke Jacky Charlton in Italië allemaal liet zien was van een ontroerende en bevlogen eenvoud. Ierland vreest van nature uit niets of niemand. Het gelooft vast in zijn winstkansen wanneer het tegen de rest van de wereld speelt. Het vecht van de eerste tot de laatste minuut met verbijsterende bezieling, met onverklaarbaar zelfvertrouwen, met ontnuchterende rechtlij-

„Toto" Schillaci kon wel zijn vijfde doelpunt tegen de Argentijnen aantekenen, maar kon toch niet verhinderen dat Italië de finale niet mag betwisten. (foto ap)

nigheid. Het gaat voor niets of niemand opzij. Het produceert voetbal recht van de bron, recht van de straat waar het eigenlijk allemaal begon. Geef Ierland voorin één speler met grote klasse en het is bekwaam wereldkampioen te worden. Ierland is in het overgekommercialiseerde Europese voetbalbedrijf de laatste natie met een nog ongeschonden „voetbalhart". Op zijn eigen specifieke manier schonk het de Mondiale inhoud en bezieling.

LEVENDE ROBOTFOTO

Naar goede gewoonte werden de Rode Duivels gevierd bij hun terugkeer van het wereldkampioenschap. Dat ze twee van de vier gespeelde wedstrijden verloren kon de pret niet bederven. Het is maar hoe u het bekijkt natuurlijk: in Mexiko heette het dat niet het spel maar de resultaten van belang waren, nu in Italië predikte men tegenovergestelde waarheden. Voor Guy Thys leverde bochtenwerk nooit problemen op. Vandaar.

De Antwerpenaar werd anders de grote triomfator in Italië. Zijn voet stond nog niet vast op de „Belgische bodem" toen hij al opnieuw als bondscoach werd „geïnstalleerd". Na Thys 2 krijgt het vaderland *Thys 3*. Guy is wel degelijk de eerste minister van ons voetbal. In zoverre zelfs dat de bobo's, de bondsbestuurders, luide verkondigen dat Guy Thys' opvolger — die vroeg of laat toch zal moeten gevonden worden — opvallende gelijkenis met zijn voorganger zal moeten vertonen. Guy gepromoveerd tot levende *robotfoto* dus. We gunnen Thys overigens zijn pretjes. De man bulkt niet van pretentie en hij kan de bondsvoorzitter als public relation onschatbare diensten bewijzen en... les geven!

Eén Belg — en wij weten wat wij schrijven — kwam zonder veel eerbewijzen uit Italië terug. Scheidsrechter *Van Langenhove* skoorde niet hoog. Als lijnrechter ging de kruidenier uit Wemmel kompleet onderuit. Dat hij gastland Italië bevoordeelde zal wel toeval geweest zijn natuurlijk...

Naar ons gevoel blijft de arbitrage op de Mondiale anders wel niveau halen. Niet iedereen is het daarmee eens en Franz Beckenbauer zelfs allerminst. Hij steigerde omdat zijn jongens rood en geel verzamelden. Uit gewoonte moeten we zeggen want volgens Franz deden ze niet anders dan anders. Waarmee hij onze overtuiging, dat het moderne topvoetbal rauw en grof is, staalt. In Italië probeert men nu die gevaarlijke trend om te buigen, misschien willen Uefa en Fifa zelfs de weg terug gaan. Maar dat kan enkel wanneer de bonden op nationaal vlak een identieke aanpak „verordenen" en wanneer in de Europacups dezelfde strenge normen worden gehanteerd. Misschien heeft voetbal toch nog toekomst als spektakelsport.

Flandrien

Kameroen verraste iedereen op de Mondiale bijzonder aangenaam. Het lijkt erop dat het Afrikaans voetbal nu met de Europees-Zuidamerikaanse heerschappij zal breken. (foto ap)

ADVERTENTIE

Deze week in Knack Magazine

Ingerukte mars!

Er gaat geen dag meer voorbij, of de samenwerking tussen Oost en West neemt hechtere vormen aan. Ook de Nato-top werkt deze week verder aan de „eeuwige vrede" in Europa. Dat heeft vooral gevolgen voor het leger, dat voor een deel naar huis kan. Deze week in Knack.

Zomerwedstrijd
Zoals te doen gebruikelijk, inviteert Knack u deze zomer om deel te nemen aan zijn grote zomerwedstrijd. Die gaat dit keer over het milieu en loopt in samenwerking met Teletekst van de BRT. Van deze week af in Knack.

Mondiale
De Rode Duivels zijn naar huis, maar onze verslaggevers bleven. Zij berichten over de nederlaag tegen Engeland, de opvolging van Guy Thys en de problemen met Aad de Mos bij Anderlecht. Deze week in Knack.

Blik op Oost
Het grimmige Oost-Europa uit de koude oorlog is een onbekend, maar boeiend Midden-Europa geworden. Knack biedt u deze zomer negen reportages aan over plekken voorbij het nu afgebroken IJzeren Gordijn. We beginnen in het Poolse oerbos.

En meer...
• Affaire: Jean-Pierre Van Rossem, het vervolg • Israël: Een rapport over hoe soldaten Palestijnse kinderen aanpakken • Maatschappij: waarvoor dienen kerkelijke rechtbanken?

HERSENBREKER

OPGAVE 46

HORIZONTAAL

4. Op papier gezet, en daarmee is de overeenkomst afgesloten (8)
7. Welluidende klanken (7)
8. Zij hebben slaap of weten van verbazing niet wat te zeggen (6)
9. Bibberige spijs (5)
12. Volop bezig met iets lekkers te verorberen (8)
14. Kijk (5)
15. Doorzichtige hoge speelkaart (9)
17. Hoort die snelle viervoeter in een kippenhoek thuis? (7)
18. Wie wat te verhandelen heeft, ziet zulke mesnen graag komen (7)

VERTIKAAL

1. In die landen zal men het niet in zijn hoofd halen om de vloot af te schaffen (14)
2. Dat zijn de verliezers (9)
3. In dat Oostvlaamse spoorwegknooppunt maakt zelfs een eerbiedwaardig dier het geluid van de treinen (11)
5. Die uitholling hoort er helemaal niet thuis (4)
6. Spreekt vanzelf! (7)
10. Het hoogste wat je kunt nastreven (6)
11. Voedsel dat overeind kan gaan staan (4)
13. Trouwhartig en daarbij nog opgewekt ook (6)
16. Plechtig en dringend verzoek (4)

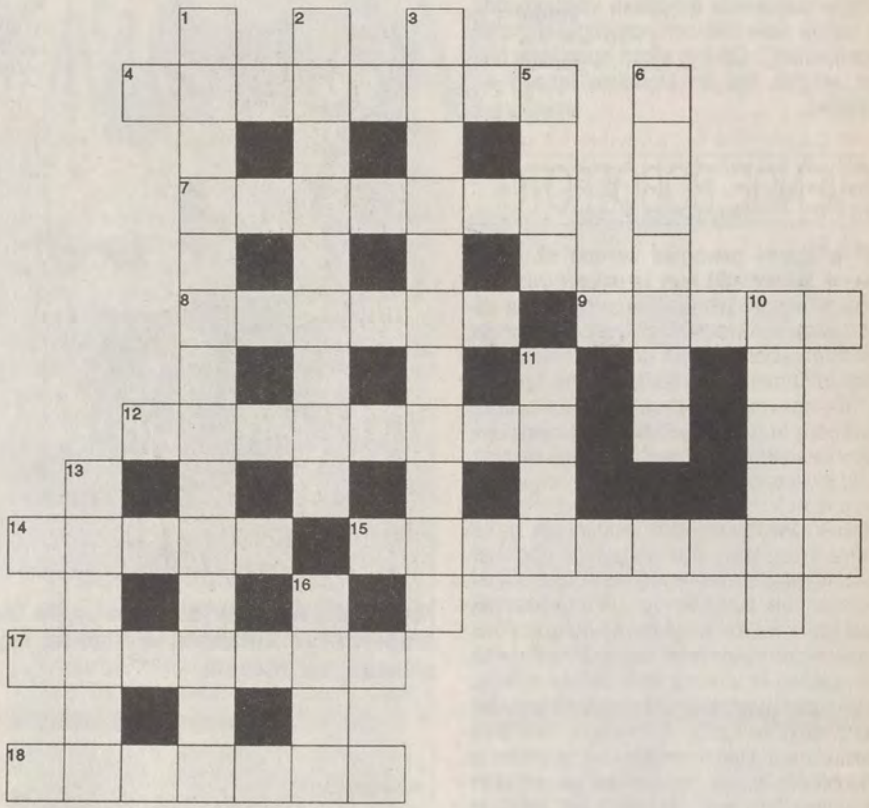

SATERDAG

AHASVERUS
10.000 ontslagen bij Philips, las Ahasverus en vroeg: „Wil de laatste het licht uitdoen?"

Files groeien uit tot...
...onwelriekende dreef.

Kosovo wordt republiek
Sapristina!

Elektronika-gigant snoeit...
...met Philipshave.

Jean-Pierre Van Rossem...
...ingecheckt.

Mondiale oorzaak hereksamens
Na de buis de buizen.

Ritueel slachten schaap mag niet
...wel van D'Hondt?

CVP tegen orde Bedelzak
Honi soit qui mal y pense!

OPLOSSING OPGAVE 45

Horizontaal: 5. goederenloods; 7. landstreken; 8. maanlicht; 9. fopt; 10. testbeeld; 11. levend; 13. vlug; 14. tobbe; 15. kleur; 16. ons.

Vertikaal: 1. herdenking; 2. weetniet; 3. gerechtsgebouw; 4. zoenoffer; 5. granaatvuur; 6. drempel; 11. lava; 12. tollen.

WINNAAR OPGAVE 44

Onze winnaar van deze week is Jozef Verhaegen, uit de Baselstraat 142 te 2760 Kruibeke.

JE BENT JONG EN JE WIL WAT

De verdeler van **She's out of control** moet gedacht hebben, als men **Uncle Buck** hier uitbrengt, waarom zouden wij dan deze film van *Stan Dragotie* (in de naam alleen al zit een draak verborgen) ook niet voor de leeuwen gooien? (De film dateert reeds van april 1989). Het is een tipische brave teenagerfilm met *Tony Danza* (TV-serie: Wie is de baas?), als vader van enkele dochters.

Doug Simpson (*Danza*) is de general manager van een radiozender. Hij is weduwnaar en men hoeft hem niks over het leven te vertellen. Tot op een dag zijn liefje Janet Pearson (*Catherine Hicks*) besluit om van zijn muurbloempjesdochter Katie (*Ami Dolenz*) een echte seksbloem te maken. Het lukt en zoals in het werkelijk leven vaders tot de vaststelling komen, dat wat de ene dag nog een aanhankelijk kindje was, de volgende dag een volwassen vrouw blijkt te zijn. Zo zit ook Doug met dat probleem. Hij kan de gedachte niet verdragen dat er ook maar iemand aan zijn dochter frunnikt. Hij belandt bij een zieleknijper: dr. Fishbinder (een knappe *Wallace Shawn*). Al de goeie raad van de psichiater komt Doug echter als een windhoos terug in het gezicht gevlogen. Als Katie dan nog thuiskomt met Joey (*Dana Ashbrook*) een punker, is de maat vol. Hij besluit een laatste maal de raad van dr. Fishbinder op te volgen en wordt goeie maatjes met Joey. Hij prijst Joey buiten, die verdwijnt nadat ook Katie hem heeft laten vallen als een molensteen. Ze kleeft nu aan d'r pa als aan honing.

Daartussen loopt nog Bonnie (*Laura Mooney* — die echt de show steelt) als de jongere dochter en Timothy (*Matthew L. Perry*) die een heerlijke verleidingsscène met Katie ten beste geeft. Maar hiermee wordt de film niet gered. Tony Danza is een TV-ster en blijft beter op het kleine scherm, want genoeg adem om het grote scherm te vullen heeft hij niet. Maar toch doet ie het nog 100 maal beter dan John Candy in Uncle Buck.

Better the devil you know zingt *Kylie Minogue* op haar recentste hit en you know: zingen kan ze niet, akteren nauwelijks en dansen helemaal niet. Hoe komt het dan dat ze zo'n grote tienerster is? Omdat tieners zich aan haar kunnen spiegelen: kijk zij kan ook niks, dus ik kan het ook nog maken in deze grote wrede wereld? Ze heeft nu een langspeelsfilm: **The delinquents**. Het is de Australisme rem·'·e van: The Wild one (Marlon Brando), Rebel without a cause (Jimmie Deean), Splendor in the grass (Natalie Wood) en West-Side Story (Natalie Wood). Het verhaal speelt in de late jaren 50 en is een liefdeverhaal vol passie. Lola (*Minogue*) en Brownie (een totaal uit de toon vallende, slecht akterende *Charlie Schlatter*) wonen in een klein stadje, Bundaberg. Ze zit nog op school wanneer ze zwanger wordt, maar de alkoholistische moeder van Lola, Mrs. Lovell (*Angela Punch-McGregor*, hemeltje!) zal haar verplichten tot abortus bij een engeltjesmaker. Brownie is ondertussen op zee beland. En... maar neen, als je het totnogtoe nog de moeite vindt, ga dan kijken.

Dexter Fletcher, James Spader en Ione Skye in de genante tienerfilm: The Rachel papers.

Kingley Amis, auteur van Lucky Jim e.a. lichtvoetige werkjes, heeft een zoon: *Martin Amis* en die schreef al weer een hele tijd geleden: **The Rachel Papers**, helemaal in de stijl van z'n ouwe. Nu vond *Damian Harris*, zoon van z'n vader: *Richard Harris*, het boek waardig om als onderwerp te dienen voor zijn debuut als regisseur én scenarist.

Het is het ietwat genante verhaal van Charles Highway (*Dexter Fletcher*). Negentien jaar, zonder enige zorg om geld, die op kot is bij zijn gehuwde zus, die permanent op voet van oorlog leeft met haar echtgenoot Norman. *Jonathan Price* in een knappe vertolking. Maar wat kan je anders verwachten van een man die in het teater al naast Glenda Jackson, Vanessa Redgrave en Greta Scacchi stond? Charles zit nooit om vrouwelijk gezelschap verlegen en houdt er zelfs een komputerfile op na, die alle informatie over zijn veroveringen bevat — tot in de intiemste details. Dan ontmoet hij de Amerikaanse Rachel (de mooie *Ione Skye* — dochter van zanger Donovan) op een party. Hij blundert meteen. Maar vasthoudend als hij is, zal hij haar veroveren en de vele wippartijen doen soms het beeld voor je ogen schommelen en wie op de nieuwe standjes uit is krijgt er hier heel wat voorgeschoteld. Soms gewoon te genant om naar te kijken al die intimiteit, men voelt zich gewoon een voyeur, en al is dit een tikkeltje gezond; het kan ook ziekelijk worden. Regisseur Damian Harris kon niet genoeg afstand nemen van het onderwerp Rachel, dat zal het wel zijn wat aan deze film schort.

Willem Sneer

ADVERTENTIE

HOTEL-RESTAURANT
Were-Di

Volledig hernieuwd kader Alle komfort
TV - Radio Minibar - Telefoon -
Safe - Sauna - Zonneterras

Matige prijzen
Verzorgde bediening
Sapecialiteit alle visgerechten
Goed onthaal

P. de Smet de Naeyerstraat 19
8430 MIDDELKERKE
Tel. 059/059-30.11.88

ZATERDAG 7 JULI

BRT 1

17.50 **Nieuwskrang;** 17.55 **Nieuws;** 18.00 **Tik tak;** 18.05 **Plons;** 18.10 **Teddy Ruxpin;** 18.30 **Taptoe Dendermonde,** reportage; 19.20 **Joker- en lottotrekking;** 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Sterrenwacht,** nieuw talent
20.50 **Vuurzeeën,** film
22.30 **Nieuws**
22.50 **Dodelijk vizioen,** film

BRT 2

14.35 **GP van België,** motorennen
19.30 **WK Voetbal,** 3e en 4e plaats
21.45 **Sport op zaterdag**
22.15 **Koncert,** met o.m. P. Domingo

VTM

17.00 **VTM-Kinderklub;** 17.10 **Super 50;** 18.00 **Nieuws;** 18.05 **Highway to heaven,** serie; 19.00 **Nieuws.**
19.30 **Free spirit,** serie
20.00 **Mission Impossible,** serie
20.50 **Noble House,** mini-serie
21.40 **Dear John,** serie
22.05 **Nieuws**
22.30 **Killen 'em softly,** film
00.05 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws;** 17.30 **Nieuws;** 17.40 **Ja, natuurlijk extra,** dok.; 18.26 **Weg van de Nederland,** Gouda; 19.00 **Nieuws;** 19.20 **Roseanne,** serie.
19.50 **Sign of four,** film
21.31 **Puzzelkampioen,** spelprogr.
22.05 **Rondom tien,** kasteelbezitters
23.00 **Nieuws**
23.11 **Ander nieuws, Rureco,** dok.
23.39 **Huizen van Oranje**

Ned. 2

13.00 **Nieuws;** 17.00 **G.I. Joe,** serie; 17.25 **Het kleine paradijs,** tuinen; 17.50 **Sledge Hammer,** serie; 18.20 **Top 40;** 19.00 **Empty nest,** serie; 19.20 **De heilige koe,** automag.; 20.00 **Nieuws;**
20.27 **Tour of duty,** serie
21.25 **Goud van oud,** muziekprogr.
21.55 **Veronica Sport**
22.25 **Shaka Zulu,** serie
00.15 **Nieuws**
00.20 **Marathon man,** film

Ned. 3

09.00 **Nieuws;** 15.00 **Studio Sport;** 18.55 **Nieuws;** 19.00 **Sesamstraat;** 19.20 **NOS-Mondiale.**
22.15 **Live met Carreras, Domingo, Pavarotti en Metha**
23.00 **Nieuws**

ZONDAG 8 JULI

BRT 1

17.50 **Nieuwskrant;** 17.55 **Nieuws;** 18.00 **Tik tak;** 18.05 **Plons;** 18.10 **Teddy Ruxpin;** 18.35 **Space 1999,** serie; 19.30 **Nieuws.**
19.30 **King Kong,** film
21.40 **Festivalitis,** Voices-festival
22.35 **Nieuws**

BRT 2

13.50 **GP van Frankrijk,,** autorennen
16.00 **Ronde van Frankrijk**
19.00 **Sportweekend**
19.30 **WK Voetbal,** finale

VTM

17.00 **VTM-Kinderklub;** 17.10 **Knight rider,** serie; 18.00 **Nieuws;** 18.05 **Ben Cropp's Australia,** dok. serie; 19.00 **Nieuws.**
19.25 **Doogie Howser, M.D.,** serie
20.00 **The charge of the light brigade,** film
22.00 **Nieuws**
22.25 **Descente aux enfers,** film
23.50 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws;** 16.15 **Tussen wal en schip,** serie; 17.03 **J.J. De Bom,** serie; 17.30 **Nieuws;** 17.36 **Streetwise,** serie; 18.01 **Vara's kindermenu;** 19.00 **Nieuws.**
19.07 **De geheime la,** serie
20.03 **Laat maar zitten,** serie
20.39 **Paroles et musique** film
22.23 **Achter het nieuws,** aktualiteiten
22.53 **Boudewijn Büch,** reisverslag
23.32 **Museumschatten**
23.40 **Nieuws**

Ned. 2

09.00 **Pigu;** 09.05 **Bram en Moos;** 09.10 **Piep en de wijde wereld;** 09.20 **De boefjes;** 09.40 **Spring maar achterop!;** 10.00 **Waar is t'ie dan;** 10.05 **Frankensteins tante,** serie; 13.00 **Nieuws;** 19.00 **The wonder years,** serie; 19.25 **Theo en Thea in de Gloria,** praatshow; 19.45 **Mr. Rossie at the beach;** 20.00 **Nieuws.**
20.10 **Het wijde blik,** lifters
20.42 **Väter und Söhne,** serie
22.47 **Nieuws**

Ned. 3

09.00 **Nieuws;** 11.30 **Omrop fryslânducatyf;** 13.25 **Landschappen tekenen en schilderen,** kursus; 14.30 **Studio sport;** 18.30 **Sesamstraat;** 18.45 **NOS-Mondiale.**
22.30 **Hartzeer,** kortfilm
23.00 **Nieuws**

MAANDAG 9 JULI

BRT 1

17.55 **Nieuws;** 18.00 **Tik tak;** 18.05 **Plons;** 18.10 **Teddy Ruxpin;** 18.30 **Henry's been,** serie; 18.55 **Korte film;** 19.05 **Uitzending door derden;** 19.30 **Nieuws.**
20.00 **De wonderjaren,** serie
20.25 **Het goudtransport,** film
21.55 **Tracey Ullman show**
22.30 **Nieuws**

BRT 2

15.10 **Ronde van Frankrijk;** 18.40 **Nieuwskrant;** 18.45 **Rin,** serie; 19.00 **Buren,** serie; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Van Pool tot Evenaar,** dok.
20.50 **De jaren zestig,** terugblik

VTM

17.00 **VTM-Kinderklub;** 17.30 **Lassie,** serie; 18.00 **Nieuws;** 18.05 **Cijfers en letters;** 18.30 **Santa Barbara,** serie; 19.00 **Nieuws;** 19.30 **Rad van Fortuin.**
20.00 **Zorro,** serie
20.25 **MacGyver,**serie
21.20 **Family Ties,** serie
22.00 **Nieuws**
22.25 **Vroemtuigen**
22.50 **Timeless Land,** serie
23.35 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws;**15.15 **Abdijen der Lage landen,** dok. serie; 15.45 **This happy Breed,** film; 17.30*1 Nieuws; 17.40 **KRO Kreaj;** 19.00 **Nieuws.**
19.20 **Natuur in eigen land,** De havik
19.45 **De Bobbies,** serie
20.15 **Tourkwis**
21.00 **Lente in de winter,** serie
21.30 **Ook dat nog,** satire
22.00 **The birds,** film
23.00 **Nieuws**
23.10 **The birds,** vervolg

Ned. 2

13.00 **Nieuws;** 17.30 **Post!;** 17.33 **Thundercats;** 18.00 **Wunder der Erde,** natuurfilmserie; 18.30 **Home,** serie; 19.00 **Uit het plakboek van de revue,** 20.00 **Nieuws.**
21.50 **Televizier,** aktualiteiten
22.25 **L.A. Law,** serie
23.15 **Ontdek je plekje,** Leiden
23.15 **Nieuws**

Ned. 3

09.00 **Nieuws;** 15.10 19.00 **Sesamstraat;** 19.15 **Studio sport;** 20.00 **Nieuws.**
20.20 **Blackwater summer,** kortfilm
20.50 **Goud fout,** dok.
21.21 **Teleac extra**
21.29 **Het Griekse vuur,** teleac
22.00 **NOS-laat**

DINSDAG 10 JULI

BRT 1

17.55 **Nieuws**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Plons**; 18.10 **Teddy Ruxpin**; 18.30 **Korte film**; 18.45 **Op het terras,** seniorenmag.; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Hart van staal,**serie
20.50 **Margriet,** praatshow
21.55 **Moeders mooiste,** serie
22.30 **Nieuws**

BRT 2

14.30 **Ronde van Frankrijk**; 18.40 **Nieuwskrant**; 18.45 **Rin,** serie; 19.00 **Buren,** serie; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Witte Raven,** vrouwen in mannenberoepen

VTM

17.00 **VTM-Kinderklub**; 17.30 **Lassie,** serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Cijfers en letters**; 18.30 **Santa Barbara,** serie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin.**
20.00 **Soundmixshow**
21.00 **Return to Eden,** serie
22.00 **Nieuws**
22.25 **The neike Hammer,** serie
23.10 **VTM-sport**
23.35 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws**; 15.59 **De eend met de gouden eieren,** film; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Bollo, Bries en bondgenoten,** serie; 18.04 **Disney special**; 19.00 **Nieuws.**
19.20 **Mother and son,** serie
20.27 **Codewoord sleutelbloem,Mfilm**
22.00 Jaffo Gate Quartet, registratie
22.17 **Hier en nu,** aktualiteiten
22.44 **Dertien persoonlijke ontmoetingen,** praatshow
23.00 **Nieuws**
23.10 **Weg van de snelweg,** Gouda

Ned. 2

3.00 Nieuws; 17.00 **Derrick,** 18.00 **De kip en het ei,** serie; 18.32 **Familie Oudenrijn,** serie; 19.00 **Tik tak**; 19.05 **Heatcliff & Co,** serie; 19.17 **Bananasplit,** verborgen kamera; 20.00 **Nieuws.**
20.27 **Terugkeer naar Eden,** serie
22.05 **Tros aktua,** aktualiteiten
22.40 **Dear John,** serie

Ned. 3

09.00 **Nieuws**; 14.30 **Studio sport**; 19.00 **Sesamstraat**; 195 **Studio sport**; 20.00 **Nieuws.**
20.20 **We shall overcome,**
21.19 **Barca di Venetia par Padova**
22.00 **NOS-laat**
23.15 **Nieuws**

WOENSDAG 11 JULI

BRT 1

16.15 **De Leeuw van Vlaanderen,** film; 17.55 **Nies**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Plons**; 18.10 **Teddy Ruxpin**; 18.35 **Storybook international,** volksverhalen; 19.00 **Festivals of the world,** Papua; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Bij leven en welzijn,** Jos Ghysen
22.20 **Zomer in Vlaanderen,** korte film
22.30 **Nieuws**
22.50 **Guldensporenviering te Brussel**

BRT 2

13.00 **Ronde van Frankrijk**; 18.40 **Nieuwskrant**; 18.45 **Rin,** serie; 19.00 **Buren,** serie; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Liberty street blues,** dok.

VTM

17.00 **VTM-Kinderklub**; 17.10 **Tales of the Gold Monkey,** tekenfilmserie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **VTM-Super 50**; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin.**
20.00 **Beroemd,** Yvonne Verbeeck
21.00 **Will Tura zingt Vlaanderen**
22.00 **Nieuws**
22.25 **Hardcastle & McCormick,** serie
23.10 **The Odd Couple,** serie
23.35 **Nieuws1**

Ned. 1

13.00 **Nieuws**; 15.00 **Papier hier,** reportage; 16.15 **Bush Tucker man,** dok.; 16.45 **Lassie,** serie; 17.10 **Flap uit,** kinderprogr.; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Vrouw zijn,** kompilatieprogr.; 18.05 **Our house,** serie; 19.00 **Nieuws**; 19.20 **Highlight,** muziekprogr.; 19.56 **The Campbells,** serie.
20.25 **Jan en alleman extra,** hoogtepunten
21.25 **Vrouw zijn,** dok.

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 17.00 **Mijn eerste keer,** grote blunder; 17.25 **St. Maarten: The frienly island,** impressie; 17.55 **The edge and beyond,** spekt. sporten; 18.15 **Countdown,** pop; 19.00 **Superchamps,** sportkompetitie; 20.00 **Nieuws.**
20.27 **Crime story,** serie
23.15 **Pin up club,** erotisch mag.
23.35 **Cash,** beleggingsspel
00.05 **Nieuws**
23.10 **As you like it,** vervolg

Ned. 3

09.00 **Nieuws**; 12.40 **Studio sport**; 18.40 **Nieuws**; 19.00 **Sesamstraat**; 19.15 **Studio sport**; 20.00 **Nieuws.**
20.25 **Van gewest tot gewest,** regionale berichten

DONDERDAG 12 JULI

BRT 1

17.55 **Nieuws**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Plons**; 18.10 **Teddy Ruxpin**; 18.35 **Avonturen in Maple Town,** serie; 19.00 **Naar het museum**; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Het capitool,** serie
20.45 **Matlock,** serie
21.30 **Panorama,** aktualiteiten
22.30 **Nieuws**

VTM

17.00 **VTM-Kinderklub**; 17.30 **Lassie,** serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Cijfers en letters**; 18.30 **Santa Barbara,** serie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin.**
20.00 **Tien om te zien,** show
21.00 **Flamingo Road,** serie
22.00 **Nieuws**
22.25 **A fine romance,** serie
23.15 **Soap,** serie
23.40 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws**; 17.30 **Nieuws**; 17.41 **De vuurtorenfamilie,** serie; 18.05 **Vara's kindermenu**; 19.00 **Nieuws**; 19.22 **Een klas apart,** serie; 19.47 **Labyrinth,** spelprogr.
20.16 **Bergerac,** serie
21.15 **Tien voor taal,** taalstrijd
22.02 **De Oprah Winfrey Show**
22.44 **Jazz at the Smithsonian**
23.00 **Nieuws**
23.10 **Impact,** dok.

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 16.00 **Wunder der Erde,** dok.; 16.45 **Riptide,** serie; 17.30 **David, de kabouter,** serie; 17.55 **Toppop gogo**; 18.20 **Ontdek je plekje,** Leiden; 18.30 **Letty,** serie; 19.00 **Runaway island,** serie; 19.25 **Pauze tv,** jongerenmag.; 20.00 **Nieuws**
20.27 **Krimi,** seroe
22.05 **Round Britain,** registratie zeilwedstrijd
23.01 **Masterpiece fever,** dok.
23.25 **Nieuws**

Ned. 3

09.00 **Nieuws**; 15.30 **Studio sport**; 18.45 **Jong geleerd,** hobby's en sport; 19.00 **Sesamstraat**; 19.15 **Studio sport**; 20.00 **Nieuws.**
20.20 **Ken Russell over Ken Russell,** portret
21.00 **The Academy of the Begijnhof,** koncert
21.48 **De verhalenvertellers,** serie
22.00 **NOS-laat**

VRIJDAG 13 JULI

BRT 1

17.55 **Nieuws**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Plons**; 18.10 **Teddy Ruxpin**; 18.35 **Oproep der kabouters,** tekenfilmserie; 19.00 **De Vlaams-Nationale Omroepstichting**; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **Maagdelijkheid**, film
21.25 **Le cirque du soleil,** cirkus
22.30 **Nieuws**
22.55 **Een jaar in Vietnam,** serie

BRT 2

18.40 **Nieuwskrant**; 18.45 **Rin,** serie; 19.00 **Buren,** serie; 19.30 **Nieuws.**
20.00 **De rechtsmachine,** dok.
20.45 **Een goede eeuw kunst,** kunstserie
21.10 **Koncert**

VTM

17.00 **VTM-Kinderklub**; 17.30 **Lassie,** serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Cijfers en letters**; 18.30 **Santa Barbara,** serie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin.**
20.00 **Butch Cassidy and the Sundance Kid,** film
22.00 **Nieuws**
22.25 **The Godfather saga,** serie
23.20 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws**; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Matlock,** serie; 18.30 **De Muppetshow,** serie; 19.00 **Nieuws**; 19.20 **Tachtig dagen rond de wereld,** dok. serie.
20.15 **Tourkwis**
21.00 **Curieus,** praatshow
21.35 **Inspekteur Morse,** serie
22.30 **Brandpunt,** aktualiteiten
23.00 **Nieuws**
23.10 **Lekker weg...,** toeristische reeks
23.35 **Pack of lies,** film

Ned. 2

13.00 Nieuws; 16.00 **Doctor Doolitlle,** film; 18.25 **Heathcliff & Co,** serie; 19.00 **Tik tak**; 19.05 **Alf** serie; 19.28 **T. en T.,** serie; 20.00 **Nieuws.**
20.27 **America's funniest home videos**
21.20 **'Allo 'Allo,** serie
21.50 **Tros Aktua export,** Sovjetunie
22.35 **In the heath of the night,** serie
23.20 **Toerisme trofee 1990,** wedstrijd
23.30 **Nieuws**

Ned. 3

09.00 **Nieuws**; 19.00 **Sesamstraat**; 19.15 **Studio sport**; 20.00 **Nieuws.**
20.20 **Harry Belafonte in het voetspoor v.d. jazz**
21.17 **De Champagne Clan,** dok.
22.00 **NOS-laat**

Patric Knowles en Erol Flynn voeren het Britse leger aan in „The Charge of the Light Brigade". Zondag 8 juli op VTM om 20u.

ZATERDAG 7 JULI

KILLING 'EM SOFTLY

Kanadese film uit 1985, met George Segal, Irene Cara en Joyce Gordon. Jimmy Skinner, een werkloze muzikant woont in New York en heeft het bijzonder moeilijk om de eindjes aan mekaar te knopen. Op een dag steekt hij tijdens een banale ruzie zijn buurman neer... **(VTM, om 22u.30)**

ZONDAG 8 JULI

THE CHARGE OF THE LIGHT BRIGADE

Amerik. avonturenfilm uit 1938 met o.a. Errol Flynn en Olivia de Havilland. Het verhaal is gebaseerd op een gedicht van Alfred Lord Tennyson en handelt over de legendarische strijd in de Krimoorlog. **(VTM, om 20u.)**

MAANDAG 9 JULI

RIDE THE HIGH COUNTRY

De oudere avontureir Steve Judd krijgt van bankier Samson de opdracht de opbrengst van de goudmijn naar de bank in Sacramento te brengen. Na veel moeite slaagt hij erin twee begeleiders te vinden voor de gevaarlijke tocht. Amerik. western uit 1961 met Randolph Scott, Joel McCrea en Ron Starr. **(TV 1, om 20u.25)**

DINSDAG 10 JULI

ACRROCHE-COEUR

Franse komische film uit 1987 met o.a. Patrick Bauchau en Sandrine Dumas. De 20-jarige Sandra heeft een verhouding met de 40-jarige architekt Leo. Die ziet het niet meer zitten en trekt naar het Zuiden om in alle rust zijn echtscheiding te verwerken... **(RTBf 1, om 23u.05)**

WOENSDAG 11 JULI

DE LEEUW VAN VLAANDEREN

Hugo Claus verfilmde in 1984 het boek van Hendrik Conscience. Wat het hoogtepunt van de film had moeten worden, de Slag der Guldensporen, moest door geldgebrek met een minimum aan middelen worden afgewerkt. Zowat alle Vlaamse vedetten werden opgetrommeld om gestalte te geven aan de helden van 1302. **(TV 1, om 16u.)**

DONDERDAG 12 JULI

DAVID COPPERFIELD

Briljante verfilming uit 1935 van de klassieker van Charles Dickens waarin Davids wapenfeiten worden gevolgd van zijn prille jeugd tot zijn vroege volwassenheid. **(BBC 2, om 10u.30)**

VRIJDAG 13 JULI

VIRGINITY

Brits-Italiaanse komische film uit 1976 met Vittorio Gassman, Ornella Muti en Madeline Hinde. Antonio Mancuso heeft in Londen een Italiaans restaurant. Zijn rustig leventje wordt verstoord door Lucia, een familielid uit Sicilië. **(TV 1, om 20u.)**

OP DE BARRIKADE

■ „Houden van"...

Het wordt zo dikwijls gebruikt en toch zo weinig onderbouwd! Ook in onze Vlaamsnationale levenskring. En toch zie je elke dag nieuwe, onverwachte tekens van die levensdinamiek opduiken. Ze is van zo'n wezenlijk belang voor onze Volksunie, voor Vlaanderen — geloof me. Zonder simpatie, zonder liefde, zonder 't wegcijferen van jezelf kun je onmogelijk de andere „benaderen". En „de andere" is steeds „de volgende". Neem nu b.v. in onze sekretariaatskring te Brussel. Goed weer, slecht weer: Mia's telefoonstem blijft even vriendelijk. En Eddy en Patrick zitten die ganse dinsdagnamiddag boven op de garage, niet alleen likken ze er hun ijsje op, maar ze herstellen er de stukgegane ruiten. Ze doen het, zonder bevel... Ze hebben 't gezien! Zien-voor-mekaar. Johan die straks komt vragen of ik wel gemakkelijk thuis kom vandaag... Sonja en Monique die de zaak — na de zoveelste late vergadering — weer netjes maken. Zorgen-voor-mekaar. Zo kan je doorgaan. Maar de hele wereld spreekt ons tegen. Gespannen tussen TV, auto, mijn vakantie, mijn irritatie, zie je „ons volk" egocentrischer worden... van dag tot dag. De stinkbeek achter mijn wijk hindert me. Maar ik merk niet dat ze... naar de zee vloeit. Mijn auto is ruim-gezellig. Aan samenrijden heb ik geen boodschap. Op vakantie gaan, doe ik alléén, met mijn familie, voor mijn prestige, mijn ontspanning en mijn te bruinen snoet! Ons „houden-van" herleiden we dus tot de omtrek van onze buik. Dit dwergdenken doorbreken is een éérste opdracht voor onze VU. Onze 50.000 leden vormen daarvoor de eerste doe-kring. Hou je van hen ? Werk je met hen? Plan je de najaarswerking voor en mét hen? Of is jouw VU het kleine kringetje van je keizerlijke persoon-mandataris, je persoon-voorzitter... en ga zo maar door! Trek er 'n dagje op uit met je ploeg. Hoe ga je dat wijk- en wereld-denken omzetten in afdelingskracht? Iedere afdeling moet mee de hefboom vormen van het *Betere Vlaanderen*, waaraan we werken.

■ Vlaams Internationaal Centrum

Zaterdag 30 juni. Het dondert en bliksemt over St.-Niklaas. Maar in het mooi-gerestaureerde Pandoerenkot, nu een Kultureel Centrum, vergadert de VIC-top. Uiteraard staat de Zaïre-operette-krisis aan de agenda. De grote zorg om de grote menselijke energie die Vlaanderen al generaties lang in Midden-Afrika investeert bij zovele Afrikanen die hogerop willen. Hoe ga je die zorg waar maken tussen de knettergekke Moboetoere-akties en de wereldkommercie, die klaar staat om „onze" plaats „aan de evenaar" in te nemen? Het VIC werkt — de Vlaamse beweging getrouw — met 4 richtsnoeren. Basisgroepen, lokale partners, 't volk dus, is het doel.

In de eerst plaats voor die volkeren die in de vergeethoek terechtkwamen van 't kolonialisme en die nieuwe — veelal diktatoriale! — machthebbers. De projekten moeten zelfdragen kunnen zijn of worden. Zij moeten de eigen, inlandse kultuur ontwikkelen. Het VIC is zo'n tipisch spontaan verbond van moed; eigen aan het Vlaams-nationalisme. Nelly Maes trekt de ploeg. Lutgart De Beul volgt de notulen op. Rumold de Schuyteneer houdt de duiten in 't oog. Jan en Piet Caudron, Guido Peeters, Mark van Dommele, Marcel Duchâteau enz... vormen de vaste inspiratiekring. Voor die wereld, de Derde Wereld, waarvan we houden, moet Vlaanderen eens te meer met een-eigen-denken werken: van volk tot Volk. 12 van die projekten „lopen" nu in: in Latijns-Amerika, in Afrika, in Azië — samen goed voor 41,6 miljoen frank. 20 nieuwe projekten werden bij ABOS ingediend en 5 bij de EEG. Houden wij genoeg van het VIC? Heb je al ingeschreven voor de Brugaktie? Borgloon, Dilbeek, Herk-de-Stad, Zonhoven enz... steunden — als gemeente — het VIC. Straks gaan we in 308 gemeenten de begroting '91 bespreken. Zoveel van „ons mensen" willen „broederlijk en zusterlijk delen" van volk-tot-volk. Doe mee: neem kontakt op met 't VIC, Handelsstraat 20, bus 17 te 1040 Brussel, tel. 02/514.54.57 en vergeet de rekening niet: 435-0258561-39!

Willy Kuijpers,
algemeen sekretaris

ALS HERINNERING AAN DAAN VERVAET

Het FVK-Rodenbachfonds heeft zopas een gedenkboekje samengesteld rond Daan Vervaet. Het werkje bevat een tiental *in memoria* die geschreven of uitgesproken werden ter gelegenheid van het overlijden van onze betreurde mandataris.

Inderdaad, een gelukkig initiatief om deze persoonlijke herinneringen aan Daan Vervaet in brosjurevorm vast te leggen.

Biezonder aardig zijn de bijdragen van de direkteur van het St.-Niklaasinstutuut waar Daan les gaf en van oud-leerling *Stef Leunens* die getuigde: „In zijn lessen ging je niet naamloos ten onder. Op een speelse en vlotte manier leerde Daan ons hoe wij onze mening konden formuleren, hoe wij kreatief met taal konden bezig zijn, hoe wij zelfstandig een projekt konden naar voren brengen. En zonder dat wij het beseften, leerde hij ons hoe wij ook in de groep onszelf konden zijn."

Het is natuurlijk te veel om uit al de artikels te citeren maar uit de bijdragen, van vooral de vertegenwoordigers van de plaatselijke organisaties waarin Daan aktief was, onthouden wij hoe dicht hij bij de mensen stond. Wij halen er enkele aan: werkgroep De Vrede, De Brabander, een vzw die zich bezighoudt met de oprichting van een monument voor het Brabants trekpaard, de Volksfraktie in de Leeuwse gemeenteraad, de Gaasbeekse Boerenmarkt, enz... Stuk voor stuk intiatieven

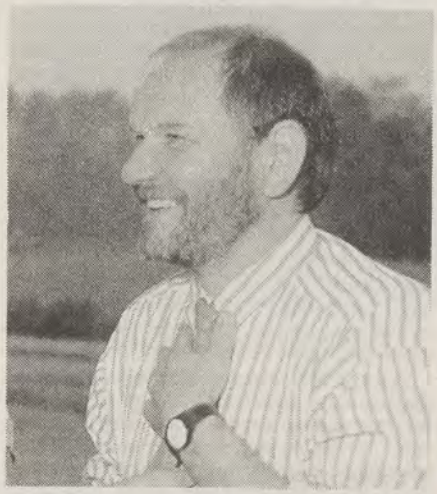

waaruit wij het beeld krijgen van de rusteloze wroeter die Daan was.

EIGENZINNIG

Andere bijdragen, van Jaak Gabriëls, Willy Kuijpers, Jef Valkeniers, kamervoorzitter Nothomb, de Leeuwse schepen Bosmans, Jan Jacops van *De Brusselse Post*, getuigen van diezelfde grote inzet.

Wat wij in de brosjure wel missen is een overzicht van de belangrijkste parlementaire initiatieven die door Vervaet werden genomen, het waren juist deze bij wijlen *eigenzinnige* initiatieven die hem zo uitzonderlijk waardevol hebben gemaakt. Misschien is dit wel de opdracht voor een tweede uitgave.

Tot slot scharen wij ons achter de inleidende woorden van Rodenbachfondsvoorzitter en Wetstraat-opvolger Etienne Van Vaerenbergh: „Dit werkje kwam tot stand met weinig middelen maar met heel veel liefde en dankbaarheid...

Het wil een bescheiden bijdrage leveren om de figuur van de betreurde Daan, maar vooral zijn werk, niet te laten wegdeemsteren."

Als aanzet van deze wens is de brosjure zeker geslaagd, wij raden ze dan ook aan al onze lezers aan. **(m.v.l.)**

— Ter herinnering Daan Vervaet werd verzorgd door FVK-Rodenbachfonds, prov.sekretariaat Brabant, Zwartenbroekstraat 127 te 1680 Lennik. Info:02/532.14.41

VU OP RADIO 1

De Volksunie verzorgt een politieke tribune op Radio 1 op donderdag 12 juli na het nieuws van 19 uur.

Deze VU-tribune staat in het teken van onze Vlaams-nationale feestdag.

Voorzitter Jaak Gabriëls houdt de 11 juli-boodschap van de VU.

HET PARTIJBESTUUR DEELT MEDE

Na afloop van het Volksunie-partijbestuur van maandag 2 juli heeft algemeen voorzitter Jaak Gabriëls volgende mededelingen verspreid ten behoeve van de pers.

Met het oog op de belangrijke **begrotingsbespreking** voor '91 heeft het partijbestuur van de Volksunie uitgebreid aandacht besteed aan de toestand van de overheidsfinanciën en de doelstelling 1991.

De Volksunie gaat ervan uit dat de dubbele begrotingsnorm die in het regeerakkoord werd vastgelegd, waarbij uitgaven niet sneller mogen stijgen dan het inflatie-percentage en het totale nominale tekort niet groter mag zijn dan het jaar voordien, niet mag overschreden worden. Een meer verregaande begrotingsnorm vooropstellen komt, gezien de enorme schuldenberg die tijdens het voorgaande decennium werd opgebouwd en de financiële lasten die hieruit voortvloeien, neer op dagdromerij. Integendeel is de VU er zich van bewust dat de inspanningen die moeten geleverd worden om de begrotingsnorm te bereiken reeds bijzonder zwaar zullen zijn, te meer daar de regering een bijkomende Eurofaktuur van om en bij de tien miljard frank voorgeschoteld kreeg.

Wie de toestand van het federale overheidsapparaat onder de loep neemt beseft dat de besparingsmogelijkheden op de verschillende departementen eerder beperkt zijn. Noch de burger, noch onze ekonomie is gediend met een overheidsapparaat dat niet meer in staat is de essentiële overheidstaken in een samenleving (telecommunicatie, verkeer, justitie,...) te vervullen. Wel dringt de VU er bij de regering op aan dat, in het licht van de gewijzigde internationale verhoudingen, een substantiële vermindering van de uitgaven voor defensiedoeleinden wordt doorgevoerd.

Anderzijds wenst de Volksunie dat ons land blijvend haar verantwoordelijkheid ten opzichte van de Derde Wereld opneemt. Er dient een uiterste inspanning geleverd om de beschikbare middelen voor Ontwikkelingssamenwerking zichtbaar te verhogen.

SOCIALE ZEKERHEID

De Volksunie meent dat de regering de bijzonder moeilijke en gevoelige taak heeft om orde op zaken te stellen in sommige uitgaven in de sociale zekerheid. Zonder afbreuk te doen aan de principes van sociale rechtvaardigheid en zorgzaamheid meent de VU dat de huidige ekonomische opbloei een grotere selektiviteit in konjunktuurgebonden maatregelen, bijvoorbeeld in de werkloosheid, verantwoordt. Het is niet aanvaardbaar dat maatregelen die om sociaal-ekonomische redenen werden ingevoerd bij laagkonjunktuur, als heilige huisjes worden beschouwd.

ADVERTENTIE

VLAAMS HUIS
'DE ROELAND'

TEHUIS ALLER VLAMINGEN

Drank- en spijshuis
Open van 11 tot 01 uur
St.-Kwintensberg 48 - 9000 Gent
Tel. 091/25.16.56

Tenslotte wil de VU ook de gewesten en gemeenschappen oproepen om de begrotingsnormen van de financieringswet niet te overschrijden.

Het partijbestuur van de VU hecht weinig geloof aan beweringen als zou de regering het **overheidsapparaat** opnieuw aanvetten. Bijkomende aanwervingen gebeuren slechts zeer selektief in sektoren waar deze verantwoord zijn (o.m. milieu). Terzake meent de Volksunie dat steeds de kwaliteit van de diensten en het personeel moet primeren. De leuze minder ambtenaren maar betere vergoeding kan pas als de grootst mogelijke mobiliteit en selektiviteit wordt toegepast.

Wat de syndikale akties van de **verkeersleiders** betreft keurt de Volksunie deze akties bij het begin van deze vakantieperiode af. De reiziger misbruiken als pasmunt voor korporatistische belangen is onaanvaardbaar.

Bovendien stelt de Volksunie zich vragen bij de verantwoordelijkheidszin van sommige syndikale organisaties die, op een ogenblik dat de Europese toekomst wordt gemaakt, het internationale beeld van het land stevig ondermijnen. De Volksunie roept zowel de leiding als het personeel van belangrijke dienstverlenende bedrijven op om hun problemen in overleg op te lossen zonder de dienstverlening op de helling te zetten, zoniet moet naar formules worden overgeschakeld die dit het best voorkomen.

TE BED OF NIET TE BED

De **Duitse Ekonomische en Monetaire Unie** is voor de Volksunie een historische stap, niet alleen in de richting van de Duitse eenmaking, maar ook, en vooral, in de richting van een sterkere Europese gemeenschap.

Het Europa van de 21ste eeuw is voor de VU niet alleen een ekonomisch-kommerciële onderneming: in de toekomst moeten de volkeren en de regio's daarin een belangrijke rol spelen. Daarom verwelkomt de Volksunie het nieuwe Duitsland, met zijn oude en nieuwe Länder, als versterkte bouwsteen van een federaal Europa.

Het partijbestuur stuurt tenslotte gelukwensen naar **Jos Gheysen** en zijn medewerkers n.a.v. het laatste programma *Te Bed of Niet Te Bed*.

Dit programma, dat bijna een kwarteeuw lang in de ether was en een biezonder hoge luisterdichtheid had, was een voorbeeld van goede en volkse radio. *Te Bed of Niet Te Bed* was een perfekt huwelijk van ontspanning en informatie, getuigde steeds van goede (muzikale) smaak, was nooit platvloers, wist steeds te boeien, niet in het minst omdat de presentator niet meer dan nodig aan het woord was.

Dat soms meer dan een miljoen mensen aan de radio hingen, bewijst dat goede radio vooral een eigen radio moet zijn. Dat „eigenheid" niet per se bekrompenheid wil zeggen, bewijst de grote buitenlandse belangstelling uit Nederland en Duitsland. Bovendien was *Te Bed of Niet Te Bed* een klankbord voor de vele Vlamingen overal in de wereld. Nooit werd een Vlaams radioprogramma zo gretig in de vreemde beluisterd.

ABONNEMENTEN-SLAG 1990-91

Arrondissement	Nieuwe	% t.o.v. streefdoel
1. Sint-Niklaas	7	8,6
2. Tongeren-Maaseik	7	6,8
3. Aalst	10	6,5
4. Leuven	9	5,7
5. Ieper	2	4,7
6. Halle-Vilvoorde	9	4,4
7. Brussel	2	3,8
8. Kortrijk	3	3,5
9. Gent-Eeklo	6	3
10. Mechelen	3	2,8
11. Roeselare-Tielt	2	2,6
12. Brugge	2	2,4
13. Antwerpen	6	2,3
14. Oostende-Veurne-Diksmuide	2	2
15. Dendermonde	1	1,4
16. Turnhout	1	1,1
17. Hasselt	1	1
18. Oudenaarde	0	0,
Totaal	**73**	**3,7**

EUROPA BEGINT HIER
63ste IJZERBEDEVAART
26 augustus 1990
11 uur
VVK
johan mahieu

BLOEMEN ROUWKRANSEN
BRUIDSTUILEN
ZAALVERSIERING

PETRA P.V.B.A.

HEIHOEFSEWEG 1
2520 EDEGEM
Tel.: 03/457.23.89

MET „MUZIEKBUS" NAAR FRANS-VLAANDEREN

VAN UYLENSPIEGEL TOT UILENSPIEGEL!

Deze plaatselijke radiozenders in Herent (Leuven) en in Kassel (Frans-Vlaanderen) groeiden sinds een tiental jaren klandestien met veel idealisme uit tot twee degelijke plaatselijke radio's. Zij bezoeken mekaar op zondag 29 juli!

VOOR DE VLAEMSCHE RADIO IN 'N WESTHOEK

Op 1 januari 1978 startte o.l.v. de Steenvoordenaar Pascal Vanbremeersch deze „vrije zender". (Een verkeerde vertaling van het Engelse „free radio" = een radio waarvoor je geen belasting moet betalen). Vijf keer (tot 19 mei 1981 = de procesdatum!) werd hij door de Franse sureté in beslag genomen! Nu zendt hij wettelijk vanuit de „hoofdstad" van de Westhoek: Kassel. 176 meter hoog ligt dit terrasstadje boven de Vlaamse vlakte, ideaal voor het koppige volhouden van dit Vlaamse radiowerk in de Franse staat.

DE BRABANTSE UILENSPIEGEL

Op 1 april 1981 ging in Herent (Leuven) vanuit „ons huis" deze dorpszender de ether in. Dikwijls verontrust... maar nooit opgepakt, groeide hij zelfstandig uit tot een erkende, goede dorpsradio. Een 60-tal jongeren, gekoördineerd door Paul Schepens en Lieve Devijver, zenden elke dag, van 7u. tot 22u. (zaterdag en zondag tot 24u.!). Een pracht van plaatselijk radiowerk dat 3 dorpen „bedient"!

„ZAKDOEK"

Reist al spelend vanuit Vilvoorde met de andere Brabanders mee naar Kassel. Zij geven volksmuziek meer armslag door moderne en humoristische „injekties". Wie kent ze niet?

PRAKTIKA

— Vertrek: Herent-Kerk (Centrum) 8u. Vilvoorde-Centrum (O.L.V.-Kerk) 8u.45.

— Aankomst: Vlaamse School — Huize Robrecht van Kassel Komen: 10u.45. Bezoek tot 11u.30.

— Vertrek, gegidst door Frank Allacker, Mark Meersseman, Rik Sohier, doorheen de Zuidvlaamse bergen.

— Aankomst Blauwershof, Godewaersvelde 12u.30. Eetmaal + kennismaking Kris Mercier. Vertrek 14u.

Frans-Vlaanderen, ook onze thuis met belforten, beiaarden en onze gezamenlijke leeuw! **(foto VUM)**

— Aankomst te Kassel om 14u.30. Bezoek aan de radio, vraaggesprek, eerste optreden „Zakdoek" tot ong. 16u.30.

— Aankomst te Ieper om 17u.45. Tweede optreden „Zakdoek" tot 18u.30.

— Vertrek naar Brabant.

Inschrijven: Voor Herent en Omgeving: Willy en Lieve Kuijpers-Devijver, Swertmolenstraat 23, 3020 Herent (016/22.96.42) en Mia De Prins: Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (02/219.49.30).

Zakdoek zorgt voor de gezelligheid

WIJ, VLAAMS-NATIONAAL EEN LEZERSKRING...!

Ons blad leeft! De nieuwe vormgeving was een schot in de roos. Dan volgden de regionale nummers (Limburg, Antwerpen, Vlaams-Brabant, Leuven). Ze kenden een groot sukses. Opnieuw een initiatiefje: via ons blad aan een prettig spektakel ,aan een vormend iets enz... deel nemen, dat kan!

We starten met onze steun aan een volks-„muziekbus" op zondag 29 juli. De gedachte groeide bij de Herentse plaatselijke *Radio Uilenspiegel*. Die entoesiaste ploeg nam kontakt op met de muziekgroep *Zakdoek*. Die wilden meetrekken naar Frans-Vlaanderen om er in Kassel met de andere *Radio Uylenspiegel* te verbroederen.

Voor 550 fr. kan je mee, indien je snel inschrijft! Daardoor geniet je een hele dag 't heerlijke nog onaangetaste landschap aan beide zijden van de schreve tussen Komen en Kassel. *Zakdoek* treedt zowel in Kassel als in Ieper op. Midden in de vakantie, voor en klad toeristen is het sukses verzekerd; Je bezoekt met hen de Vlaamse School in Komen. Dan trek je met een gids doorheen de Zuidvlaamse bergen. En ondertussen geniet je van een landelijk eetmaal in „'t Blauwershof" in Godewaersvelde, waar de Frans-Vlaamse beweging haar vergaderingen houdt.

Met bijgevoegde WIJ-bon krijg je 250 fr. korting. Voor de luttele som van 300 fr. kan je dan mee! Dit is een WIJ-dienst voor zijn leeskring. Wij bevorderen goed kultureel werk in Vlaanderen! En bovendien krijg je er nog een WIJ-promotietas bij met een unieke kaart van de Westhoek!

Vandaag inschrijven, want het aantal plaatsen is beperkt.

EKSKLUSIEF AANBOD!

MET WIJ NAAR FRANS-VLAANDEREN (deze bon geeft 250 fr. korting)

IK (naam): .....

WONENDE TE: .....

TEL.: .....

wil op 29 juli mee naar Frans-Vlaanderen.

(Stuur deze bon onmiddellijk op naar Mia De Prins, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. Wij nemen zo spoedig mogelijk kontakt met U op.)

ANTWERPEN

JULI

6 MORTSEL: Gemeentelijke Guldensporenviering om 20u.30 in Mark Liebrechcentrum. Toespraak: prof. H. Van Goethem, optreden Rik Gorissen en groep. Vooraf 20u. eucharistie in H. Kruiskerk met DF-koor Die Cierlycke.

7 LAAKDAL: Milieu-fietstocht VU-Laakdal (ong. 38 km). Vertrek 13u.30 Marktplein Groot-Vorst.

7 RANST: 11 juli-viering in Gemeenteschool Broechem. Aanvang 20u. Optreden Harbalifora. Gastspreker: Willy Kuijpers. Org.: Gemeentebestuur.

7 MERKSEM: 11 juli-viering. Om 19u. eredienst in parochiekerk van St.-Bartholomeus. Daarna gezellig samenzijn en om 21u. toespraak door Antoine Denert. Org.: VU-Merksem.

8 KONINGSHOOIKT: Fietszoektocht in kader van Guldensporenviering. Inschrijven en vertrek tussen 13 en 14u. in Parchiecentrum Koningshof. Org.: VU-Hooikt.

8 EDEGEM: 11 juli Grill. Lokaal en tuin Gemeenschapscentrum Drie Eiken, Drie Eikenstraat 126. Vooraf inschrijven noodzakelijk bij Julia Engelen (457.11.51 of 457.17.95) voor 3 juli. Org.: VNSE.

10 RIJMENAM: Guldensporenviering in de Krankhoeve te Bonheiden om 20u. Gastspreker Walter Luyten. Org.: Davidsfonds.

10 WOMMELGEM: Guldensporenzangfeest op Kerkplaats te Wommelgem om 20u.30. Gastspreker: Lionel Vandenberghe. Org.: KK Jan Puimège.

11 KAPELLEN: 11 juli-viering in de Gemeentelijke zaal Concordia. Om 20u. Met als gastspreker: Huguette De Bleecker-Ingelaere. Org.: Gemeentebestuur.

11 BOECHOUT: Guldensporenfeest in J.-F. Willemsschool om 20u. Met samenzang en feestreden (R. Celis). Optreden van Peper en Zout, jazzband. Gratis inkom. Org.: gemeentebestuur.

21 ANTWERPEN: 21 juli-rommelmarkt. Vanaf 11u. op de 1ste verdieping aan de Steenhouwersvest 14 te Antwerpen (vlakbij Hoogstraat). Om 15u. start stuntverkoop. Om 17u. onverbiddellijk deuren dicht. Org.: VU-Antwerpen-stad.

21 MERKSEM: Grote VU-barbecue op het domein van de parochielokalen Mater Dei, Kwade Veldstraat te Merksem. Aanvang 15u. Met volkspelen, barbecue en zangstonde. Inschrijven voor 15 juli bij VU-Merksem of in lokaal Vlanac.

21 HOMBEEK: Zomertuinfeest vanaf 18u. op de voetbalterreinen „De Schrale Hammen", Hombekerkouter. Inschrijven tot 19 juli. Org.: Vzw Uylenspiegel-VU-Hombeek-Leest-Heffen.

ADVERTENTIE

Kostuums naar maat.

HERENKLEDING

Vermees

Steenhouwersvest, 52

ANTWERPEN

FAMILIEDAG VU-KEMPEN

Deze grootse VU-familiedag voor jong en oud uit het hele arrondissement vangt aan om 14u. op zaterdag 1 september, Boskantien „Wijngaard" te Herentals.

Programma:

— stadswandeling o.l.v. stadsarchivaris Jan Goris.

— natuurwandeling Snepkesvijver o.l.v. konservator Martinus Esch.

— animatie voor de kinderen van 14 tot 17u.

— volksspelen, kompetitie per ploeg (5 pers.) ter plaatse in te schrijven.

— voetbaltornooi met ploegen Kempenland-Herentals, vlaamse Vrienden-Geel, VU-Herenthout, VU-Laakdal. Geïnteresseerde ploegen kunnen nog steeds kontakt opnemen met F. Teuwkens. 014/58.89.69.

— een natje en een droogje!

GESLAAGD TUINFEEST TE BONHEIDEN

Het voor de 9de maal ingerichte Vlaams nationaal tuinfeest van het arr. Mechelen op zaterdag 16 juni j.l. te Bonheiden kende weerom groot sukses. In de tent op het domein „De Krankhoeve", werkelijk de plaats bij uitstek voor een organisatie als deze, was het reeds van in de vroege zaterdagnamiddag een drukte van belang. De initiatiefnemers hadden ditmaal de weermakers met zich mee en onder een werkelijk schitterend zomerzonnetje scheen iedereen de weg naar de reuze-barbecue te hebben gevonden. Ook de kinderanimatie, dtimaal nieuw op de affiche en opgevat als een „spel zonder grenzen" lokte heel wat belangstelling. Beslist voor herhaling vatbaar dus! Voeg daarbij nog de meer dan behoorlijke reuze-tombola en we kunnen weerop spreken van een geslaagd tuinfeest '90. **(f.j.)**

LAAKDAL-MILIEU-ROUTE INGEFIETST

De Volksunie van Laakdal zet zich reeds jaren in voor het milieu. Rob Geeraerts bracht als eerste de problematiek van de Laak in de publieke belangstelling.

In de gemeenteraad is heel de VU-fraktie steeds in de weer om onze gemeente zo schoon mogelijk te houden. Daarom zijn de gemeenteraadsleden steeds in het getouw om elke vervuiling of milieuverwoesting aan te klagen en te voorkomen.

Om de verschillende knelpunten in Laakdal aanschouwelijk voor te stellen ontwierp Patrik Vankrunkelsven een *milieu-route*. Een parkoers van ongeveer 40 km brengt u langs tientallen plaatsen waar ons Laakdals leefmilieu er erg aan toe is. We laten niet alleen de minder fraaie zaken zien. Deze fietsroute komt ook langs zeer mooie Laakdalse plekjes natuurschoon.

Deze route wordt beschreven in een kleine brochure die u kunt bekomen op het sekretariaat van senator Rob Geeraerts, Meidoornstraat 4, tel. 013/66.13.84.

Deze route wordt officieel *ingefietst* op zaterdag 7 juli om 13u.30. Vertrek op de Markt te Groot-Vorst. We denken daar 3 uurtjes later terug te zijn.

De Vlaamsnationale feestdag 11 juli nadert. Wij doen een oproep om op deze dag te vlaggen met de Vlaamse Leeuw.

Om deze feestdag aan te kondigen kan ook de affiche „Vlaanderen bestaat" aan het raam gehangen worden.

De affiches zijn verkrijgbaar op de arrondissementele sekretariaten. Wie daar niet terecht kan, wordt geholpen op het VU-sekretariaat, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel, tel. 02/219.49.30

OOST-VLAANDEREN

JULI

6 WICHELEN: Belotting in VU-lokaal „De Moriaan". 4000 fr. gratis + inleg 50 fr.

6 LEBBEKE: 3de luik Guldensporenkaarting Zaal Edelweis, 4000 fr. vooruit + inleg + trofee. Inleg 50 fr. per deelname. Inschrijven vanaf 19u., aanvang 20u.

7 GENT: Vlaams-Nationale 11 juli-viering in zaal NTG, Tolhuislaan 77 te Gent. M.m.v. De Kornet, Astarte en Hammondorgel Bartholomeus. Presentatie: Nolle Versyp. Gastspreker: Koen Baert. Om 20u. Org.: VU en Dr. Goossenaertskring Gewest Gent.

7 HAMME: 11 juli-viering in zaal Sportwereld, Stationsstraat 45. Om 20u. Spreker: Walter Peeters. Animatie: Peper en Zout. Inkom 120 fr. Org.: VU Kerngroep Kultuur en Milieu.

8 ZOTTEGEM: 11 juli-Barbecue Vlaamse Vriendenkring Zottegem. Van 11u.30 tot 17u. in de Bevegemse Vijvers. Volw. 300 fr., kinderen -12j. 150 fr.

8 OUDENAARDE: Barbecue vanaf 12u. Volw. 350 fr., kind -12j. 150 fr. Iedereen kan deelnemen aan kwis Vlaamse Beweging met prachtige prijzen. Met in de jury historikus Walter Luyten uit Berlaar. Org.: VU-Oudenaarde;

8 WICHELEN: De VU-afdeling biedt ouderlingen van het OCMW een 11 juli-taart aan.

8 MERELBEKE: Feest van de Vlaamse Gemeenschap. Van 10u.30 tot 13u. in Domein Wisselbeke, Hundelgemsesteenweg te Merelbeke-Centrum. Muzikale animatie door Koep Mezon. Gastspreker: Herman Lauwers over „Wat jongeren van Vlaanderen verwachten". Org.: VU-Merelbeke.

8 WAASMUNSTER: Guldensporenzoektocht met de wagen of de fiets. Start ts. 13u.30 en 15u. aan de Gemeentelijke Lagere School-Centrum (Kerkstraat). Aankomst ten laatste om 17u.30. Deelneming: 100 fr. Vanaf 17u. gezellig samenzijn en prijsuitreiking. Org.: A. Verbruggenkring Waasmunster.

8 LEBBEKE: Fietsenzoektocht over afstand van 15km. Deelname 100 fr. Vertrek + inschrijving ts. 12u.30 en 14u.30 café Edelweis, P. De Buckstraat (kerk Lebbeke). Uitslag en prijsuitreiking vanaf 19u.30 in inschrijvingslokaal. Org.: VU-Lebbeke.

8 AALTER: 11 juli-barbecue bij J. Vereecke, Bellemstraat 34. Van 12 tot 14u.30 en van 16u.30 tot 20u. Volw.: 250 fr., kind.-12j. 150 fr. Mogelijkheid WK-finale voetbal te volgen op groot scherm.

11 BELZELE: FVV-Belzele maakt een dagje Gent. Vertrek met eigen vervoer om 9u.30. Om 10u.15 met Huguette De Bleecker een bezoek aan stadhuis met 11 juli-toespraak en receptie. Om 12u.20 gezamenlijk middagmaal. Namiddag: wandeling door het oude Gent.

11 SINT-MARTENS-LATEM: 11 juli-viering om 11u.30 op Dorp, Latem (achter Gemeentehuis). Harbalorifa... een cocktail van poëzie, proza en muziek. Met Oswald Maes en Paul Kindt. Gratis aperitief. Org.: DF en WF-Sint-Martens-Latem.

20 EEKLO: VU-braadfeest in het Sparrenhof, Brugsesteenweg, om 19u.30. Aan familiale prijs, prachtig kader, muziek, romantische verlichting tombola. Inschrijven: 77.12.47 of 77.49.18 voor 15 juli.

ZOEKERTJE

— **BUS** — Welke vereniging, uit Gent of omgeving, legt een bus in naar de 11 juli-viering op de Grote Markt te Brussel? Antwoord aan Swinnen-Bruggemans, Elfjulistraat 63 te 9000 Gent (091/22.08.46).

OUDENAARDSE BLOEDBEEK IS STINKBEEK

Op 11 juli 1708 waren de velden gelegen ten westen van Oudenaarde het strijdperk voor de slag tussen de Frans-Spaanse troepen onder leiding van maarschalk De Villeroy en de geallieerden (Engelsen, Hollanders en Portugezen) onder leiding van John Churchill, hertog van Marlborough. De wonden van de gekwetsten die in deze slag vielen, werden uitgewassen met het water van een beekje dat langs het slagveld liep. Het water van dit beekje — de Marollebeek — was vlug rood van het vele bloed. Spontaan noemden de mensen dit beekje voortaan de Bloedbeek.

Nu is het water van dat beekje ook nog rood (soms bruin, groen of blauw). Dit komt niet meer van het bloed maar van chemische verontreiniging veroorzaakt door verderop gelegen bedrijven.

Enkele van deze bedrijven storen zich niet aan het milieu en lozen er maar op los. Er is er zelfs een dat reeds twee jaar werkt zonder lozingsvergunning! Dit alles kan in Oudenaard. Aluminium, zink, titaan gekombineerd met solventen en nog wat onverzadigde koolwaterstoffen treft men bij analize van dit beekwater (?) aan. Bovendien komt er dan nog wat organisch afval bij met als resultaat: een stinkende brij.

Tientallen klachten van de omwonenden worden genegeerd en als het eens tot een veroordeling komt, dan wordt het kleinste bedrijf veroordeeld. Een bedrijf dat in Nederland geweigerd werd omwille van zijn „invloed" voor het milieu, werd in Oudenaarde met open armen ontvangen en is niet enkel de oorzaak van de vervuiling van de Bloedbeek, maar zorgt tevens op geregelde tijdstippen voor serieuze lawaaihinder.

VU-Oudenaarde klaagt deze milieuverloedering aan, VNOS wil op 24 juli a.s. een flits wijdeen aan dit onwelriekend schandaal!

J. Van der Haeghen

VLAGGEN IN HET WAASLAND

De werkgroep Leeuwenvlaggenaktie van St.-Gillis-Waas doet een oproep om op 11 juli niet alleen met woorden, maar ook met daden deze aktie te ondersteunen, en te vlaggen met de Vlaamse Leeuw. Indien U nog niet over een vlag beschikt kunt u zich richten tot hieronder vermelde adressen.

Romain De Grave, Eeckbergstraat 20, St.-Gillis-Waas (03/770.70.62)

Albert Maes, Kapelstraat 34, De Klinge (770.63.80)

Herman Van Mieghem, Nieuwkerkenstraat 2a, St.-Gillis-Waas (03.770.779.17)

Robert Hoelebrandt, Wijnstraat 46, St.-Pauwels (03/776.89.30)

VLAAMSE VRIENDEKRING — DEINZE

Kaarten voor IJzerbedevaart: 4 voor 500 fr. i.p.v. 600 fr.

Mark De Vulder 091/86.72.84 of 051/50.02.86

Kaarten te bestellen tot 11 juli. De kaarten worden doorgestuurd na ontvangst van betaling.

VLAAMS-NATIONALE 11 JULI-VIERING TE GENT

Op zaterdag 7 juli 1990 om 20 uur gaat in zaal NTG, Tolhuislaan 77 te Gent de 11 juli-viering door.

Er is medewerking van showgroep De Kornet uit Kortrijk, Koperkwartet Astarte uit Aalst, Hammondorgel Bartholomeus. De presentatie gebeurt door Nolle Versyp. Koen Baert, sekretaris van het IJzerbedevaartkomitee houdt de gelegenheidstoespraak.

Aangezien de 11 juli-herdenking van de stad Gent in het Gravensteen dit jaar niet plaats vindt, worden alle Vlaams-nationalisten van het arrondissement Gent-Eeklo dringend opgeroepen de herdenking in de zaal van het NTG bij te wonen.

In tegenstelling met vroegere berichten gaat de herdenking niet door in de VTB-zaal, Paddenhoek te Gent.

De organisatie ligt in handen van de Volksunie en de Dr. Goossenaertskring van het Gewest Gent.

VU OP GENTSE FEESTEN

Van zaterdag 14 juli tot en met maandag 23 juli 1990 gaan opnieuw de Gentse Feesten door. Zoals u reeds weet heeft de Volksunie van Gent-Eeklo een terras ter hoogte van haar sekretariaat, Bennesteeg te Gent. Gelieve dit reeds in het agendaboekje te noteren!

WEST-VLAANDEREN

JULI

6 KORTEMARK: 11 juli-viering om 20u. in zaal De Kring te Zarren. Optreden van het Renaat Veremanskoor. Org.: DF-Zarren.

6 KOEKELARE: 11 juli-viering op het Concertplein te Koekelare om 19u. Feestmuziek met Koekelaarse Jorko en Chiro van Staden. Barbecue (250 fr., kind. 150 fr.). Om 20u. viering onder regie van D. Verhegen. Kaarten bij P. Anseeuw, Ichtegemstraat 23, Koekelare (051/58.91.65).

7 IZEGEM: 11 juli-viering 1990. 16u.30 eucharistieviering in de Paterskerk door e.h. Bondueau uit Fr. Vlaanderen (met St.Franciscuskoor). 17u.30 optocht o.l.v. drumband-padvinders. 18u. feestavond in tuinzaal 't Pandje, met barbecue en feestrede door Wilfried Vandaele. Volkse avond met O d'Javel. Org.: Sted. Kult. Raad.

8 BLANKENBERGE: 5de Guldensporenfeest. Om 9u.30 Guldensporenmis in St.Antoniuskerk met zangkoor van St.Lutgard-Brugge. Om 17u. Bloemenhulde aan Hendrik Conscience, Grote Markt. 17u.30 Viering in lokaal Vakantie Patronaat, einde Franchommelaan (haven). 1/2 kip/spit: 120 fr. Org.: VKKB.

10 KORTRIJK: Guldensporenfeest. Achtste Nationaal Guldensporenzangfeest om 20u. met dansteater Aglaja, Ghislain Gouwy, Pieter Vis en Joris Deconinck. Kaarten via Bertennest (056/21.69.07) iedere werkdag vanaf 13u.30.

11 IZEGEM: 11 juli-viering 1990. 18u. Ontvangst en receptie in het Stadhuis. Org.: Sted. Kulturele Raad en Stadsbestuur.

11 BRUGGE: Vlaams Nationale Feestdag. Afspraak in Vlaams Ontmoetingscentrum De Gulden Spoor, 't Zand 22. Gepaste muziek, leuke babbel en voorstelling video-opnamen opening Gulden Spoor.

13 IZEGEM: Vlaams Huis, vanaf 20u. vijfde kaarting. Ook op 25/7 vanaf 10u. Org.: Kaartersklub De Vlaamse Vrienden.

15 DEERLIJK: Vlaams Braadfeest. Volw. 300 fr., kinderen 200 fr. Org.: VU-Deerlijk.

TE KORTRIJK WAAR HET GEBEURDE...

De 11 juli-herdenking te Kortrijk (waar het gebeurde...) is altijd iets biezonders, ook dit jaar.

Op dinsdag 10 juli heeft in het Kultuurcentrum het 8ste Guldensporen-Zangfeest plaats. Hier het programma:

18u.30: Nationale Optocht van het Schouwburgplein naar het Groeningemonument.

20u.: zangfeest in de Stadsschouwburg in het teken van „rijk arm Vlaanderen".

Met bas-bariton Peter Vis (Utrecht) en dichtervoordrachtkunstenaar Ghislain Gouwy (Boeschepe), kunstgroep Aglaja (Brugge). De zangbegeleiding is in handen van Het Westvlaams akkordeonorkest.

Toegangskaarten tegen 200 fr. (voorverkoop 160 fr.) — 120 fr. studentenkaart of + 3 pas — kinderen tot 12 jaar, jeugdbewegingen, zang) of volkskunstgroepen. Telefonisch via Bertennest 056/21.69.07 of VTB-VAB 056/22.35.15.

Sekretariaat Guldensporen-Zangfeest, Sint-Jorisstraat 31, 8500 Kortrijk (bij Station). Open iedere werkdag van 13u.30 tot 17u.30, tel. 056/21.69.07

Steunbijdragen Bescherm- en Erekomitee, rek. nr. 460-0376841-36 van Guldensporen-Zangfeest.

GUIDO GEZELLE

VU-Kortrijk roept alle leden en simpatisanten op om deel te nemen aan de nationale optocht. Daarna, rond 19u.30, nodigt het bestuur vriendelijk uit tot een gezellige babbel met aangepaste muziek in de bovenzaal van 't Voske.

Ook op 11 juli voor de onthulling van het borstbeeld van Guido Gezelle aan de O.-L.-Vrouwekerk om 11 uur (na de mis van 10u. in dezelfde kerk).

BOEZEROENEN ZOEKEN GASTGEZINNEN

De volksdansgroep de Boezeroenen van Kuringen organizeren op 11 en 12 augustus e.k. een internationaal folklorefestival met deelnemers uit Finland, Bulgarije, Frankrijk, Italië en Vlaanderen. Een dergelijk groots opgezette gebeurtenis brengt organisatorisch wel heel wat met zich mee. Daarom zoeken de Boezeroenen gastgezinnen om jongeren en echtparen uit Finland en Bulgarije te huisvesten in de periode van 10 tot 16 augustus. De gastgezinnen zorgen ervoor dat de gasten tijdens de werkdagen opgevangen worden. Geïnteresseerden, zelfs uit de verre omgeving van Hasselt kunnen kontakt opnemen met Jos Gerrits, Schansstraat 30 te Kuringen 011/25.34.98 of G. Gaens 011/31.47.85 en M. Bonné 011/25.59.27. **(hjo)**

ZOEKERJTES

— **WERK** — Kidnerverzorgstrer (vr.), geboren 1972, beroepssek. onderwijs; onderverdeling: kinderverzorging. Zoekt werk in de omgeving van Brussel. Kontakt: kamerlid E. Van Vaerenbergh, tel 02/519.86.94 (7u.30-12u.). Ref.: 900795.

— **WERK** — Arbeider (m.), geboren 1969, opleiding: schrijnwerkerij. Zoekt werk in de omgeving van Aalst of Brussel. Kontakt: kamerlid E. Van Vaerenbergh, tel. 02/519.86.94 (7u.30-12u.). Ref.: 900357.

— **WERK** — Bediende (m.), geboren 1970, opleiding Lager sek. onderwijs. Talenkennis: Ned., Frans, noties Engels. Zoekt part-time werk in de omgeving van Vlaams-Brabant. Kontakt kamerlid E. Van Vaerenbergh, tel. 02/519.86.94 (7u.30-12u.). Ref.: 8909136.

— **WERK** — Bediende (vr.), geboren 1969, Ned. origine; opleidingsniveau: middelbaar onderwijs + 2 jaar detailhandel, typen; zoekt deeltijds werk als onthaaljuffrouw (voorkeur dinsdag, woensdag en donderdagvoormiddag) in Brussel of ten westen van Brussel. Kontakt kamerlid E. Van Vaerenbergh, tel. 02/519.86.94 (7u.30-12u.). Ref.: 9010.

— **WERKAANBIEDING** — De Wereldbank-Washington heeft vakante betrekkingen voor: Railway Engineers — Africa Technical Department; Port Engineers — Africa Technical Department en Water and Sanitary Advisers. Verdere inl.K Kab. Min. A. Geens, vragen naar Dirk Demeurie 02/210.19.12 of Veerle Wijfels 02/210.1913.

LIMBURG

JULI

6 HERDEREN-RIEMST: Guldensporenviering om 20u. in Hove Malpertuus. Gastspreker Walter Luyten. Animatie Luk Voncken. Org. VU en Nieuw Riemst.

7 EIGENBILZEN: 11 juli-koncert in de gemeentezaal Hartenberg, door de K. Harmonie Recht door Zee o.l.v. Mauritce Simeon. Ook Drumband o.l.v. Jef Liekt. Openingswoord: Theo Bessemans. Feestrede: E.P. Meers. Ook minister Sauwens wordt verwacht.

7 HERK-DE-STAD: Geldensporenviering met kulturele avond in het Amandinakollege om 20u. „Het beste van de Fé" door Jan Verschaeren. Org.: Vlaamse Kring en DF-Herk-de-Stad.

8 HERK-DE-STAD: Eucharistieviering t.g.v. Guldensporenviering, om 10u. in de dekenale kerk St.-Martinus.

8 NEEROETEREN: 11 juli-viering, in het vakantiedorp BGJG Bergerven-Neeroeteren. „Europa begint hier". Vanaf 17u. Met volkse muziek, 11 julitoespraken, volkskusntgroepen. Org.: 11 juli-komitee i.s.m. stad Maaseik.

9 OVERPELT: Met VU-Overpelt naar Straatsburg van 9 tot en met 11 juli. Geïnteresseerden bellen ner. 011/64.43.14 (Linda Vissers), iedere avond na 20u.

11 BREE: 11 juli-viering.

VVT-HERK-DE-STAD IN STIJGENDE LIJN

Herk-de-Stad — Vorming en Vrije Tijd (VVT) is al van bij het begin een schot in de roos. De nood aan vormingsaktiviteiten in de vrije tijd was wel degelijk aanwezig in Herk-de-Stad toen Laurens Appeltans drie jaar geleden het initiatief opstartte.

Het werkjaar 1989-90 sloot af met zo maar liefst 1022 uren vorming, verdeeld over drie subgroepen, m.n. taalkursussen 717 uren, kreativiteit 150 uren, en Alternatief-in met 99 uren.

Alternatief-in organiseert kursussen voor mensen die geïnteresseerd zijn in een gezonde natuurlijke leefwijze. De kursussen van Alternatief-in leert hoe we ons prima voelen in ons eigen vel in in onze leefomgeving. De afdeling kreativiteit houdt de aktiviteiten in van Ateliers Overdag, waar de deelnemers zich wekelijks komen bekwamen in tekenen en schilderen en kantklossen. De afdeling Taal richt kursussen in voor Frans op 4 niveau's, Engels op 2 niveau's en Spaans op 2 niveau's. Leeftijd speelt geen rol. In de taallessen zitten kursisten van 20 jaar oud naast kursisten van 70 jaar jong. Voor het volgende werkjaar zijn reeds heel wat aktiviteiten gepland, nl. voor de Taalkursussen Frans 4, Engels 3 en Spaans 2 niveau's en een dagkursus Frans, voor Kreativiteit Kantklossen 2de jaar: Stropkant en Russische kant-Cluny. De lessenreeksen van Alternatief-in starten 10 september met „Esoterische Verkenning, een veertiendaagse kursus". Inschrijven kan in het Ursula-instituut, maandag en dinsdag 10 en 11 september tussen 19 en 22u. Voor telefonische informatie kan men terecht op tel. 013/55.21.65 vanaf 16 augustus elke donderdag tussen 18 en 20u. of zaterdag tussen 10 en 12u. **(hjo)**

PROVINCIALE GULDENSPORENVIERING TE HEUSDEN- ZOLDER

Op zondag 8 juli gaat in Domein Bovy te Heusden-Zolder de provinciale Guldensporenviering door.

Hier het feestprogramma:

10u.30: Eucharistieviering in open lucht. Voorganger: e.p. adriaan Arnouts. De viering wordt opgeluisterd door Het Noordlimburgs Mannenkoor met de Missa Recitata van Herman Roelstraeten.

11u.30: Aperitiefkoncert verzorgd door het Noordlimburgs Mannenkoor o.l.v. Herman Baeten. Op het programma typisch mannenkoorliteratuur van Dvoràk, Schubert, B.Buckinx en liederen uit bekende musicals.

13u.: Middagmaal op het domein: een gevarieerd maaltijdaanbod verzorgd door de vier plaatselijke eetgelegenheden.

15u.: Guldensporenviering. Gastspreker: Lionel Vandenberghe, nationaal voorzitter van het IJzerbedevaartkomitee. Gastoptredens van Willem Vermandere en groep, Big Band Demer & Laak o.l.v. Bert Minten en de Zangkoren Exsultate, Cantate, Sint-Cecila en Meylandtkoor o.l.v. A. Hendrickx en J. Put.

18u.: Avondserenade door de Grote Harmonie Demer en Laak o.l.v. Bert Minten.

„VOEREN NOG DICHTER BIJ LIMBURG"

Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, Johan Sauwens stelt vandaag 6 juli het wegenkompleks op de E25 autosnelweg Luik-Maastricht, ter hoogte van Moelingen-Voeren en de N602, voor het verkeer open.

De plechtigheid gaat door om 11 uur op de brug over de E25 te Moelingen.

Toespraken door gemeenteraadslid Jean Duyssens, schepen Huub Broers en door minister Johan Sauwens.

Daarna optreden van de Harmonie van Openbare Werken en receptie in zaal San Martino, Berg 17, 3790 St.-Martens-Voeren.

Door deze nieuwe weg komt Voeren nog wat dichter bij Vlaanderen!

ZOEKERTJES

— VRAAGT DRINGEND WERK — Sekretaresse (vr.) 1936. Talen: Ned., Fr. en Eng. Noties Duits. Kennis van steno-dactylo en tekstverwerking. Zoekt werk in omgeving van Brussel. Kontakteer kamerlid E. Van Vaerenbergh (02/519.86.94 — 7u.30-12u.). Ref: 89165.

— WERK — 20-jarige jongeman met A1 diploma, bedrijfsadministratie, zoekt een betrekking in het Brusselse of Halle-Vilvoorde. Voor inl. zich wenden tot senator dr. J. Valkeniers, tel. 02/569.16.04

Een advertentie in WIJ RENDEERT.
02/380.04.78
(Karel Severs)

NATIONALISME? EEN MOMENTJE...

De VUJO-publikatie over nationalisme is eindelijk gedrukt en gebonden. Deze VUJO-brochure, van de hand van Pascal van Looy, tracht een overzicht te geven van het nationalismefenomeen en van alles wat erbij hoort. Kostprijs? 100 fr.

In een vijftiental hoofdstukjes schetst Pascal de betekenis, de geschiedenis, de verschijningsvormen van het nationalisme, en dat zowel bij ons als in het buitenland. Deze vlot leesbare tekst wordt opgefrist door enkele luchtige tussenstukjes en tekeningen. Zo kan je leren dat er 2900 talen in de wereld gesproken worden, en dat het Nederlands in de top 25 van de meest gesproken talen zit. Na het lezen van de brochure weet je dat het Cornish nog door maar 100 mensen wordt gesproken. Tevens krijg je een overzicht van de verschillende soorten nationalisme.

JA, ik wil ..... (aantal) eksempla(a)r(en) van de brochure: „Nationalisme? Een momentje...".

○ Ik schrijf daarom 100 fr. x ..... (aantal) over op rekeningnummer 435-0256851-75 van de Volksuniejongeren, met vermelding: „Brochure nationalisme".

○ Ik sluit ..... (aantal) keer een briefje van 100 fr. in een briefomslag gericht aan de Volksuniejongeren, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.

NAAM + VOORNAAM: .....

STRAAT + HUISNUMMER: .....

POSTNUMMER + GEMEENTE: .....

BRABANT

JULI

6 HERNE: Oprichting van de Vlaamse Kring „De Kartuis". Samenkomst om 20u.30 in de Egelantier, Centrum te Herne. Ook voor geïnteresseerden uit Herfelingen, St.-Pieters-Kapellen, Galmaarden, Tollembeek, Bever en Vollezele.

6 LIEDEKERKE: 11 juli-viering met minister Johan Sauwens, op het gemeentehuis van Liedekerke, om 20u. Org.: VU-Liedekerke.

7 LIEDEKERKE: Barbecuefeest in sportschuur Daatmet, vanaf 18u. Org.: Vlaamse Kring Pajottenland Liedekerke.

8 MACHELEN: Gemeentelijk Sporenfeest. Om 15u. op het De Cockplein te Diegem. Naast de plaatselijke verenigingen: fanfare Gevaertkring, De Garve en dansgroep Jasmijn. Optreden van Johan Verminnen. Gastspreker: min. Johan Sauwens.

11 AARSCHOT: Aarschot neemt deel aan 11 juli-viering te Brussel. Vertrek bus om 13u.30 aan de Kristus-Koning-kerk en om 13u.35 aan de Grote kerk. Prijs: ong. 100 fr. Inschrijven bij Paul Van Hoof (56.69.66) en Fik Meulenbergs (56.93.34). Org.: VU-Aarschot.

15 TIELT-WINGE: Jaarlijkse barbecue op terreinen van „Hageland", Boekhoutstraat O.L.V.-Tielt. Vanaf 17u. 250 fr. volw., kind. 150 fr. Inschrijven bij W. Vandewalle (016/50.16.14). Org.: Vlaamse Kring, Vlaamse Vrouwenkring, Socio-kulturele vereniging.

15 TIELT-WINGE: Vanaf 15/7 start de 7de jaarlijkse wandelzoektocht, tot 22 september (prijsuitreiking). Org.: Vlaamse Kring.

GULDENSPOREN-FEEST TE MACHELEN

Op zondag 8 juli a.s. om 15 uur stipt, op het De Cockplein in Diegem organiseert het gemeentebestuur van Machelen een groots Guldensporenfeest.

Naast de plaatselijke verenigingen: de Kon. Fanfare Gevaertkring, Volkskunstgroep De Garve en de dansgroep Jasmijn treedt *Johan Verminnen* op in koncert en als gelegenheidsspreker heeft gemeenschapsminister *Johan Sauwens* het woord.

Een programma om van te snoepen en waar eenieder zijn gading vindt. Wij verwachten dan ook allen voor wie Guldensporen het echte Vlaamse Nationale feest is.

KULTUURPAKT-KOMMISSIE GEEFT ESSENSE VU-FRAKTIE GELIJK

Namens de Volksuniefraktie in de Essense gemeenteraad, heeft raadslid Louis Fret op 6 februari 1989 klacht ingediend bij de Vaste Nationale Kultuurpaktkommissie te Brussel, i.v.m. de samenstelling van de gemeentelijke kultuurkommissie. Deze werd door de gemeenteraad van 23 jan. 1989 meerderheid tegen minderheid vastgelegd.

Vanuit de gemeenteraad zouden in deze kommissie 5 raadsleden worden afgevaardigd. Hiervan behoren er drie tot de CVP-meerheidsgroep en twee tot de frakties van de minderheid. Gezien de oppositie uit drie frakties bestaat (VU, SP en Agalev) zou één van deze frakties niet vertegenwoordigd zijn, wat indruist tegen de geest van het Kultuurpaktakkoord.

Dit akkoord legt de Overhedenop alle ideologische en filosofische strekkingen te betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het kultuurbeleid. De principes van het kultuurpaktakkoord waarborgen de bescherming van alle ideologische en filosofische strekkingen.

Dit principe werd in Essen door het CVP-schepenkollege met de voeten getreden. De Volksunie protesteerde tegen deze handelswijze met klem en diende klacht in om de zaak recht te trekken.

In haar Algemene Vergadering van 7 mei 1990 heeft de Vaste Nationale Kultuurpaktkommissie haar advies inzake deze klacht uitgebracht. De klacht werd zowel ontvankelijk als gegrond geacht. De beslissing van de gemeenteraad van Essen van 23 januari 1989 is in strijd bevonden met wet en dekreet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt.

De klacht is echter inmiddels zonder voorwerp geworden, gelet op het feit dat tijdens de gemeenteraadszitting van 28 februari 1989 de Volksunie werd toegelaten tot de bewuste kommissie, waarvan nu de SP is uitgesloten. In dit verband en naar analogie met de uitspraak van de Kultuurpaktkommissie, zal nu door de VU-fraktie voorstellen worden geformuleerd i.v.m. de samenstelling van de andere (9) gemeentelijke kommissies, die op dezelfde, onvolledige en onjuiste, manier werden samengesteld.

De Essense CVP heeft de mond vol van „openheid van bestuur" doch steeds worden bepaalde oppositie-frakties geweerd in de gemeentelijke kommissies. Hiertegen zal nu met kracht verder tegen worden geageerd.

Louis Fret

FEEST VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Na de Guldensporenviering (11 juli) op de Grote Markt te Brussel, is iedereen welkom **bij Guido in „De Viking"**(Arduinkaai, achter de KVS, in Brussel).

Brabants twee gezelligste muziekgroepjes **Koep Mezon** en **Zakdoek** halen voor u de instrumenten boven, en uiteraard wordt aan de tapkranen geen minuut rust gegund!

Tot woensdag!

ADVERTENTIE

Houtzagerij
DE ROOSE N.V.
Algemene hout- en platenhandel
Schaverij
AFD. NINOVE - 9400
Steenweg naar Aalst 496
Tel.: 053-66.83.86
AFD.: OKEGEM - 9471
Leopoldstraat 114
Tel.: 054-33.17.51
054-33.11.49

ADVERTENTIE

Diependaele
— **BINNENHUISINRICHTING**
— **SIERSCHOUWEN**
— **MEUBELEN — STOFFEN**
— **BEHANG**
Kazernestraat 39
9620 ZOTTEGEM
091/60.13.37

KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING
VAN DER CRUYS
Assesteenweg 240, TERNAT
Tel. 582.29.15
Toonzaal alle dagen open
van 9-19 u. Zondag gesloten.

WILLY MICHIELS
MAKELAAR IN VERZEKERINGEN
Torleylaan 51 • 1511 HUIZINGEN
tel. 02/360.20.40
Kantooruren: 9-12 - 15-18 (zaterdag: 10-12)
Waar Vlamingen méér dan thuis zijn

ENGERLANDS

Ik vraag me af of een Vlaams-Nederlands kultureel akkoord besproken in WIJ (22 juni j.l.) opweegt tegen de verengelsing van de universiteiten in Nederland door minister Ritzen.

Deze ,,heer'' heeft reeds 100 miljoen uitgetrokken voor de universiteit van Amsterdam om 25 % van de lessen te doceren in het Engels. In Wageningen is het al 75 % en daar zou de rektor 100 % Engels willen hebben. Wat een kruipdiermentaliteit!

Wat een volk, beter gezegd leiders, die hun eigen taal en kultuur ondermijnen voor een vreemde kultuur. In alle landen tracht men het vreemde juk af te werpen, doch in Holland biedt men zichzelf aan, om als Engelse kolonie te dienen.

Moest een minister van Onderwijs in Portugal, Spanje, Frankrijk, of waar ook, zulks voorstellen, dan wordt hij onmiddellijk en terecht van landverraad beschuldigd.

Het gevolg van die verengelsing is, dat boeken of kursussen over bepaalde onderwerpen niet meer in het Nederlands zullen verschijnen wat een hele verarming van onze taal betekent.

Soms vraag ik me af: is Nederland nog een normaal land? Moest die 100 miljoen van minister Ritzen gebruikt worden voor het kultureel akkoord, Algemeen Nederlands Kongres en andere stichtingen dan zouden we zeker een eind op de goede weg zijn.

Ik hoop dat de Volksunie eens een boze brief naar Ritzen schrijft om hem te wijzen op zijn laakbaar gedrag. Eveneens erger ik mij aan het misselijk gedrag t.o.v. onze taal in de reklamewereld, met als inzet pampers boy en pampers girl...

R. Delbol, Oostende

VU-JONGEREN

In WIJ (22 juni j.l.) staat op blz. 6 onder de foto over de Slag van Waterloo een uitleg die voor VUJO een pluim is en haar doel voor de toekomst aangeeft.

Sedert de VU ontstond hebben Vlaamse jongeren de vele schakeringen van onze jeugd getoond. Tafelspringers, meestal zeer talrijk in grote beloftevolle partijen, ontbraken evenmin bij ons. Die soort munt uit in het naar voor brengen van dromen.

In de jaren 60, voor de jongeren in 1968 alles gingen veranderen, begon men zelfs studieloon te eisen!

Na 1968 was Mao en zijn rode boekje ontdekt en werd de Vlaamse overtugiing bij velen in alle soorten ,,revoluties'', die nooit konden komen en ook nooit kwamen, verpakt. Telkens vielen er gezichten weg om ze later nergens terug te vinden, tenzij in andere bewegingen, waar tafelspringers dachten een kans te krijgen.

Dat maakte oprechte Vlaamse jongeren wel eens wanhopig en leidde vaak tot krasse uitspraken o.a. inzake separatisme.

Na honderden huisbezoeken en na het bekijken van de Mondiale ben ik overtuigd dat scheiding niet kan terwille van Brussel.

Wat de jongeren kunnen is: een parel maken van Vlaanderen waar zelfs Europa (EEG) niet zal buiten kunnen zoals het evenmin zal kunnen dat het grote Oost-en West-Europa de volkeren en bepaalde verstoten regio's zal kunnen blijven vergeten.

Wat op bladzijde 6 in WIJ van 22 juni over VUJO wordt geschreven is een programma voor minstens nog twee generaties.

Ik hoop ze nog vele jaren bij ons en voor de Regenboog aan het werk te zien als bewuste Vlamingen en bewuste Europeanen (zoals A. Vermeyelen het zag).

Naam en adres op de red. bekend

De redaktie ontvangt graag brieven voor de lezersrubriek Wederwoord. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceert zij, naarglang er plaats beschikbaar is. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. Brieven worden ondertekend met de naam en de plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt slechts de initialen te gebruiken. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van de redaktie.

ZENDER BRUSSEL

De passus in het artikel ,,Wies Moens en Zender Brussel'' (WIJ, 15 juni j.l.) waar Anton Ver Hees ter sprake komt, vervulde me met een stijgende verwondering.

Wie is deze man Antoon Ver Hees ? U bedoelt ongetwijfeld ,,Frederik Ver Hees, zoon van oud-aktivist Emiel Ver Hees, lid van de Raad van Vlaanderen, eind 1918 ter dood veroordeeld, doch met z'n gezin (vrouw en 6 van zijn 7 kinderen, w.o. Frederik, toen 18) naar Duitsland gevlucht.

Vader Ver Hees, die hoogleraar was aan de Univ. Brussel, sollciteerde een gelijkaardige aanstelling aan de Berlijnse Univesiteit. Dit lukte, maar op voorwaarde dat hij en de zijnen Duitsers werden. Zulks geschiedde. Wat zoon Frederik betrof, hij was net klaar met z'n humaniora in Brussel, ging in Berlijn Ekonomie studeren, huwde met een meisje uit Potsdam en bleef in Berlijn wonen. Samen met z'n vrouw, die inmiddels Nederlands geleerd had, leidde hij een soort Vlaams sekretariaat, o.m. ten dienste van Vlaamse stipendiarissen. Aldus kwam ook mijn man, Reimond Tollenaere, en vele anderen, vanaf 1930, terecht bij het echtpaar Ver Hees. Inmiddels had Frederik een baan verworven bij het DNB, het Deutsche Nachrichtenbüro, aan de Radio dus van Berlijn.

Bij het uitbreken van de oorlog in '40, lag het voor de hand dat Fr. Ver Hees die perfekt 3-talig was, op onze NIR terechtkwam om er de Ned.- en Franstalige nieuwsuitzendingen te verzorgen.

Wat nu zijn nationaal socialisme en zijn groot-germanisme betreft, laat me werkelijk lachen! Daar was hoegenaamd geen sprake van. Integendeel, hij werd door zijn hiërarchische oversten gewantrouwd en ook ,,gejalouseerd'' omdat ij z'n vrouw naar Brussel had mogen laten overkomen.

Dit wantrouwen en die wrok ondervond hij aan den lijve, toen hij, op 31 aug. '44, moederziel alleen en ongewapend, het bevel kreeg van Hauptmann Badendieck, om met een enorme vrachtwagen, volgeladen met radio-apparatuur, naar Duitsland te vluchten. Hij deed er 10 dagen over — overal opgehouden door geallieerde bombardementen — en kwam uitgeput te Berlijn aan. Zonder vrachtwagen, zonder enige persoonlijke bezitting. Hij werd er onmiddellijk in quarantaine geplaatst om uiteindelijk nog afgekommandeerd te worden naar Oslo, naar de Zweedse Radio! In mei '45 werd hij gevangen genomen en na 10 maanden op transport gesteld — per schip — naar Duitsland, naar Konstanz in de Franse bezettingszone. Pas in 1953 zag hij z'n vrouw terug die inmiddels in Bonn gevestigd was.

Hij stierf aldaar in 1955, 55 jaar oud.

Ik heb het echtpaar Fr. Ver Hees goed gekend. De hr. Ver Hees was geen politikus, veeleer een esteet die het liefst schilderde en musiceerde. Het door hem geborsteld portret van z'n moeder, en ook een mooi schilderij van de toren van Damme, sieren de woning van z'n weduwe te Bonn. Zij is 91 jaar.

Ik wou dit lange verhaal slechts kwijt om een foutieve voorstelling van zaken recht te zetten.

Hilda Tollenaere-Saeys, Knokke-Heist

ENGELS LEZEN

Aangezien u in het artikel ,,Frans lezen'' (WIJ — 8 juni j.l.) er (terecht) op wijst dat de terugloop van de kennis van het Frans ingevuld wordt door een betere kennis van het Engels, kijk ik met spanning uit naar het volgende artikel ,,Engels lezen''.

Zoniet zou het voor de Vlamingen als ik, die als tweede taal Engels kozen, wel diskriminerend aankomen. Aan een anachronische opflakkering van ,,l'Amour inceste pour la grande soeur latine'' weiger ik met klem te denken. Zeker niet in ,,WIJ''.

G. Wittenberg, Geraardsbergen

VEILIGE KLEUREN

Minister Sauwens heeft navolgers gekregen.

Op het eiland Kreta werd zowaar wegsignalisatie aangebracht in zwart-gele kleuren, net zoals in Vlaanderen.

Vooral aan de onverlichte tunnel, op de autoweg Agios Nikoloos-Heraklian, blijkt 's avonds hoe efficiënt die zwart-gele wegmarkering wel is.

Laat minister Sauwens verder gaan op de ingeslagen weg; vooral het vroegere ministerie van Openbare Werken, waar ik ong. 35 jaar gewerkt heb, was dringend aan een andere aanpak toe. Minister Sauwens heeft begrepen dat de zwakke weggebruikers ook moeten beschermd worden en dat het investeren in parken, vooral in de bedreigde rand rond Brussel, voorrang moet krijgen.

Zijn er nog enkele schaarse kritikasters onder de parlementsleden en leden van de schrijvende pers, die vinden misschien hun spottende opmerkingen zeer geestig.

Ik vind ze eng-geestig!

A. Van den Broeck, St.-Kat. Waver

VLAANDEREN BESTAAT!

Inderdaad, Vlaanderen bestaat. Minister Johan Sauwens maakt dit overduidelijk met zijn frisse en kordate aanpak zoals in de zaak van de Flandria-verdiensten. De „Marnix van St.Aldegonde'' in de Vlaamse kleuren met de Vlaamse leeuw in de mast, de borden Vlaanderen, de zwart-gele verkeerspalen zijn voor ons meer dan simbolen.

Moesten al de ministers uit de Vlaamse regering nu eens dezelfde Vlaamse refleks hebben!

Sauwens heeft overschot van gelijk waar hij stelt dat het lijkt alsof er 20 jaar geslapen werd, zoveel zou er inzake openbare werken en veilig verkeer nog moeten gebeuren in Vlaanderen.

Neem nu de weg Maaseik-Lanaken. 20 jaar geleden werden de Maasdorpen in twee gesneden en werd deze dodenweg aangelegd, alhoewel alternatieven voorhanden waren. Nu zijn er voor miljoenen aanpassingswerken nodig om de vroegere stommiteiten enigszins goed te maken!

W. Rosiers, Neeroeteren

VAN SEVEREN

Met spijt heb ik geen enkel woord in WIJ gevonden over de Joris Van Severen herdenking in Abbeville. Nochtans heeft het weekblad WIJ (11 mei) de voettocht naar Abbeville van Renaat Raes aangekondigd. Daarna niets meer.

In Gent was er een herdenkingskomitee met de overblijvenden in leven en vrienden. In Wakken, het geboortedorp van Joris Van Severen, was er een herdenkingsmis.

Renaat Raes uit Voorde heeft de weg te voet afgelegd die de slachtoffers gedaan hebben en heeft ze aan de kiosk met bloemen herdacht.

50 jaar na de pijnlijke gebeurtenissen was de herdenkign het beleven waard.

Nathalie Corrijn, Voorde

ZAIRE

Zondag aan tafel gezeten met een aantal gewezen kolonialen. Uiteraard kwamen daar de 30ste verjaardag van de Kongolese onafhankelijkheid en Moboetoe ter sprake. De meeste van deze ex-kolons, waarvan er na 1960 nog zijn terugkeerd, hadden tientallen jaren ervaring in Zaïre; zij weten dus waarover zij het hebben.

Algemene trend bij deze mannen en vrouwen was hun afkeer voor het Belgisch onbegrip t.o.v. de verscheidenheid van de bevolkingsgroepen in dit zo onmetelijke land. Dat België Kongo niet had voorbereid op een federale staatsvorm ging aller pet(of moet ik schrijven tropenhelm?) te boven. Zij verwezen naar Kasa Voeboe en Oe Thant die beiden voor het federalisme gewonnen waren. Maar het was het kortzichtige Belgische unitarisme dat toen, zowel hier als in Kongo, van deze staatsvorm niet wou weten. Dat het anders uitdraaide werd hier in België bewezen. Dat het tot een katastrofe kan leiden bewijst Zaïre nog elke dag en meer en meer.

Wie zullen de verlichte staatslieden zijn die het stammenrijke Zaïre een federalistische en vredevolle oplossing geven?

L.P., Hofstade

DENDER

Dender-SOS is een interregionale vereniging, bestaande uit Waalse en Vlaamse valleibewoners, die begaan zijn met de watervervuiling. Via studie, overleg en gemeenschappelijke akties ijvert de werkgroep voor het prioritair stellen van de Denderzuivering.

Wie zelfklevers wenst te bestellen neemt kontakt op met kamerlid Jan Caudron, 053/80.40.64, Stefaan de Jonghestraat 85 te 9300 Aalst.

De kontakttelefoon van de vereniging is 053/78.38.14.

BOUWEN AAN DE TOREN BOUWEN AAN VLAANDEREN

Van donderdag 23 augustus tot zaterdag 25 augustus fietsen de Volksuniejongeren voor de 14de keer naar de IJzerbedevaart.

EEN SPORTIEF ENGAGEMENT

Deze Vredesfietseling is een van de hoogtepunten in de jaarlijkse VUJO-werking. Op deze fietstocht van Voeren dwars door Vlaanderen tot aan Diksmuide, sluiten overal jongeren mee aan om op een sportieve en aangename wijze hun maatschappelijk engagement te beleven.

's Avonds wordt er lekker gegeten, gepraat, gelachen en gediskussieerd. Overnachting, trajekt en maaltijden zijn tot in de puntjes georganiseerd.

De essentie van de Vredesfietseling blijft de IJzerbedevaart. Het blijft een tocht naar de graven van de Vlaamse frontsoldaten, die stierven voor een ondankbaar land. Het is een hulde aan hun streven naar een vrij, verdraagzaam en pacifistisch Vlaanderen.

Hun politiek testament proberen we te hervertalen naar onze samenleving van vandaag en morgen. Via aangepaste vormingsprogramma's, waar de inbreng van de fietsers niet onbelangrijk is, krijgt deze zomerse fietstocht een inhoudelijke meerwaarde.

EEN INTERNATIONAAL GEBEUREN

Onze inzet voor een Europa van de volkeren en regio's, ons pleidooi voor vrede en verdraagzaamheid heeft een onmiskenbare internationale dimensie. Voor jonge mensen is Europa een onomkeerbare realiteit waarbinnen zij zullen moeten leven en werken.

Dat Europa een staatkundige realiteit zal worden, is zo klaar als pompwater. Maar over hoe dat Europa van morgen er moet uitzien is het laatste woord nog niet gezegd.

De Volksuniejongeren hebben een duidelijk koncept: VUJO staat voor een van onderuit opgebouwd Europa, waar de modale burger daadwerkelijk mee kan werken aan de besluitvorming. Het zwaartepunt van dat Europa moet in de wijken, de gemeenten en de regio liggen, niet in een of ander verafgelegen machtscentrum: of dat nu Londen, Parijs, Berlijn of Bruxelles noemt.

Daarnaast moet Europa de kulturele en individuele verscheidenheid - haar rijkste goed - stimuleren en verder uitbouwen. De bouwstenen voor een konfederaal Europa zijn voor VUJO de regio's en volkeren, niet de 19eeuwse staten.

Om onze solidariteit met de andere volkeren en ons internationaal engagement te beleven heeft VUJO haar bevriende jongerenorganisaties uit Europa uitgenodigd om mee te fietsen.

Vanuit Nederland, Friesland, (Oost-)Duistland, Baskenland en Catalonië ontvingen we reeds een positief antwoord. En dit lijstje zal zeker nog groeien.

NV BERT Cars en Trucks

Assesteenweg 101-103 **Tel.: 02/582.13.12**
TERNAT **02/582.04.10**

Verdeler
VOLKSWAGEN - AUDI - PORSCHE 944
Diensten: verhuring lange termijn: D'IETEREN LEASE
Personenwagens, vrachtwagens en carrosserie

West Littoral
TE HUUR VOOR UW VAKANTIE AAN ZEE :
moderne app. en villa's in alle prijsklassen
Gratis catalogus op aanvraag
058 - 51.26.29
Leopold II laan 205
8458 OOSTDUINKERKE

DE PRIJSBREKER
van het goede meubel
Groenstraat 84, 2000 Antwerpen **tel. 03/236.45.31**
Open van 10 tot 19 u. Maandag gesloten

Alle trofeeën, wimpels, bekers, speldjes, badges, enz.
ESOX - STAN PHILIPS
Panorama 36
1810 WEMMEL
Tel. 02/460.68.93

Guido NUYTTENS
Longtinstraat 126
1090 Brussel
SANITAIR - ZINK
ROOFING
LOODGIETERIJ
GASERWARMING
Tel. 426.19.39

PROMO PUZZLE
Kies zelf het onderwerp van uw puzzel
Daniël Cortier
02/428.69.84

FRANSSENS OPTIEK:
Silhouette
Marwitz
Rodenstock
Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 03-321.08.96
Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.64.75

nv de winne-fabrisac
migrostraat 128
B 9328 schoonaarde
dendermonde
052/42 33 04 - 42 39 16
drukkerij
typo - offset - repro
enveloppen - rx enveloppen
kettingformulieren
boekdruk - direct mail

DE VRIESE woonverlichting
baron ruzettelaan 78
8320 brugge 4
baan brugge - oostkamp
050/35 74 04

GELD
Onmiddellijk te bekomen bij
FRANS VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, Erpe
Nieuw telefoonnummer:
053/80.10.09

PVBA
J. BORREMANS-COCK & KINDEREN
Algemene Bouwondernemingen
Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89
Wij bouwen voor u sleutel op de deur

Freddy en Cecile Vermeersch-Vaesen
Sint-Aarnoutstraat 12
8260 Aartrijke-Zedelgem
☎ 050/20.08.50
algemene decoratiewerken — schilderen — behangen — vloerbekledingen — parket — louverdrape — luxaflex — ....

HALVE PRIJS is troef!

Eén groot solden-feest op alle afdelingen!

Vanaf 5/7/90

SKM

het modehart van België

Dagelijks open van 9 tot 18 u. **VRIJDAGAVOND: FEEST- EN KOOPAVOND MET TRENDMODESHOW VAN DE YOUNG FASHION CLUB, OPEN TOT 21 U.** Zon- en feestdagen gesloten.

m.m.v.

VTB VAB

A12 - Boomsesteenweg 35 - Aartselaar